ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΜΠΟΡΙΚΟ & ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

Δ/ΝΣΗ: ΜΗΤΡΩΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ
ΤΜΗΜΑ: ΜΗΤΡΩΟΥ / Υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ.
Πληροφορίες: ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ ΚΑΤΕΡΙΝΑ
Τηλέφωνο: 2103382203
Fax: 2103616464
E-mail: ksakellariou@acci.gr

Αθήνα, 03/09/2018
Αριθ.Πρωτ.:1211807

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Καταχώρισης στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.), στοιχείων της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία **«ΤΕΡΝΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ».**

Την **30/08/2018** καταχωρίσθηκαν στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.) τα κατωτέρω στοιχεία της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία **ΤΕΡΝΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ,** το διακριτικό τίτλο ΤΕΡΝΑ ΑΕ και αριθμό ΓΕΜΗ **8554301000**:

Α) Με Κωδικό Αριθμό Καταχώρισης 1459403 οι εγκεκριμένες από την 26/06/2018 Γενική Συνέλευση οικονομικές καταστάσεις με τις σχετικές εκθέσεις όπου από την κείμενη νομοθεσία απαιτούνται για τη χρήση 01/01/2017 έως 31/12/2017.
Β) Με Κωδικό Αριθμό Καταχώρισης 1459404 η από 26/06/2018 απόφαση της Γενικής Συνέλευσης σύμφωνα με την οποία ορίστηκαν για τον έλεγχο των Οικονομικών καταστάσεων της χρήσης από 01/01/2018 έως 31/12/2018:

- Η ελεγκτική εταιρεία **«GRANT THORNTON ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΟΡΚΩΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ»**, Α.Φ.Μ. 094399329, Αρ. ΓΕΜΗ 121548701000, με αριθμό μητρώου ΣΟΕΛ 127.

α) Ως Τακτικό Ελεγκτή την κα. Δήμητρα Παγώνη του Κωνσταντίνου, Ζεφύρου 56, 175 64 Αθήνα, μέλος της εταιρείας «GRANT THORNTON Α.Ε.», με Α.Μ. 30821 κάτοχο του υπ΄ αριθμ. ΑΚ 244388 Δ.Α.Τ., με Α.Φ.Μ. 103776726, φορολογούμενη στην Δ.Ο.Υ. Π. Φαλήρου και
β) Ως Αναπληρωματικό Ελεγκτή τον κ. Γεώργιο Δεληγιάννη του Νικολάου, Ζεφύρου 56, 175 64 Αθήνα, μέλος της εταιρείας «GRANT THORNTON Α.Ε.», με Α.Μ. 15791, κάτοχο του υπ΄ αριθμ. ΑΚ 608119 Δ.Α.Τ., με Α.Φ.Μ. 033308477, φορολογούμενο στην Δ.Ο.Υ. Π. Φαλήρου.

Σχετικό έγγραφο άσκησης ελέγχου της Περιφέρεια Αττικής, ΠΕ Αθηνών Κεντρικός Τομέας (Αρ. Πρωτ.: 11955 / 16/08/2018).

Με Εντολή Προέδρου ΕΒΕΑ
Ο ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Η γνησιότητα του παρόντος μπορεί να επιβεβαιωθεί από το https://www.businessregistry.gr/publicity.aspx

ΤΕΡΝΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ
ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Λ. Μεσογείων 85, 115 26 Αθήνα
ΑΡ. Γ.Ε.ΜΗ. 8554301000
ΑΡ. Μ.Α.Ε. 56330/01/Β/04/506(08)

ΕΤΗΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

χρήσης

1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2017

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

I. ΕΚΘΕΣΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ 3
II. ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ 2017 6
III. ΕΤΗΣΙΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ της 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017 (1 Ιανουαρίου - 31 Δεκεμβρίου 2017) 18
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ 19
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ 21
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ 23
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΤΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ 25
1. ΣΥΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΚΑΙ ΟΜΙΛΟΥ 27
2. ΒΑΣΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ 28
3. ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ 37
4. ΔΟΜΗ ΟΜΙΛΟΥ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ 50
5. ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΟΙ ΤΟΜΕΙΣ 53
6. ΕΝΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ 53
7. ΑΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ 59
8. ΑΠΟΜΕΙΩΣΗ ΥΠΕΡΑΞΙΑΣ 62
9. ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΑ ΑΚΙΝΗΤΑ 63
10. ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΣΕ ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ 64
11. ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΣΕ ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΕΣ 65
12. ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΚΑΤΕΧΟΜΕΝΕΣ ΓΙΑ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥΣ ΣΚΟΠΟΥΣ 67
13. ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΙΑΘΕΣΙΜΕΣ ΠΡΟΣ ΠΩΛΗΣΗ 67
14. ΛΟΙΠΕΣ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ 68
15. ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ 68
16. ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ 69
17. ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ 70
18. ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ 71
19. ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΑΙ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ 71
20. ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΑ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΕΣ ΜΙΣΘΩΣΕΙΣ 72
21. ΛΟΙΠΕΣ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ 75
22. ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ 75
23. ΛΟΙΠΕΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ 77
24. ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ 78
25. ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ, ΔΟΥΛΕΥΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ 79
26. ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΑ ΔΑΝΕΙΑ 79
27. ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ 80
28. ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ 86
29. ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΣΕΩΝ, ΕΞΟΔΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ 86
30. ΑΜΟΙΒΕΣ ΟΡΚΩΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΩΝ 88
31. ΚΟΣΤΟΣ ΜΙΣΘΟΔΟΣΙΑΣ 88
32. ΛΟΙΠΑ ΕΣΟΔΑ/(ΕΞΟΔΑ) 88
33. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΣΟΔΑ/(ΕΞΟΔΑ) 90
34. ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΣΥΝΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ 90
35. ΣΚΟΠΟΙ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ 92
36. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 97
37. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 99
38. ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ 100
39. ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ 102

I. ΕΚΘΕΣΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ

Προς τους Μετόχους της Εταιρείας ΤΕΡΝΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Έκθεση Ελέγχου επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων

Γνώμη

Έχουμε ελέγξει τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας ΤΕΡΝΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ (η Εταιρεία), οι οποίες αποτελούνται από την εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της 31ης Δεκεμβρίου 2017, τις εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις συνολικού εισοδήματος, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση της εταιρείας ΤΕΡΝΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ και των θυγατρικών αυτής (ο Όμιλος) κατά την 31η Δεκεμβρίου 2017, τη χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις ενοποιημένες ταμειακές τους ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και συνάδουν με τις κανονιστικές απαιτήσεις του Κωδ. Ν.2190/1920.

Βάση γνώμης

Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ) όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στην παράγραφο της έκθεσής μας "Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων". Είμαστε ανεξάρτητοι από την Εταιρεία και τις ενοποιούμενες θυγατρικές της σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Ελεγκτές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Ελεγκτών, όπως αυτός έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία και τις απαιτήσεις δεοντολογίας που σχετίζονται με τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα και έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας και του προαναφερόμενου Κώδικα Δεοντολογίας. Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας.

Άλλο Θέμα

Οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας για την χρήση που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2016 ελέγχθηκαν από άλλη ελεγκτική εταιρεία. Για την εν λόγω χρήση ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής εξέδωσε την 26/04/2017 έκθεση ελέγχου με γνώμη χωρίς επιφύλαξη .

Άλλες πληροφορίες

Η διοίκηση είναι υπεύθυνη για τις άλλες πληροφορίες. Οι άλλες πληροφορίες περιλαμβάνονται στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, για την οποία γίνεται σχετική αναφορά στην "Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων", αλλά δεν περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις και την έκθεση ελέγχου επί αυτών.

Η γνώμη μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων δεν καλύπτει τις άλλες πληροφορίες και δεν εκφράζουμε με τη γνώμη αυτή οποιασδήποτε μορφής συμπέρασμα διασφάλισης επί αυτών.

Σε σχέση με τον έλεγχό μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να αναγνώσουμε τις άλλες πληροφορίες και, με τον τρόπο αυτό, να εξετάσουμε εάν οι άλλες πληροφορίες είναι ουσιωδώς ασυνεπείς με τις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις ή τις γνώσεις που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχο ή αλλιώς φαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες. Εάν, με βάση τις εργασίες που έχουμε εκτελέσει, καταλήξουμε στο συμπέρασμα ότι υπάρχει ουσιώδες σφάλμα σε αυτές τις άλλες πληροφορίες, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε το γεγονός αυτό. Δεν έχουμε τίποτα να αναφέρουμε σχετικά με το θέμα αυτό.

Ευθύνες της διοίκησης επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση της ικανότητας της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής βάσης της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και εάν η διοίκηση είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Εταιρεία και τον Όμιλο ή να διακόψει τη δραστηριότητά τους ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προχωρήσει σ ’αυτές τις ενέργειες.

Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, στο σύνολο τους, είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται με βάση αυτές τις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

Ως καθήκον του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ’ όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για την γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.
- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας και του Ομίλου.

- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από τη Διοίκηση.
- Αποφαινόμαστε για την καταλληλότητα της χρήσης από τη διοίκηση της λογιστικής βάσης της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους. Εάν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Εταιρεία και ο Όμιλος να παύσουν να λειτουργούν ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.
- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.
- Συλλέγουμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια αναφορικά με την χρηματοοικονομική πληροφόρηση των οντοτήτων ή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων εντός του Ομίλου για την έκφραση γνώμης επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων. Είμαστε υπεύθυνοι για την καθοδήγηση, την επίβλεψη και την εκτέλεση του ελέγχου της Εταιρείας και των θυγατρικών της. Παραμένουμε αποκλειστικά υπεύθυνοι για την ελεγκτική μας γνώμη.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στη διοίκηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου, καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 2 (μέρος Β) του Ν. 4336/2015, σημειώνουμε ότι:

α) Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις των άρθρων 43α και 107Α του κ.ν. 2190/1920 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31/12/2017.

β) Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά το έλεγχό μας, για την εταιρεία ΤΕΡΝΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ και το περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου.

Αθήνα, 27 Απριλίου 2018
Ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής
Παύλος Στελλάκης

Α.Μ. Σ.Ο.Ε.Λ. 24941

Grant Thornton
An instinct for growth™
Ορκωτοί Ελεγκτές Σύμβουλοι Επιχειρήσεων
Ζερίγου 56, 17564 Παλαιό Φάληρο
Α.Μ. ΣΟΕΛ 127

II. ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ 2017

Η παρούσα έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου για την κλειόμενη χρήση από 01/01/2017 έως 31/12/2017, η οποία περιλαμβάνει τις ελεγμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, τις σημειώσεις επί των οικονομικών καταστάσεων και την έκθεση ελέγχου των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών, έχει συνταχθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Ν. 2190/1920 (άρθρο 43α άρθρο 107Α και άρθρο 136 παρ. 2).

Α. Χρηματοοικονομικές Εξελίξεις & Επιδόσεις Περιόδου Αναφοράς

Παρά την βελτίωση που έχει επιτευχθεί στα Δημοσιονομικά Μεγέθη , η συνεχιζόμενη καθυστέρηση εκπλήρωσης των πάσης φύσεως υποχρεώσεων του Ελληνικού Δημοσίου προς τον Ιδιωτικό Τομέα (επιστροφή Φ.Π.Α. μη πληρωμή τόκων καθυστέρησης επιστροφής Φ.Π.Α., πληρωμή επιχορηγήσεων, κ.λπ.), σε συνδυασμό με τις συνεχείς αλλαγές των φορολογικών και ασφαλιστικών νόμων καθώς και τους περιορισμούς στην κίνηση των κεφαλαίων, τις καθυστερήσεις απαιτούμενων εγκρίσεων για την έναρξη επενδύσεων επηρέασαν αρνητικά την οικονομική δραστηριότητα, περιορίζοντας την αύξηση των επενδύσεων και την δυνατότητα της αύξησης της απασχόλησης.
Επιπλέον οι Τράπεζες, κυρίως λόγω της αβεβαιότητας ως προς την επίλυση του προβλήματος των μη εξυπηρετούμενων δανείων, δεν ήταν σε θέση να χρηματοδοτήσουν την αγορά, ενώ παράλληλα προσέφεραν υψηλά επιτόκια χορηγήσεων και περίπου μηδενικά καταθέσεων, επιφέροντας σημαντική χρηματοοικονομική επιβάρυνση η οποία καθυστέρησε την ουσιαστική επανεκκίνηση της Ελληνικής Οικονομίας.
Να σημειωθεί ότι, η κατασκευή των μεγάλων οδικών έργων, στα οποία συμμετείχε και ο Όμιλός μας, συνέδραμε άμεσα στην οικονομία λόγω της τεράστιας εγχώριας προστιθέμενης αξίας, την αύξηση της απασχόλησης με χιλιάδες θέσεις εργασίας (μισθοί – ασφαλιστικές εισφορές – καταβολές φόρων - τελών κτλ.).
Σε αυτό το πλαίσιο, ο Όμιλος ΤΕΡΝΑ συνέχισε το επενδυτικό του πρόγραμμα στην Ελλάδα και το εξωτερικό για εξοπλισμό εκτελέσεων των έργων και για την βιομηχανική παραγωγή μαγνησίας, καθώς η κεφαλαιακή του διάρθρωση παραμένει ικανοποιητική.

Ο Όμιλός μας, παρά τις υπάρχουσες δυσκολίες συνεχίζει την παρουσία του σε χώρες εκτός Ελλάδας, καθώς ένα μέρος του κύκλου εργασιών των κατασκευών, προέρχεται από χώρες της Ν.Α. Ευρώπης και της Μέσης Ανατολής.

Τα κυριότερα ενοποιημένα οικονομικά στοιχεία του 2017 με βάση τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, έχουν ως εξής:

Ο κύκλος εργασιών προς τρίτους, από συνεχιζόμενες δραστηριότητες, ανήλθε σε 895 εκατ. ευρώ, περίπου, έναντι 952 εκατ. ευρώ το 2016, σημειώνοντας μείωση κατά 6%.

Ο κύκλος εργασιών, ευρώ 895 εκατ., προέρχεται από τις δραστηριότητες στην Ελλάδα ποσοστό 86,4% (79% κατά την συγκριτική περίοδο), από δραστηριότητες σε Βαλκανικές χώρες ποσοστό 2,8% (4,7% κατά την συγκριτική περίοδο) και από δραστηριότητες σε χώρες της Μέσης Ανατολής ποσοστό 10% (16% κατά την συγκριτική περίοδο) ενώ ποσοστό 0,8% (0,3% κατά την συγκριτική περίοδο) αφορά Μάλτα, Λιβύη και Δ. Ευρώπη.

Το ανεκτέλεστο υπόλοιπο υπογεγραμμένων συμβάσεων την 31.12.2017, ανέρχεται στο ποσό των 1.583 εκατ. ευρώ περίπου έναντι του ποσού των 2.421 εκατ. ευρώ στο τέλος του 2016. Σημειώνεται ότι το 14% (17% κατά το τέλος της προηγούμενης χρήσης) του ανεκτέλεστου υπολοίπου αφορά σε έργα που εκτελούνται στο εξωτερικό.

Τα κέρδη προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων (EBITDA) ανήλθαν σε 98,1 εκατ. ευρώ έναντι 135,94 εκατ. ευρώ την προηγούμενη χρήση. Παράλληλα, τα κέρδη προ φόρων και τόκων (EBIT) ανήλθαν σε 79,1 εκατ. ευρώ έναντι 113,37 εκατ. ευρώ την προηγούμενη χρήση.
Το στοιχείο Κέρδη προ φόρων και τόκων (EBIT) ορίζεται ως το Μικτό κέρδος, μείον τα Έξοδα διοίκησης και διάθεσης, μείον τα Έξοδα έρευνας και ανάπτυξης, πλέον/μείον τα Λοιπά έσοδα/(έξοδα) εκτός των κονδυλίων των Συναλλαγματικών διαφορών πληρωμής και αποτίμησης, των Ανακτήσεων απομειώσεων (Απομειώσεων /Διαγραφών) παγίων, των Ανακτήσεων απομειώσεων (Απομειώσεων /Διαγραφών) αποθεμάτων, των Προβλέψεων , των Ανακτήσεων απομειώσεων (Απομειώσεων /Διαγραφών) απαιτήσεων και των Αποτελεσμάτων από συμμετοχές και χρεόγραφα, όπως παρουσιάζονται στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις.

Το στοιχείο «EBITDA» ορίζεται ως τα Κέρδη προ φόρων και τόκων (EBIT), πλέον οι αποσβέσεις παγίων, μείον οι αναλογούσες στη χρήση επιχορηγήσεις παγίων, όπως παρουσιάζονται στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις.

Η χρήση 2017 κατέλειπε κέρδη προ φόρου ύψους 58,71εκατ. ευρώ, έναντι κερδών προ φόρου 51,91 εκατ. ευρώ τη χρήση 2016 σημειώνοντας αύξηση κατά 13% περίπου.

Τα αποτελέσματα μετά από φόρους και δικαιώματα μειοψηφίας διαμορφώθηκαν σε κέρδη 28,84 εκατ. ευρώ, έναντι κερδών 25,26 εκατ. ευρώ την προηγούμενη χρήση.

Η Καθαρή Δανειακή Θέση του Ομίλου ΤΕΡΝΑ (διαθέσιμα μείον δανειακές υποχρεώσεις) ανήλθε στις 31.12.2017 σε συν 61,78 εκατ. ευρώ έναντι συν 250,26 εκατ. την 31.12.2016.

Η κεφαλαιακή βάση του Ομίλου ανέρχεται στο ποσό των 151,78 εκατ. ευρώ, έναντι 138,76 εκατ. ευρώ την 31.12.2016.

Το Συνολικό Ενεργητικό του Ομίλου ανέρχεται σε 1.238 εκατ. ευρώ έναντι 1.371 εκατ. ευρώ την 31.12.2016.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας προτείνει τη μη διανομή μερίσματος για τη χρήση 2017.

Β. Σημαντικά γεγονότα για τη χρήση 2017

Η Εταιρεία καθώς και σχεδόν το σύνολο των Ελληνικών Κατασκευαστικών Εταιρειών όπως και σημαντικός αριθμός αλλοδαπών εταιρειών, ελέγχθηκαν αυτεπαγγέλτως από την Ελληνική Επιτροπή Ανταγωνισμού (ΕΕΑ) αναφορικά με ενέργειες και πράξεις τους οι οποίες ήταν δυνατόν να θεωρηθεί ότι οδηγούν σε παραβίαση των σχετικών κανόνων.
Στην συνέχεια η Εταιρεία, με βάση το άρθρο 25^{α} Ν. 3959/2011 αλλά και την υπ' αρ. 628/2016 απόφαση της Ολομέλειας της ΕΕΑ, και μετά από πολύ προβληματισμό υπέβαλαν, για λόγους προφανούς εταιρικού συμφέροντος και προκειμένου να εφαρμοστούν οι ευεργετικές διατάξεις του άρθρου 25^{Α} και 14 παρ. 2 περίπτωση ιδ (εε) του Νόμου 3959/2011 και της υπ' αριθμ. 628/2016 Απόφασης της ΕΕΑ σχετικά με τους όρους, προϋποθέσεις και διαδικασία για τη διευθέτηση διαφορών σε υποθέσεις οριζοντίων συμπράξεων κατά παράβαση του άρθρου 1 του Ν. 3959/2011 ή/και του άρθρου 101 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αίτημα για υπαγωγή στις προβλεπόμενες διαδικασίες διευθέτησης διαφορών, δηλαδή σε διαδικασία συναινετικής επίλυσης.
Στις 3.8.2017 κοινοποιήθηκε στην Εταιρεία η υπ' αρ. 642/2017 απόφαση της ΕΕΑ δυνάμει της οποίας επεβλήθη πρόστιμο ύψους 18.612 για παράβαση του αρ. 1 του Ν.3959/2011 και του αρ. 101 ΣΛΕΕ (για το διάστημα από 11.5.2005 έως 4.1.2007 και από 4.6.2011 έως 26.11.2012). Η διαδικασία διευθέτησης οριστικοποιήθηκε και το ποσό του προστίμου ανήλθε στα 18.612. Να σημειωθεί ότι για το πρόστιμο αυτό είχε συμπεριληφθεί στις Οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2016 σχετική πρόβλεψη η οποία ανέρχεται σε 19.000 (βλέπε σημείωση 22 στις οικονομικές καταστάσεις 2016).

Την 30.05.2017 η Ένωση Προσώπων «ΤΕΡΝΑ Α.Ε. – GMR Airports Limited" ανακηρύχθηκε Προσωρινός Ανάδοχος του έργου «Μελέτη, Κατασκευή, Χρηματοδότηση, Λειτουργία, Συντήρηση και Εκμετάλλευση του Νέου Διεθνούς Αερολιμένα Ηρακλείου Κρήτης καθώς και Μελέτη, Κατασκευή και Χρηματοδότηση των Οδικών του Συνδέσεων». Η υπογραφή της σύμβασης εκτιμάται ότι θα γίνει έως το Γ' τρίμηνο του 2018.

Εντός του Δ' Τριμήνου 2017 εκδόθηκαν οι Βεβαιώσεις Περαίωσης εργασιών περιόδου Μελετών – Κατασκευών των έργων Παραχώρησης Ιονίας Οδού, Κεντρικής Ελλάδας και Ολυμπίας Οδού, κατ' εφαρμογή των σχετικών Συμφωνιών που υπέγραψε ο Όμιλος με το Ελληνικό Δημόσιο την 11.5.2016 (για τις Παραχωρήσεις Ιόνια Οδός & Κεντρικής Ελλάδος) και 25.07.2016 για την Ολυμπία Οδό, με τις οποίες οριστικοποιήθηκαν οι νέοι χρόνοι παραδόσεως, και η αποκατάσταση των γεγονότων καθυστέρησης.

Η μητρική ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ υπέγραψε, την 01.12.2017 Πρόγραμμα Κοινού εμπραγμάτως εξασφαλισμένου Ομολογιακού Δανείου, ύψους 193,95 εκατ. ευρώ, με Ελληνικά Πιστωτικά Ιδρύματα με σκοπό την αναχρηματοδότηση υφισταμένου δανεισμού εταιρειών του Ομίλου μεταξύ των οποίων και δάνεια ύψους 81,74εκ. που αφορούν την ΤΕΡΝΑ Α.Ε.. Οι βασικοί όροι του Ομολογιακού αυτού Δανείου είναι κόστος δανεισμού από 4,5% – 5,5% ανάλογα με τους χρόνους τοκοφορίας και με περίοδο αποπληρωμής έως το 2023.

Με την υιοθέτηση του νέου προτύπου Δ.Π.Χ.Α.11 η ΗΡΩΝ ΙΙ Α.Ε. ενσωματώνεται με την μέθοδο της καθαρής θέσης. Στην παρούσα περίοδο, οι ζημίες μετά από φόρους οι οποίες ενσωματώθηκαν ανήλθαν σε 0,4 εκατ. ευρώ έναντι 0,4 εκατ. ευρώ το 2016.

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται στην παραγωγή λατομικών προϊόντων από την εξόρυξη και επεξεργασία λευκολίθου, ήτοι στην παραγωγή προϊόντων μαγνησίας, μέσω αδειών και παραχωρήσεων εξόρυξης που κατέχει.
Η Διοίκηση εκτιμώντας ότι, η ζήτηση για προϊόντα μαγνησίας θα είναι υψηλή στα επόμενα χρόνια, έχει ήδη υλοποιήσει το μεγαλύτερο μέρος από ένα σημαντικό επενδυτικό πρόγραμμα συνολικού εκτιμώμενου ποσού 100 εκατ. ευρώ στις ιδιόκτητες εγκαταστάσεις στο Μαντούδι Ευβοίας, για την εξόρυξη και επεξεργασία λευκολίθου, για την παραγωγή καυστικής μαγνησίας CCM, δίπυρης μαγνησίας (DBM) και προϊόντων υδροξειδίου του μαγνησίου (MDH) μέσω της θυγατρικής της ΤΕΡΝΑ ΛΕΥΚΟΛΙΘΟΙ Α.Ε.
Ο κύκλος εργασιών της ΤΕΡΝΑ ΛΕΥΚΟΛΙΘΟΙ Α.Ε. διαμορφώθηκε σε 7 εκατ. ευρώ, έναντι 3,3 εκατ. ευρώ το 2016.

Γ. Σημαντικά Γεγονότα μετά τη λήξη της χρήσης 2017

Στις 30.01.2018 πραγματοποιήθηκε η κάλυψη στο σύνολο, του από 1.12.2017 υπογεγραμμένου Κοινού εμπραγμάτως εξασφαλισμένου Ομολογιακού Δανείου της μητρικής ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ, ύψους 193,95 εκατ. Ευρώ, από Ελληνικά Πιστωτικά Ιδρύματα και υλοποιήθηκε ο σκοπός για τον οποίο έγινε η αναχρηματοδότηση του υφισταμένου δανεισμού της μητρικής. Μέσω του δανείου αυτού της μητρικής ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ αποπληρώθηκαν δάνεια ποσού 81,74εκ. της ΤΕΡΝΑ Α.Ε..
Ο Όμιλος υπέγραψε στις 2.2.2018 σύμβαση με την M.M. Makronisos Marina Ltd για την εκτέλεση των ακόλουθων έργων σε σχέση με την ανάπτυξη της Μαρίνας της Αγίας Νάπας: επαύλεις, πύργους και εμπορικά κτίρια, συμβατικού αντικειμένου 163,4 εκατ. ευρώ.

Δ . Κίνδυνοι και Αβεβαιότητες

Οι δραστηριότητες του Ομίλου υπόκεινται σε διάφορους κινδύνους και αβεβαιότητες, όπως ο κίνδυνος της αγοράς (διακυμάνσεις στις συναλλαγματικές ισοτιμίες, στα επιτόκια, στις τιμές της αγοράς κτλ), ο πιστωτικός κίνδυνος και ο κίνδυνος ρευστότητας.

Για την αντιμετώπιση των χρηματοοικονομικών κινδύνων υφίσταται πρόγραμμα διαχείρισης το οποίο στοχεύει στον περιορισμό της αρνητικής επίδρασης, στα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα του ομίλου, που προκύπτει από την αδυναμία πρόβλεψης των χρηματοοικονομικών αγορών και τη διακύμανση στις μεταβλητές του κόστους και των πωλήσεων.

Τα χρηματοοικονομικά μέσα του ομίλου αποτελούνται κυρίως από καταθέσεις σε τράπεζες, εμπορικούς και λοιπούς χρεώστες και πιστωτές, απαιτήσεις από κατασκευαστικές συμβάσεις, δάνεια προς τις συνδεδεμένες επιχειρήσεις, επενδύσεις σε μετοχές, μερίσματα πληρωτέα, μακροπρόθεσμες και βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις από μισθώσεις και δάνεια.

Ακολούθως αναλύεται η επίπτωση των βασικότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων στις δραστηριότητες του Ομίλου.

Κίνδυνος αγοράς

Ο Όμιλος εκτίθεται σε κίνδυνο από την μεταβολή της εύλογης αξίας των Επενδύσεων διαθεσίμων προς πώληση και ενδέχεται να επηρεάσουν τις Οικονομικές Καταστάσεις.

Συναλλαγματικός κίνδυνος

Συναλλαγματικός είναι ο κίνδυνος η εύλογη αξία ή οι μελλοντικές ταμειακές ροές ενός χρηματοοικονομικού μέσου να υπόκεινται σε διακύμανση λόγω μεταβολών στις συναλλαγματικές ισοτιμίες.

Αυτό το είδος κινδύνου μπορεί να προκύψει, για τον Όμιλο, από συναλλαγματικές διαφορές αποτίμησης και μετατροπής στο νόμισμα παρουσίασης του Ομίλου (Ευρώ) χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων, κυρίως απαιτήσεων, και χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων αφ΄ενός από συναλλαγές συνομολογημένες σε νόμισμα διαφορετικό από το λειτουργικό νόμισμα των οντοτήτων του Ομίλου και, αντίστοιχα, αφ΄ετέρου από λειτουργικά νομίσματα οντοτήτων του Ομίλου διαφορετικά από το ευρώ που είναι νόμισμα παρουσίασης των οικονομικών καταστάσεων. Οι συναλλαγές αφορούν κυρίως σε αγορές παγίων και αποθεμάτων, σε εμπορικές πωλήσεις, επενδύσεις σε χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, σε δανεισμό, καθώς και σε καθαρές επενδύσεις σε οικονομικές οντότητες του εξωτερικού. Ο Όμιλος δραστηριοποιείται μέσω υποκαταστημάτων και επιχειρήσεων στη Μέση Ανατολή και στα Βαλκάνια και συνεπώς είναι δυνατό να εκτεθεί σε κίνδυνο συναλλαγματικών ισοτιμιών.

Σχετικά με τα κατασκευαστικά έργα στα Βαλκάνια: οι συμβατικές απαιτήσεις, οι υποχρεώσεις στους βασικούς προμηθευτές (σκυροδέματος, προϊόντων σιδήρου, ασφάλτου, σκύρων, στρωτήρων κτλ) και υπεργολάβους συνομολογούνται κυρίως σε ευρώ και επομένως η έκθεση στον συναλλαγματικό κίνδυνο είναι περιορισμένη. Επιπλέον, το βουλγαρικό λέβα (BGN) έχει σταθερή ισοτιμία έναντι του ευρώ.

Σχετικά με τα κατασκευαστικά έργα στη Μέση Ανατολή, οι συμβατικές απαιτήσεις, οι υποχρεώσεις στους βασικούς προμηθευτές (σκυροδέματος, προϊόντων σιδήρου, ασφάλτου, σκύρων, στρωτήρων κτλ) και υπεργολάβους συνομολογούνται στα τοπικά νομίσματα, τα οποία είναι σταθερά συνδεμένα με το δολάριο ΗΠΑ (USD) και, επομένως, υπάρχει έκθεση σε συναλλαγματικό κίνδυνο από τις μεταβολές της ισοτιμίας του δολαρίου ΗΠΑ έναντι του Ευρώ.

Για την διαχείριση αυτής της κατηγορίας κινδύνου, η Διοίκηση και το τμήμα χρηματοοικονομικής διαχείρισης του ομίλου φροντίζει ώστε η διαχείριση των διαθεσίμων του ομίλου να είναι καλυμμένη από κινδύνους μεταβολών στις ισοτιμίες. Επιπρόσθετα, φροντίζει ώστε, κατά το μέγιστο δυνατόν οι απαιτήσεις (έσοδα) και οι υποχρεώσεις (δαπάνες), να συνομολογούνται σε ευρώ ή σε νομίσματα που έχουν σταθερή ισοτιμία με το ευρώ (π.χ. το βουλγαρικό λέβα BGN).

Σε ότι αφορά τις συναλλαγές της εταιρείας με οίκους του εξωτερικού, αυτές γίνονται κατά κανόνα με ευρωπαϊκούς ομίλους όπου το νόμισμα διακανονισμού είναι το ευρώ.

Κίνδυνος επιτοκίου

Η πολιτική του Ομίλου είναι να ελαχιστοποιήσει την έκθεση στον κίνδυνο επιτοκίου όσον αφορά τη μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση. Λόγω της περιορισμένης έκθεσης σε τέτοια χρηματοδότηση, ο Όμιλος δεν προβαίνει στην σύναψη συμβάσεων ανταλλαγής επιτοκίων (Interest Rate Swaps) για την κάλυψη του επιτοκιακού κινδύνου.

Το σύνολο σχεδόν του μακροπρόθεσμου δανεισμού και των χρηματοδοτικών μισθώσεων, που είχε ο Όμιλος κατά το τέλος της παρουσιαζόμενης χρήσης από τράπεζες, ήταν κυμαινόμενου επιτοκίου 99,5% (99,3% κατά το τέλος της προηγούμενης χρήσης). Το υπόλοιπο ήταν σταθερού επιτοκίου.

Λόγω της σύντομης διάρκειας των τοποθετήσεων των χρηματικών διαθεσίμων, αυτές είναι επί της ουσίας κυμαινόμενου επιτοκίου, ενώ το σύνολο των απαιτήσεων από δάνεια προς συνδεμένες επιχειρήσεις είναι σταθερού επιτοκίου.

Ο βραχυπρόθεσμος δανεισμός του Ομίλου είναι συνομολογημένος στο τοπικό νόμισμα κάθε επιχείρησης του Ομίλου, κυμαινόμενου επιτοκίου κατά 99,95% συνδεμένου με το euribor, και σταθερού κατά 0,05%. Τα βραχυπρόθεσμα δάνεια λαμβάνονται, κατά κύριο λόγο, είτε ως κεφάλαια κίνησης, είτε για την χρηματοδότηση της κατασκευής των επενδύσεων του Ομίλου. Τα δάνεια αυτά αποπληρώνονται από τις εισπράξεις των εμπορικών απαιτήσεων. Κατά συνέπεια ο Όμιλος εκτίθεται σε κίνδυνο επιτοκίου προερχόμενο από το βραχυπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο δανεισμό κυμαινόμενου επιτοκίου.

Λόγω της σύντομης διάρκειας των τοποθετήσεων των χρηματικών διαθεσίμων, αυτές είναι επί της ουσίας κυμαινόμενου επιτοκίου, ενώ το σύνολο των απαιτήσεων από δάνεια προς συνδεμένες επιχειρήσεις είναι σταθερού επιτοκίου.

Πιστωτικός κίνδυνος

Πιστωτικός είναι ο κίνδυνος το αντισυμβαλλόμενο μέρος σε ένα χρηματοοικονομικό μέσο να προκαλέσει ζημία στο άλλο μέρος αποτυγχάνοντας να εξοφλήσει την σχετική υποχρέωση.

Ο Όμιλος ελέγχει διαρκώς τις απαιτήσεις του, είτε χωριστά είτε κατά ομάδα και ενσωματώνει τις προκύπτουσες πληροφορίες στον πιστωτικό του έλεγχο. Στις περιπτώσεις όπου είναι σκόπιμο, χρησιμοποιούνται εξωτερικές εκθέσεις ή αναλύσεις σχετικά με τους υφιστάμενους ή ενδεχόμενους πελάτες.

Ο πιστωτικός κίνδυνος για τα χρηματικά διαθέσιμα, καθώς και για τις λοιπές απαιτήσεις είναι περιορισμένος, δεδομένου ότι οι συναλλασσόμενοι είναι αξιόπιστες τράπεζες με υψηλής ποιότητας κεφαλαιακή διάρθρωση, το δημόσιο ή εταιρείες του ευρύτερου δημόσιου τομέα ή ισχυροί επιχειρηματικοί όμιλοι. Παρά το γεγονός αυτό και οι απαιτήσεις αυτές, βρίσκονται κάτω από ειδική παρατήρηση και εφόσον απαιτηθούν θα γίνουν οι απαραίτητες προσαρμογές.

Η διοίκηση θεωρεί ότι όλα τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, για τα οποία έχουν σχηματισθεί οι απαραίτητες απομειώσεις, είναι υψηλής πιστωτικής ποιότητας.

Ανάλυση κινδύνου ρευστότητας

Ο Όμιλος διαχειρίζεται τις ανάγκες ρευστότητας με προσεκτική παρακολούθηση των χρεών των μακροπρόθεσμων χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων καθώς επίσης και των πληρωμών που πραγματοποιούνται καθημερινά. Οι ανάγκες ρευστότητας παρακολουθούνται σε διάφορες χρονικές ζώνες, σε καθημερινή και εβδομαδιαία βάση καθώς και σε μια κυλιόμενη περίοδο 30 ημερών. Οι ανάγκες ρευστότητας για τους επόμενους 6 μήνες και το επόμενο έτος προσδιορίζονται μηνιαία.

Η εταιρεία διατηρεί μετρητά και διαθέσιμα σε τράπεζες για να καλύψει ανάγκες ρευστότητας για περιόδους έως 30 ημερών. Τα κεφάλαια για τις μεσοπρόθεσμες ανάγκες ρευστότητας αποδεσμεύονται από προθεσμιακές καταθέσεις της εταιρείας.

Κίνδυνοι από τις υφιστάμενες οικονομικές συνθήκες που επικρατούν στην Ελλάδα

Τα μέτρα που εφαρμόστηκαν για την υλοποίηση των προβλέψεων του προγράμματος (φορολογικά – ασφαλιστικά) που συμφωνήθηκαν με τους Δανειστές, η μη επίλυση του προβλήματος των Τραπεζών που αφορά τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια, λειτούργησαν αρνητικά στο υπάρχον οικονομικό κλίμα.
Η μη άρση των ελέγχων στην κίνηση των κεφαλαίων, έχει αντίκτυπο στις διεθνείς συναλλαγές αφού η δυσκολία της αποπληρωμής των συμβατικών υποχρεώσεων σε προμηθευτές και πιστωτές επιφέρει πρόσθετα κόστη και δυσκολεύει την επιστροφή σε ευνοϊκό κλίμα, με αποτέλεσμα την εξασθένιση ακόμη περισσότερο της επενδυτικής δραστηριότητας.
Η πλήρης αποτύπωση των συνεπειών των ανωτέρω συνθηκών αβεβαιότητας και καθυστέρησης των αποπληρωμών των υποχρεώσεων του Δημοσίου και του ευρύτερου τομέα προς τον Όμιλο, σε συνδυασμό με την μη τήρηση από πλευράς Δημοσίου διαφόρων προβλέψεων του Νόμου (π.χ. άρνηση καταβολής τόκων για καθυστερημένες επιστροφές Φ.Π.Α.), επηρεάζουν αρνητικά την ταμειακή ρευστότητα και τα αποτελέσματα του Ομίλου, κατ' ελάχιστον με το ποσό των τόκων, που δεν μπορεί να προβλεφθεί με ακρίβεια.
Παρά την ύπαρξη κινδύνων που σχετίζονται κυρίως με την ανάκτηση των μελλοντικών ωφελειών των περιουσιακών στοιχείων και την επαρκή ταμειακή ρευστότητα, οι δραστηριότητες του Ομίλου συνεχίζονται κανονικά. Στα πλαίσια αυτά η Διοίκηση εκτιμά διαρκώς την κατάσταση και τις πιθανές επιπτώσεις της, προκειμένου να διασφαλίσει ότι λαμβάνονται έγκαιρα όλα τα αναγκαία και δυνατά μέτρα και ενέργειες για την ελαχιστοποίηση τυχόν επιπτώσεων στις δραστηριότητες του Ομίλου. Σκοπός της Διοίκησης του Ομίλου είναι η άμεση ενημέρωση του επενδυτικού κοινού για κάθε σημαντική επίδραση που οι διαμορφούμενες συνθήκες ενδέχεται να επιφέρουν.

Λοιποί κίνδυνοι και αβεβαιότητες
Η δραστηριότητα του Ομίλου εκτίθεται στις τάσεις που επικρατούν στην κατασκευαστική αγορά και ενδέχεται να επηρεαστεί αρνητικά από την ύφεση της κατασκευαστικής δραστηριότητας στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, η οποία μπορεί να συνεχιστεί, μεταξύ άλλων, λόγω των γενικότερων οικονομικών συνθηκών. Τα ανεκτέλεστα υπόλοιπα των κατασκευαστικών συμβάσεων δεν είναι απαραίτητα ενδεικτικά των μελλοντικών εσόδων από τη δραστηριότητα του Ομίλου σε αυτόν τον τομέα. Παρόλο που τα ανεκτέλεστα υπόλοιπα των συμβάσεων αυτών αντιπροσωπεύουν εργασίες που θεωρούνται βέβαιες, δεν μπορεί να δοθεί καμία εγγύηση ότι δεν θα λάβουν χώρα ακυρώσεις ή προσαρμογή του αντικειμένου τους. Τα ανεκτέλεστα υπόλοιπα των κατασκευαστικών συμβάσεων του Ομίλου μπορεί να υποστούν διακυμάνσεις που σχετίζονται με καθυστερήσεις έργων, εξωτερικών παραγόντων της αγοράς και οικονομικών παραγόντων που δεν ελέγχει ο Όμιλος.

Ε. Μη χρηματοοικονομικά στοιχεία

ΕΙΣΑΓΩΓΗ
Ο Όμιλος ΤΕΡΝΑ έχει εδραιωθεί ως ένας σημαντικός επιχειρηματικός Όμιλος. Στην Έκθεση Διαχείρισης της χρήσεως για το έτος 2017, ο Όμιλος ενσωματώνει διακριτή ενότητα η οποία αφορά μη χρηματοοικονομικά στοιχεία και παρουσιάζει τις πολιτικές, τα αποτελέσματα και τις επιπτώσεις της δραστηριότητάς του σε θέματα Αειφορίας και ειδικότερα σε σχέση με: το Περιβάλλον, την Κοινωνία, την Εργασία και τα Ανθρώπινα δικαιώματα, την Καταπολέμηση της διαφθοράς και τη Δωροδοκία. Αναλυτική παρουσίαση των θεμάτων αυτών γίνεται στους Απολογισμούς Εταιρικής Υπευθυνότητας οι οποίοι εκδίδονται από τον Όμιλο ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ σε ετήσια βάση.

Τα θέματα αυτά έχουν προσδιοριστεί μέσα από συγκεκριμένες διαδικασίες αναγνώρισης ουσιαστικών θεμάτων και βασίζονται σε συγκεκριμένα πρότυπα (The GRI Standards), διεθνείς μεθοδολογίες (ISO26000, United Nations Global Compact, AA1000) και παγκόσμιες πρωτοβουλίες (Οικουμενική Διακήρυξη για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, Παγκόσμιοι Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης). Ειδικά σε ότι αφορά στους Παγκόσμιους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης, ο Όμιλος ΤΕΡΝΑ συντάσσεται με την ανάληψη δράσεων που θα εξασφαλίσουν κοινωνική ισότητα, ευημερία και ένα βιώσιμο φυσικό περιβάλλον για τις μελλοντικές γενιές. Ο Όμιλος, έχει δεσμευτεί οικειοθελώς να συμβάλει στην επίτευξη των στόχων που σχετίζονται άμεσα με τη δραστηριότητά του και επενδύει στην υπεύθυνη επιχειρηματικότητα, τις αρχές Εταιρικής Διακυβέρνησης και την Εταιρική Υπευθυνότητα ως εργαλεία επίτευξης των στόχων αυτών

Όραμα και Αρχές

Ο Όμιλος ΤΕΡΝΑ , στηριζόμενος στις αρχές της Αειφόρου Ανάπτυξης, στην αποτελεσματική οργανωτική δομή του, στη διορατική επιχειρηματική στρατηγική του και στην υψηλή τεχνογνωσία των ανθρώπων του, διαπρέπει σε σημαντικούς τομείς επιχειρηματικής δράσης. Η δυναμική του παρουσία και η καθιέρωση της ηγετικής του θέσης συνοδεύεται από την άρρηκτη υποστήριξή του στις τοπικές κοινωνίες στις οποίες δραστηριοποιείται, από απόλυτο σεβασμό στο φυσικό περιβάλλον και από την ολοκλήρωση έργων-σταθμών που δημιουργούν αξία για τις μελλοντικές γενεές. Για σχεδόν μισό αιώνα, ο Όμιλος λειτουργεί θέτοντας ως προτεραιότητα αξίες που αποδεικνύουν ότι η ηθική και βιώσιμη επιχειρηματικότητα αποτελούν μοχλό ανάπτυξης.
Αυτές είναι:

- Ο σεβασμός στον άνθρωπο και το φυσικό περιβάλλον
- Η δημιουργία αξίας για τους εργαζόμενους, τους συνεργάτες, τους πελάτες και τους μετόχους
- Η ειλικρίνεια κι αξιοπιστία
- Η στοχευμένη κοινωνική προσφορά

Αρχές Διακυβέρνησης

Ο Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης αποτελεί το θεμέλιο λίθο του συστήματος Εταιρικής Διακυβέρνησης του Ομίλου ΤΕΡΝΑ. Ο Κώδικας δεσμεύει το σύνολο της Διοίκησης και των εργαζομένων σε κάθε επίπεδο της οργανωτικής διάρθρωσης και ορίζει το πλαίσιο τόσο της εύρυθμης λειτουργίας όσο και της αποδεκτής συμπεριφοράς. Στόχος τού είναι να διασφαλίζει την τήρηση των αρχών της διαφάνειας, της επαγγελματικής ηθικής και της ορθής διαχείρισης όλων των πόρων του Ομίλου.

Το 2017, ο Όμιλος προχώρησε στη σύνταξη και δημοσίευση του Κώδικα Ηθικής και Δεοντολογίας, ο οποίος αντικατοπτρίζει τις βασικές αρχές, τις πεποιθήσεις, την εταιρική κουλτούρα, την επιχειρησιακή ηθική και τις εθελούσιες ηθικές δεσμεύσεις που τον χαρακτηρίζουν. Ο Κώδικας ενισχύει τις θεμελιώδεις αρχές στις οποίες βασίζεται ο Όμιλος και αφορά εργαζόμενους και διοίκηση και επεκτείνεται σε συνεργάτες, υπεργολάβους και προμηθευτές. Θέματα που σχετίζονται με διαφθορά και δωροδοκία, την καταπολέμησή τους, και ανάρμοστες συμπεριφορές αποτελούν το κεντρικό άξονα του Κώδικα.

ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΑ

Το πλαίσιο

Το πλαίσιο Εταιρικής Υπευθυνότητας το οποίο έχει αναπτύξει και λειτουργεί ο Όμιλος:

- ενσαρκώνει την ολιστική μας προσέγγισή με απλό και κατανοητό τρόπο
- βοηθάει στην ιεράρχηση των επιχειρησιακών θεμάτων
- συνδράμει στην επιλογή των κατάλληλων δράσεων
- ενισχύει την κατανόηση και εφαρμογή της Εταιρικής Υπευθυνότητας
- υποστηρίζει την επίτευξη των εταιρικών στόχων
- ενδυναμώνει τις σχέσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη
- αποτελεί μεθοδολογία διαχείρισης ρίσκου

Στρατηγική προσέγγιση: Αναγνώριση Κινδύνων και Ευκαιριών
Ο Όμιλος είναι εκτεθειμένος σε πολλαπλούς κινδύνους, οι οποίοι σχετίζονται με μια σειρά εξωγενών παραγόντων και περιλαμβάνουν: οικονομικές συνθήκες στην Ελλάδα, διεθνείς τάσεις στην κατασκευαστική αγορά. Επιπρόσθετοι χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι επηρεάζουν την οικονομική θέση του Ομίλου και τον τρόπο με τον οποίο λαμβάνει επιχειρηματικές αποφάσεις και συνάπτει στρατηγικές συνεργασίες στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.

Η Εταιρική Υπευθυνότητα συνοδεύεται από ένα πλαίσιο αρχών, η ουσιαστική ενσωμάτωση των οποίων επιδρά στον τρόπο λειτουργίας του Ομίλου και εγγυάται:

Για την Εταιρική Διακυβέρνηση
- διασφάλιση του βέλτιστου οφέλους για τους μετόχους, επενδυτές, εργαζόμενους και πελάτες
- διασφάλιση της επιχειρηματικής αριστείας με γνώμονα το ήθος, την ακεραιότητα και τη διαφάνεια
- αδιάρρηκτη σχέση με τους εργαζόμενους, και όλους τους συμμετόχους
- διαρκής ανάπτυξη βασισμένη στις αρχές της Αειφορίας

Για το Περιβάλλον
- προστασία του περιβάλλοντος και βέλτιστη διαχείριση φυσικών πόρων
- υιοθέτηση τεχνολογιών φιλικών προς το περιβάλλον και ελαχιστοποίηση της επιβάρυνσης από τη δραστηριότητα του Ομίλου

Για τον τομέα της Αγοράς
- επέκταση τόσο σε νέους τομείς δράσης όσο και σε νέες αγορές εκτός Ελλάδας
- διατήρηση της υψηλής ποιότητας
- ενίσχυση της ισχυρής του θέσης στους παραδοσιακούς τομείς δραστηριοποίησής του στην Ελλάδα
- διατήρηση επιλεγμένων προμηθευτών και υποστήριξη Ελλήνων προμηθευτών

Για τους Εργαζόμενους
- ανάπτυξη και ενίσχυση του ανθρώπινου δυναμικού
- ενδυνάμωση των δεξιοτήτων των εργαζομένων
- εξασφάλιση ισότητας και δίκαιου εργασιακού περιβάλλοντος
- ενίσχυση της τεχνογνωσίας και της καινοτομίας
- Υγεία και Ασφάλεια
- διασφάλιση Υγείας και Ασφάλειας για τους εργαζόμενους και τους υπεργολάβους του Ομίλου
- διασφάλιση Υγείας και Ασφάλειας για τους χρήστες

Για την Κοινωνία και τις Τοπικές Κοινωνίες
- ενίσχυση των τοπικών κοινοτήτων
- στήριξη των τοπικών κοινωνιών και ενίσχυση της οικονομίας τους

Πιστοποιημένα Συστήματα Διαχείρισης
Για τον Όμιλο ΤΕΡΝΑ, η ενσωμάτωση προτύπων και συστημάτων στις δραστηριότητες και εργασίες του είναι άρρηκτα συνυφασμένη με την αποτελεσματική διαχείριση της επιχειρησιακής του λειτουργίας. Διεθνή διαχειριστικά πρότυπα επιτρέπουν στον Όμιλο να αξιοποιεί εργαλεία και μεθοδολογίες απαραίτητες στα διεθνή ανταγωνιστικά περιβάλλοντα στα οποία δραστηριοποιείται.
- Σύστημα Διαχείρισης Ποιότητας ISO 9001:2008: ΤΕΡΝΑ, ΤΕΡΝΑ ΛΕΥΚΟΛΙΘΟΙ, TERNA S.A. ABU DHABI BRANCH
- Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης ISO 14001:2004: ΤΕΡΝΑ, ΤΕΡΝΑ ΛΕΥΚΟΛΙΘΟΙ, TERNA S.A. ABU DHABI BRANCH
- Σύστημα Διαχείρισης Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία OHSAS 18001:2007: ΤΕΡΝΑ, ΤΕΡΝΑ ΛΕΥΚΟΛΙΘΟΙ, TERNA S.A. ABU DHABI BRANCH

Άλλες πιστοποιήσεις περιλαμβάνουν:
ΤΕΡΝΑ: Σύστημα Ποιότητας Κατασκευαστή Εξοπλισμού υπό πίεση σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Οδηγία 97/23/ΕC(ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ, ΕΝΟΤΗΤΑ Η)

ΤΕΡΝΑ - ΛΑΤΟΜΕΙΟ ΠΟΛΥΚΑΣΤΡΟΥ: Πιστοποιητικό Συμμόρφωσης του Ελέγχου Παραγωγής Φυσικών Αδρανών στο Εργοστάσιο σε συμμόρφωση με τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό 305/2011/ΕΕ
ΤΕΡΝΑ ΛΕΥΚΟΛΙΘΟΙ: Πιστοποίηση GMP/+B3 για την καυστική μαγνησία που προορίζεται για ζωοτροφή

Ουσιαστικά Θέματα

Τα θέματα στα οποία επικεντρώνεται ο Όμιλος:

- Ενδιαφέρουν, επηρεάζουν και αφορούν τους συμμετόχους του Ομίλου
- Αποτελούν θέματα ρίσκων και ευκαιριών για τον ίδιο τον Όμιλο αλλά και το άμεσο και το έμμεσο περιβάλλον του Ομίλου
- Αποτελούν θέματα ευρύτερου ενδιαφέροντος σε κοινωνική, περιβαλλοντική, ηθική και νομική βάση
- Αφορούν όχι μόνο τις χώρες στις οποίες δραστηριοποιείται ο Όμιλος, αλλά, πρόκειται για ζητήματα διεθνούς σημασίας

Πίνακας ουσιαστικών θεμάτων

Η διαδικασία επιλογής των ουσιαστικών θεμάτων έχει μεγάλη σημασία για τον Όμιλο, καθώς επηρεάζει επενδυτικές και στρατηγικές αποφάσεις οι οποίες διαμορφώνουν ταυτόχρονα τις κοινωνικές, περιβαλλοντικές και οικονομικές επιδράσεις του Ομίλου.

ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ				
Περιβάλλον	**Αγορά και Επιχειρηματική Δράση**	**Εργαζόμενοι**	**Υγεία και Ασφάλεια**	**Κοινωνία και Τοπική Κοινωνία**
Υλικά	Πρακτικές Προμηθειών	Κατάρτιση και Εκπαίδευση	Υγεία και Ασφάλεια στην Εργασία	Έμμεσες Οικονομικές Επιδράσεις
Υγρές Εκροές και Απόβλητα	Οικονομική Επίδοση	Δίκαιο Εργασιακό Περιβάλλον	Υγεία και Ασφάλεια Χρηστών	Τοπικές Κοινότητες
Νερό	Ποιότητα Έργων	Απασχόληση		
Βιοποικιλότητα				
Εκπομπές				
Ενέργεια				

Τα θέματα αυτά έχουν τη δυνατότητα να επηρεάσουν σημαντικά την εφαρμογή των στρατηγικών στόχων και των επιμέρους επιχειρηματικών αποφάσεων και κατ' επέκταση έχουν σημαντικό αντίκτυπο για τους συμμετόχους και για τον Όμιλο.

Περιβαλλοντική μέριμνα

Ο Όμιλος ΤΕΡΝΑ αναγνωρίζει το βαθμό της επίδρασής του στο φυσικό περιβάλλον γι' αυτό και έχει θέσει την προστασία του ως προτεραιότητα της στρατηγικής του. Κατ' ελάχιστον, ο Όμιλος ΤΕΡΝΑ συμμορφώνεται πλήρως με την εκάστοτε νομοθεσία και το κανονιστικό πλαίσιο στα περιβάλλοντα όπου δραστηριοποιείται και επιδιώκει να υπερκαλύπτει τις ελάχιστες απαιτήσεις. Εφαρμόζοντας ένα ολοκληρωμένο Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης ο Όμιλος προλαμβάνει και αντιμετωπίζει περιβαλλοντικές επιπτώσεις και λαμβάνει εγκαίρως τα απαιτούμενα μέτρα.

Διαχείριση φυσικών πόρων

Ο βασικός όγκος των δραστηριοτήτων του Ομίλου επικεντρώνεται στον κατασκευαστικό τομέα και μεγάλο μέρος των περιβαλλοντικών επιπτώσεων οφείλεται στην κατασκευαστική δραστηριότητα του Ομίλου. Στα κτίρια γραφείων και στα εργοτάξια του Ομίλου, εφαρμόζεται διαδικασία ανακύκλωσης χαρτιού, ηλεκτρονικού και ηλεκτρολογικού εξοπλισμού, λαμπτήρων και μπαταριών. Ο Όμιλος έχει αναθέσει τη διαχείριση τόσο των επικίνδυνων όσο και των μη επικίνδυνων αποβλήτων σε κατάλληλα αδειοδοτημένες εταιρείες.

Υπεύθυνες Προμήθειες και Τοπικοί Προμηθευτές

Αν και ο Όμιλος δραστηριοποιείται επιχειρηματικά και εκτός ελληνικών συνόρων, δεν παύει, ωστόσο, να στηρίζει την ελληνική αγορά και τους Έλληνες προμηθευτές. Ως πρεσβευτής της Αειφόρου Ανάπτυξης και της οικονομικής σταθερότητας, συνδράμει στην ανάπτυξη των τοπικών κοινωνιών έχοντας επίγνωση ότι το κοινωνικό μέρισμα από τη λειτουργία του ωφελεί πολλαπλασιαστικά την ελληνική κοινωνία και τους τοπικούς προμηθευτές.

Μέριμνα για τους Ανθρώπους μας

Ο τρόπος λειτουργίας του Ομίλου, διέπεται από πιστοποιημένα συστήματα και σαφείς διαδικασίες, που συμβάλλουν στην επίτευξη των εταιρικών στόχων και στην ανάπτυξη των εργαζομένων. Ο βασικότερος παράγοντας επιτυχίας του Ομίλου είναι οι άνθρωποί μας. Γι' αυτό έχουμε δημιουργήσει και βελτιώνουμε διαρκώς ένα εργασιακό περιβάλλον, το οποίο χαρακτηρίζεται από το σεβασμό, τη διαφάνεια, τις ίσες ευκαιρίες, τη δικαιοσύνη και την ασφάλεια.

Εκπαίδευση και Εξέλιξη Εργαζομένων

Ο Όμιλος επενδύει στο ανθρώπινο δυναμικό το οποίο στελεχώνει τις εταιρείες του και φροντίζει ανελλιπώς και αδιαλείπτως την επαγγελματική του ανάπτυξη, ασφάλεια και ευημερία. Η διαρκής εκπαίδευση και εξέλιξη που προσφέρουμε συνάδει με την ανθρωποκεντρική προσέγγιση του Ομίλου η οποία αποτυπώνεται επίσημα στον Κώδικα Ηθικής & Δεοντολογίας του Ομίλου ΤΕΡΝΑ, «που βασίζεται σε ένα αξιακό σύστημα, το οποίο προάγει την αμοιβαία εμπιστοσύνη, τη διαφάνεια, τη συνεργασία, την αναγνώριση, την ακεραιότητα, τις ίσες ευκαιρίες και κίνητρα προόδου και το οποίο διακρίνει τις δεξιότητες και τα χαρακτηριστικά της προσωπικότητας κάθε ανθρώπου, συμβάλλει στο να ξεπερνιούνται προσωπικές και διαπροσωπικές δυσκολίες, προωθεί την καινοτομία σκέψεων και πράξεων βασιζόμενο στα έως σήμερα επιτεύγματα και τελικά δημιουργεί αίσθημα ασφάλειας και αξιοκρατίας για όλους του εργαζόμενους σε ένα σύγχρονο περιβάλλον».

Η εκπαίδευση και παροχή ευκαιριών τονώνει την αυτοπεποίθηση των εργαζομένων, ενισχύει την κουλτούρα και το ομαδικό πνεύμα και προωθεί την καινοτομία. Παράλληλα, η προσωπική και επαγγελματική ανάπτυξη των στελεχών διασφαλίζει τη συνεχή εξέλιξη και ανάπτυξη του ίδιου του Ομίλου κατοχυρώνοντας με τον τρόπο αυτό την ηγετική του θέση στην αγορά.

Ισότιμη Αντιμετώπιση

Ο Όμιλος επενδύει έμπρακτα στη δημιουργία ενός ασφαλούς, υγιούς και φιλικού περιβάλλοντος εργασίας για όλους τους εργαζομένους, με σεβασμό στα ανθρώπινα δικαιώματα και τις ανθρώπινες αξίες.

Το εργασιακό περιβάλλον στο οποίο επενδύει συνειδητά ο Όμιλος, βασίζεται στην ισότιμη αντιμετώπιση όλων ανεξαιρέτως των εργαζομένων, χωρίς διακρίσεις. Ο Όμιλος τηρεί αμερόληπτα κριτήρια για όλα τα θέματα που αφορούν στη διαχείριση ανθρώπινου δυναμικού, από το στάδιο της πρόσληψης ως τη λήξη της συνεργασίας με τον Όμιλο. Κάθε εργαζόμενος αντιμετωπίζεται δίκαια και αξιοκρατικά βάσει των ικανοτήτων και της επίδοσής του. Μέσα στο 2017 πραγματοποιήθηκαν ειδικές εκπαιδεύσεις, οι οποίες εστίασαν στην εφαρμογή του Κώδικα Δεοντολογίας και στο σύστημα αξιών το οποίο οφείλει να χαρακτηρίζει την επαγγελματική συμπεριφορά όλων των ανθρώπων του Ομίλου.

Ανθρώπινα Δικαιώματα

Ο Όμιλος εφαρμόζει απαρέγκλιτα τις διεθνείς αρχές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και λειτουργεί σύμφωνα με το εθνικό και διεθνές δίκαιο των χωρών στις οποίες δραστηριοποιείται.

Ο Όμιλος ΤΕΡΝΑ δίνει ιδιαίτερα βαρύτητα σε θέματα που αφορούν την παιδική και εξαναγκαστική εργασία, και σε συνεργάτες και υπεργολάβους και εφαρμόζει διαδικασίες ελέγχου οι οποίες διασφαλίζουν ότι δε σημειώνεται καμία παραβίαση θεμελιωδών ανθρώπινων δικαιωμάτων. Τα συστήματα που ακολουθεί υπερβαίνουν κατά πολύ τα ελάχιστα προσδοκόμενα και κανένα περιστατικό παραβίασης ανθρωπίνων δικαιωμάτων και κανένα περιστατικό διακρίσεων στο σύνολο της λειτουργίας του Ομίλου δεν έχει σημειωθεί στα χρόνια λειτουργίας του.

Υγεία και Ασφάλεια

Η διασφάλιση της Υγείας και της Ασφάλειας στην εργασία αποτελεί αδιαπραγμάτευτη αρχή βάσει της οποίας έχει οικοδομηθεί η στρατηγική του Ομίλου ΤΕΡΝΑ. Αποτελεί προαπαιτούμενο για κάθε επιχειρησιακή δράση του Ομίλου και αφορά εξίσου εργαζομένους, υπεργολάβους και όλο το δίκτυο συνεργατών του.

Ο Όμιλος, μέσα από συγκεκριμένη πολιτική Υγείας και Ασφάλειας αλλά και αυστηρό Σύστημα Διαχείρισης Υγείας και Ασφάλειας, στοχεύει στον έγκαιρο εντοπισμό και την ελαχιστοποίηση των κινδύνων που αφορούν στο σύνολο των δραστηριοτήτων του.

Η προσέγγιση που ακολουθεί ο Όμιλος στηρίζεται στους εξής 5 άξονες:

1. Ενεργός ρόλος της Διοίκησης
2. Συμμετοχή των εργαζομένων
3. Συνεργασίες με γνώμονα την Υγεία και Ασφάλεια
4. Ενέργειες που προάγουν την Υγεία και Ασφάλεια
5. Επιθεωρήσεις ελέγχου συμμόρφωσης

Υποστηρίζοντας τις Τοπικές Κοινωνίες

Η ουσιαστική συμβολή του Ομίλου στην οικοδόμηση σύγχρονων έργων υποδομής και ενέργειας που προάγουν την Αειφόρο Ανάπτυξη, συμβάλλει καταλυτικά στην επίτευξη κοινωνικής ευημερίας και στη θετική προβολή της Ελλάδας σε διεθνές επίπεδο.

Τα πολλαπλασιαστικά οφέλη από την επιχειρηματική δραστηριότητα του Ομίλου ΤΕΡΝΑ μεταφράζονται σε χιλιάδες θέσεις εργασίας, παροχές και ασφαλιστικές εισφορές, σε συνεργασία με χιλιάδες προμηθευτές για την αγορά προϊόντων και υπηρεσιών, όπως επίσης σε φόρους και επενδύσεις. Ο Όμιλος ΤΕΡΝΑ εστιάζει κυρίως στους ακόλουθους τομείς κοινωνικής υποστήριξης:

1. δημιουργία υποδομών
2. παροχή απασχόλησης
3. συνεργασία με τοπικούς προμηθευτές
4. χορηγίες, δωρεές και υποστήριξη σε είδος (Αθλητισμός & πολιτισμός, Περιβάλλον, Σχολεία, πανεπιστήμια, σύλλογοι νέων & σύνδεσμοι, Δήμοι, κοινωνικές δομές & φορείς)

ΣΤ. Προβλεπόμενη πορεία και Εξέλιξη

Όπως προκύπτει, οι προοπτικές του Ομίλου, παρά το γεγονός της υπάρχουσας οικονομικής κρίσης, διαγράφονται θετικές κυρίως λόγω της γεωγραφικής διασποράς των δραστηριοτήτων του Ομίλου.

Κυρίες και Κύριοι Μέτοχοι,

Το 2017 υπήρξε χρονιά κατά την οποία ο Όμιλος συνέχισε την σταθερή του πορεία. Επιπλέον, ο Όμιλος συνεχίζει προσεκτικά το επενδυτικό του πρόγραμμα, διατηρώντας ταυτόχρονα ικανή ρευστότητα.

Απευθύνουμε τις ευχαριστίες του Δ.Σ. στο Προσωπικό, τα Στελέχη και τους Συνεργάτες μας για την συμβολή τους.

Επίσης, ευχαριστούμε τους Πελάτες μας, τους Προμηθευτές μας και τις συνεργαζόμενες Τράπεζες και εσάς τους κ.κ. Μετόχους για την εμπιστοσύνη σας.

Το Διοικητικό Συμβούλιο εγκρίνει ομόφωνα την παραπάνω Έκθεση Διαχείρισης για να υποβληθεί στην Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων.

Αθήνα, 26 Απριλίου 2018
Για το Διοικητικό Συμβούλιο

Γεώργιος Περιστέρης
Πρόεδρος Δ.Σ.

III. ΕΤΗΣΙΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ της 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017 (1 Ιανουαρίου - 31 Δεκεμβρίου 2017)
Σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς

Οι Οικονομικές Καταστάσεις εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της ΤΕΡΝΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ την 26η Απριλίου 2018 και έχουν αναρτηθεί στο διαδίκτυο στην ηλεκτρονική διεύθυνση http://www.terna.gr/, όπου και θα παραμείνουν στη διάθεση του κοινού για χρονικό διάστημα τουλάχιστον 10 ετών από την ημερομηνία της συντάξεως και δημοσιοποιήσεως τους.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ

ΟΜΙΛΟΣ ΤΕΡΝΑ
31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017
(Όλα τα ποσά είναι εκφρασμένα σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά)

		ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	Σημείωση	**31 Δεκεμβρίου 2017**	**31 Δεκεμβρίου 2016**	**31 Δεκεμβρίου 2017**	**31 Δεκεμβρίου 2016**
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό					
Ενσώματα πάγια	6	105.835	106.444	68.892	74.349
Ασώματα πάγια	7	35.721	43.237	901	785
Υπεραξία	8	3.183	9.759	0	0
Επενδυτικά ακίνητα	9	3.001	2.512	2.377	1.889
Συμμετοχές σε θυγατρικές	4, 10	0	0	110.248	111.580
Συμμετοχές σε κοινοπραξίες	4, 11	20.657	21.006	21.006	21.006
Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση	13	14.925	13.506	7.828	6.409
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	14	150.530	97.623	114.461	55.845
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	27	39.857	65.308	30.012	59.852
Σύνολο μη κυκλοφορούντος ενεργητικού		**373.709**	**359.395**	**355.725**	**331.715**
Κυκλοφορούν ενεργητικό					
Αποθέματα	15	23.023	24.291	6.170	7.675
Εμπορικές απαιτήσεις	16	197.434	222.011	204.078	305.635
Απαιτήσεις από κατασκευαστικές συμβάσεις	17	149.213	114.234	132.535	106.623
Προκαταβολές και λοιπές απαιτήσεις	16	154.135	194.861	168.700	184.153
Απαιτήσεις από φόρο εισοδήματος		44.961	14.809	41.483	7.202
Επενδύσεις κατεχόμενες για εμπορικούς σκοπούς	12	0	0	0	0
Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση	13	0	0	0	0
Χρηματικά διαθέσιμα	18	295.404	441.587	264.033	322.967
Σύνολο κυκλοφορούντος ενεργητικού		**864.170**	**1.011.793**	**816.999**	**934.255**
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ		**1.237.879**	**1.371.188**	**1.172.724**	**1.265.970**
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
Ίδια κεφάλαια αποδιδόμενα στους ιδιοκτήτες της μητρικής					
Μετοχικό κεφάλαιο	19	52.210	52.210	52.210	52.210
Διαφορά υπέρ το άρτιο		54.252	69.376	54.252	69.376
Αποθεματικά	19	55.550	53.875	53.699	53.063
Κέρδη εις νέον		(25.555)	(54.299)	34.756	(17.788)
Σύνολο		**136.457**	**121.162**	**194.917**	**156.861**
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		15.319	17.599	0	0
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		**151.776**	**138.761**	**194.917**	**156.861**

Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Μακροπρόθεσμα δάνεια	20	21.189	122.740	20.000	122.041
Δάνεια από χρηματοδοτικές μισθώσεις	20	11.674	16.470	11.262	15.798
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	21	276.501	326.039	280.853	330.173
Πρόβλεψη για αποζημίωση προσωπικού	22	6.350	7.802	3.724	4.793
Λοιπές προβλέψεις	23	9.990	27.684	8.790	26.484
Επιχορηγήσεις	24	14.451	14.584	0	0
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	27	45	7.506	45	7.122
Σύνολο μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων		**340.200**	**522.825**	**324.674**	**506.411**
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Προμηθευτές	25	200.622	191.146	181.458	173.575
Βραχυπρόθεσμα δάνεια	26	87.808	46.698	60.705	25.617
Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις πληρωτέες την επόμενη χρήση	20	112.948	5.421	112.461	5.173
Υποχρεώσεις από κατασκευαστικές συμβάσεις	17	170.178	255.600	142.290	224.421
Δεδουλευμένες και λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	25	173.907	193.767	156.087	161.063
Φόρος εισοδήματος πληρωτέος		440	16.970	132	12.850
Σύνολο βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων		**745.903**	**709.602**	**653.133**	**602.699**
Σύνολο υποχρεώσεων		1.086.103	**1.232.427**	977.807	**1.109.109**
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ		**1.237.879**	**1.371.188**	**1.172.724**	**1.265.970**

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των οικονομικών καταστάσεων

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

ΟΜΙΛΟΣ ΤΕΡΝΑ
31ης Δεκεμβρίου 2017

(Όλα τα ποσά είναι εκφρασμένα σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά)

		ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	Σημείωση	**1.1 – 31.12**	**1.1 – 31.12**	**1.1 – 31.12**	**1.1 – 31.12**
Αποτελέσματα Χρήσεως		**2017**	**2016**	**2017**	**2016**
Συνεχιζόμενες δραστηριότητες					
Κύκλος εργασιών	28	894.561	951.670	791.019	825.960
Κόστος πωλήσεων	29	(794.718)	(817.862)	(680.033)	(701.213)
Μικτό κέρδος		**99.843**	**133.808**	**110.986**	**124.747**
Έξοδα διοίκησης και διάθεσης	29	(24.227)	(20.915)	(17.400)	(15.315)
Έξοδα έρευνας και ανάπτυξης	29	(361)	(530)	(94)	(127)
Λοιπά έσοδα/(έξοδα)	32	(13.020)	(54.626)	(5.675)	(109.405)
Καθαρά χρηματοοικονομικά έσοδα/(έξοδα)	33	(3.173)	(5.427)	(3.165)	(5.260)
Μερίδιο στα αποτελέσματα κοινοπραξιών που λογιστικοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	11	(348)	(397)	0	0
ΚΕΡΔΗ ΠΡΟ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ		**58.714**	**51.913**	**84.652**	**(5.360)**
Φόρος εισοδήματος	27	(31.510)	(29.091)	(32.108)	(26.461)
Καθαρά Κέρδη/(ζημίες) από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		**27.204**	**22.822**	**52.544**	**(31.821)**
Διακοπείσες δραστηριότητες					
ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ/(ΖΗΜΙΕΣ) από διακοπείσες δραστηριότητες		0	0	0	0
ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ/(ΖΗΜΙΕΣ)		**27.204**	**22.822**	**52.544**	**(31.821)**
Λοιπά Συνολικά Αποτελέσματα					
α) Λοιπά Συνολικά Αποτελέσματα που μεταφέρονται στα Αποτελέσματα Χρήσης σε επόμενες περιόδους					
Αποτίμηση επενδύσεων διαθεσίμων προς πώληση	13,36	1.288	(2.374)	1.288	(536)
Συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής από ενσωμάτωση εκμεταλλεύσεων εξωτερικού		485	4.352	(448)	1.827
Αναταξινόμηση ζημιών απομείωσης διαθεσίμων προς πώληση	13,36	0	11.338	0	4.649
Φόρος εισοδήματος που αναλογεί στα ανωτέρω αποτελέσματα	27	(442)	(1.149)	(443)	(536)
		1.331	**12.167**	**397**	**5.404**
β) Λοιπά Συνολικά Αποτελέσματα που δεν μεταφέρονται στα Αποτελέσματα Χρήσης σε επόμενες περιόδους					
Αναλογιστικά έσοδα/(έξοδα) από προγράμματα καθορισμένων παροχών	22	235	26	238	4
Μερίδιο στα λοιπά συνολικά αποτελέσματα κοινοπραξιών που λογιστικοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	11	0	(15)	0	0
Καθαρά Λοιπά Συνολικά Αποτελέσματα		**1.566**	**12.178**	**635**	**5.408**
ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ		**28.770**	**35.000**	**53.179**	**(26.413)**

Καθαρά κέρδη/(ζημίες) αποδιδόμενα σε:			
Ιδιοκτήτες της μητρικής εταιρείας από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	19	28.849	25.262
Ιδιοκτήτες της μητρικής εταιρείας από διακοπείσες δραστηριότητες		0	0
Μη ελέγχουσες συμμετοχές από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		(1.645)	(2.440)
		27.204	**22.822**
Συνολικά αποτελέσματα αποδιδόμενα σε:			
Ιδιοκτήτες της μητρικής εταιρείας από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		30.418	37.445
Ιδιοκτήτες της μητρικής εταιρείας από διακοπείσες δραστηριότητες		0	0
Μη ελέγχουσες συμμετοχές από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		(1.648)	(2.445)
		28.770	**35.000**
Κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή (σε Ευρώ):			
Από συνεχιζόμενες δραστηριότητες αποδιδόμενα στους ιδιοκτήτες της μητρικής	19	55,2557	50,9897
Από διακοπείσες δραστηριότητες αποδιδόμενα στους ιδιοκτήτες της μητρικής		0	0
Μέσος σταθμικός αριθμός μετοχών:			
Βασικός	19	522.100	495.433

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των οικονομικών καταστάσεων

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ

ΟΜΙΛΟΣ ΤΕΡΝΑ

31η Δεκεμβρίου 2017

(Όλα τα ποσά είναι εκφρασμένα σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά)

		ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	Σημείωση	**1.1 – 31.12 2017**	**1.1 – 31.12 2016**	**1.1 – 31.12 2017**	**1.1 – 31.12 2016**
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες					
Κέρδη χρήσεως προ φόρου εισοδήματος από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		58.714	51.913	84.652	(5.360)
Αναπροσαρμογές για την συμφωνία των καθαρών ροών από λειτουργικές δραστηριότητες					
Αποσβέσεις	6,7,29,32	18.995	22.624	7.967	10.957
Αποσβέσεις επιχορηγήσεων παγίων	24,32	(104)	(59)	0	0
Απομειώσεις		12.676	21.876	6.874	70.287
Διαγραφές υποχρεώσεων	32	(31)	(1.267)	(31)	(795)
Προβλέψεις		2.718	18.274	2.204	23.487
Τόκοι και λοιπά χρηματοοικονομικά έσοδα	33	(8.184)	(5.906)	(6.540)	(4.615)
Τόκοι και λοιπά χρηματοοικονομικά έξοδα	33	11.524	11.640	9.753	9.982
Αποτελέσματα από συγγενείς και κοινοπραξίες	11	348	397	0	0
Αποτελέσματα από συμμετοχές και χρεόγραφα	32	(3)	19.729	(3)	21.009
Αποτελέσματα από πάγια και επενδυτικά ακίνητα		(1.151)	1.240	(678)	786
Συναλλαγματικές διαφορές		5.159	273	626	135
Λειτουργικό κέρδος προ μεταβολών του κεφαλαίου κίνησης		**100.662**	**140.732**	**104.823**	**125.873**
(Αύξηση)/Μείωση σε:					
Αποθέματα		281	(3.618)	815	(372)
Εμπορικές απαιτήσεις		(13.478)	48.338	76.167	(97.138)
Προκαταβολές και λοιπές βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις		13.978	2.830	2.369	3.597
Αύξηση/(Μείωση) σε:					
Προμηθευτές		12.463	(13.831)	9.084	(8.787)
Δεδουλευμένες και λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις		(102.146)	112.345	(87.441)	141.608
Είσπραξη επιχορηγήσεων	24	0	0	0	0
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις και υποχρεώσεις		(65.502)	44.314	(64.162)	37.801
Πληρωμές φόρου εισοδήματος		(60.120)	(44.610)	(56.266)	(33.657)
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες		**(113.862)**	**286.500**	**(14.611)**	**168.925**
Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες					
Πληρωμές για αγορές παγίων στοιχείων		(14.057)	(16.804)	(3.482)	(11.945)
Εισπράξεις από πωλήσεις πάγιων στοιχείων		1.218	1.047	613	851
Τόκοι και λοιπά χρηματοοικονομικά έσοδα εισπραχθέντα		1.603	644	1.465	361
Αγορές συμμετοχών και χρεογράφων	12,13	(931)	(275)	(931)	0
Πωλήσεις συμμετοχών και χρεογράφων		803	15.671	803	15.671
Χορηγήσεις χρηματικών διευκολύνσεων και λοιπών διεταιρικών δανείων σε τρίτους		(42.500)	(51.119)	(51.330)	(18.616)
Εισπράξεις από αποπληρωμές χρηματικών διευκολύνσεων και λοιπών διεταιρικών δανείων σε τρίτους		7.731	621	(5)	621
Αρχικά χρηματικά διαθέσιμα επιχειρήσεων που εξαγοράστηκαν ή μεταβλήθηκε το αναλογικό ποσοστό ενσωμάτωσης		0	0	0	0
Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες		**(46.133)**	**(50.215)**	**(52.867)**	**(13.057)**

Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες					
Αύξηση (επιστροφή) μετοχικού κεφαλαίου		(15.005)	45.654	(15.005)	45.654
Πληρωμές για αύξηση συμμετοχών σε θυγατρικές χωρίς απώλεια ελέγχου	10	0	0	(918)	(1.920)
Καθαρή μεταβολή βραχυπρόθεσμων δανείων		41.249	(20.396)	35.094	(6.717)
Εισπράξεις από εκδοθέντα/αναληφθέντα μακροπρόθεσμα δάνεια	20	5.826	20.040	5.000	20.000
Αποπληρωμές μακροπροθέσμων δανείων		(399)	(3.636)	(301)	(3.636)
Αποπληρωμές υποχρεώσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις	20	(4.456)	(4.983)	(4.208)	(4.745)
Πληρωμές μερισμάτων		0	(12.000)	0	(12.000)
Τόκοι και λοιπά χρηματοοικονομικά έξοδα πληρωθέντα		(10.636)	(12.802)	(9.018)	(10.319)
Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες		**16.579**	**11.877**	**10.644**	**26.317**
Επίδραση μεταβολών ισοτιμιών στα χρηματικά διαθέσιμα		(2.767)	926	(2.100)	522
Καθαρή αύξηση/(μείωση) χρηματικών διαθεσίμων		**(146.183)**	**249.088**	**(58.934)**	**182.707**
Χρηματικά διαθέσιμα στην αρχή της περιόδου		441.587	192.499	322.967	140.260
Χρηματικά διαθέσιμα στο τέλος της περιόδου		**295.404**	**441.587**	**264.033**	**322.967**

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των οικονομικών καταστάσεων

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΤΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

ΕΤΑΙΡΕΙΑ

	Μετοχικό Κεφάλαιο	Διαφορά υπέρ το άρτιο	Αποθεματικά	Υπόλοιπο Κερδών Εις Νέο	Σύνολο
1η Ιανουαρίου 2017	**52.210**	**69.376**	**53.063**	**(17.788)**	**156.861**
Συνολικά αποτελέσματα περιόδου	0	0	636	52.544	**53.180**
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	15.005	(15.124)	0	0	**(119)**
Επιστροφή κεφαλαίου	(15.005)	0	0	0	**(15.005)**
Σχηματισμός/(Διανομή) αποθεματικών/Μεταφορές	0	0	0	0	**0**
31η Δεκεμβρίου 2017	**52.210**	**54.252**	**53.699**	**34.756**	**194.917**

	Μετοχικό Κεφάλαιο	Οφειλόμενο κεφάλαιο	Διαφορά υπέρ το άρτιο	Αποθεματικά	Υπόλοιπο Κερδών Εις Νέο	Σύνολο
1η Ιανουαρίου 2016	**40.010**	**45.750**	**35.922**	**47.655**	**24.033**	**193.370**
Συνολικά αποτελέσματα περιόδου	0	0	0	5.408	(31.821)	**(26.413)**
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	12.200	(45.750)	33.454	0	0	**(96)**
Διανομή μερισμάτων	0	0	0	0	(10.000)	**(10.000)**
Σχηματισμός/(Διανομή) αποθεματικών/Μεταφορές	0	0	0	0	0	**0**
Μεταβολή ποσοστού ενσωμάτωσης κοινής επιχείρησης	0	0	0	0	0	**0**
31η Δεκεμβρίου 2016	**52.210**	**0**	**69.376**	**53.063**	**(17.788)**	**156.861**

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΤΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ
ΤΕΡΝΑ ΟΜΙΛΟΣ

31η Δεκεμβρίου 2017

(Όλα τα ποσά είναι εκφρασμένα σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά)

	Μετοχικό Κεφάλαιο	Διαφορά υπέρ το άρτιο	Αποθεματικά	Υπόλοιπο Κερδών Εις Νέο	Μερικό Σύνολο	Μη ελέγχουσες συμμετοχές	Σύνολο
1η Ιανουαρίου 2017	**52.210**	**69.376**	**53.875**	**(54.299)**	**121.162**	**17.599**	**138.761**
Συνολικά αποτελέσματα περιόδου	0	0	1.569	28.849	**30.418**	(1.648)	**28.770**
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	15.005	(15.124)	0	0	**(119)**	0	**(119)**
Επιστροφή κεφαλαίου	(15.005)	0	0	0	**(15.005)**	0	**(15.005)**
Σχηματισμός/(Διανομή) αποθεματικών/Μεταφορές	0	0	105	(105)	**0**	(632)	**(632)**
31η Δεκεμβρίου 2017	**52.210**	**54.252**	**55.549**	**(25.555)**	**136.456**	**15.319**	**151.775**

	Μετοχικό Κεφάλαιο	Οφειλόμενο κεφάλαιο	Διαφορά υπέρ το άρτιο	Αποθεματικά	Υπόλοιπο Κερδών Εις Νέο	Μερικό Σύνολο	Μη ελέγχουσες συμμετοχές	Σύνολο
1η Ιανουαρίου 2016	**40.010**	**45.750**	**35.922**	**41.933**	**(69.802)**	**93.813**	**20.044**	**113.857**
Συνολικά αποτελέσματα περιόδου	0	0	0	12.183	25.262	**37.445**	(2.445)	**35.000**
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	12.200	(45.750)	33.454	0	0	**(96)**	0	**(96)**
Διανομή μερισμάτων	0	0	0	0	(10.000)	**(10.000)**	0	**(10.000)**
Σχηματισμός/(Διανομή) αποθεματικών/Μεταφορές	0	0	0	(241)	241	**0**	0	**0**
31η Δεκεμβρίου 2016	**52.210**	**0**	**69.376**	**53.875**	**(54.299)**	**121.162**	**17.599**	**138.761**

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των οικονομικών καταστάσεων.

1. ΣΥΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΚΑΙ ΟΜΙΛΟΥ

Η «ΤΕΡΝΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» (η «Εταιρεία», ή η «ΤΕΡΝΑ»), όπως μετονομάσθηκε η εταιρεία ΛΙΘΟΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ με την από 6.11.2008 απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων της η οποία δημοσιεύθηκε στο με αρ. 14207/30.12.2008 ΦΕΚ (τ. ΑΕ & ΕΠΕ), είναι εγγεγραμμένη στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών της Νομαρχίας Αθηνών με Αρ. Μ.Α.Ε. 56330/01/Β/04/506(08). Η διάρκειά της έχει οριστεί σε ενενήντα (90) έτη.
Την 23.12.2008 εγκρίθηκε η συγχώνευση με απορρόφηση του τμήματος των κατασκευαστικών δραστηριοτήτων της εταιρείας ΤΕΡΝΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ, και παράλληλα η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου κατά 28.388.000,00 ευρώ το οποίο συνολικά ανήλθε σε ευρώ 28.910.000,00 διαιρούμενο σε 289.100 κοινές ονομαστικές μετοχές, ονομαστικής αξίας 100,00 ευρώ εκάστη.
Την 28.06.2013 εγκρίθηκε η συγχώνευση με απορρόφηση της εταιρείας ΗΡΩΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΑΕ και παράλληλα η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου κατά 11.100.000 ευρώ, το οποίο συνολικά ανήλθε σε ευρώ 40.010.000,00 διαιρούμενο σε 400.100 κοινές ονομαστικές μετοχές, ονομαστικής αξίας 100,00 ευρώ εκάστη.
Με την από 23.12.2015 Έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας αποφασίστηκε η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου κατά το ποσό των δώδεκα εκατομμυρίων διακοσίων (12.200.000) Ευρώ, με την έκδοση εκατόν είκοσι δύο χιλιάδων (122.000) νέων κοινών ονομαστικών μετοχών, ονομαστικής αξίας εκατό (100) Ευρώ εκάστης και με τιμή διάθεσης τριακοσίων εβδομήντα πέντε (375) Ευρώ ανά μετοχή, ήτοι συνολικά προς άντληση κεφάλαια σαράντα πέντε εκατομμύρια επτακόσιες πενήντα χιλιάδες Ευρώ (45.750.000 €). Η διαφορά μεταξύ της ονομαστικής αξίας της μετοχής και της τιμής διαθέσεως ήχθη σε πίστωση του λογαριασμού «Διαφορά από Έκδοση Μετοχών Υπέρ το Άρτιο».
Με την από 27 Ιουνίου 2017 απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνελεύσεως των Μετόχων αποφασίσθηκε η μείωση του μετοχικού κεφαλαίου κατά το ποσό των δέκα πέντε εκατομμυρίων πέντε χιλιάδων εκατόν πενήντα τεσσάρων (15.005.154) Ευρώ με μείωση της ονομαστικής αξίας κάθε μετοχής ήτοι συνολικά από εκατό (100) Ευρώ σε εβδομήντα ένα ευρώ και είκοσι έξι λεπτά (71,26) Ευρώ και την επιστροφή του ποσού της μείωσης, είκοσι οκτώ ευρώ και εβδομήντα τέσσερα λεπτά (28,74) Ευρώ ανά μετοχή, στους Μετόχους με ταυτόχρονη αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας κατά το ποσό των δέκα πέντε εκατομμυρίων πέντε χιλιάδων εκατόν πενήντα τεσσάρων (15.005.154) Ευρώ με κεφαλαιοποίηση μέρους του ειδικού αποθεματικού από την έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο με αύξηση της ονομαστικής αξίας εκάστης μετοχής από εβδομήντα ένα ευρώ και είκοσι έξι λεπτά (71,26) Ευρώ σε εκατό (100) Ευρώ. Μετά ταύτα, το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας ανέρχεται σε πενήντα δύο εκατομμύρια διακόσιες δέκα χιλιάδες (52.210.000) Ευρώ διαιρούμενο σε πεντακόσιες είκοσι δύο χιλιάδες εκατό (522.100) κοινές ονομαστικές μετοχές ονομαστικής αξίας εκατό (100) Ευρώ εκάστης.

Ο βασικός κλάδος στον οποίο δραστηριοποιείται η Εταιρεία και ο Όμιλος είναι ο κατασκευαστικός. Η ΤΕΡΝΑ είναι κάτοχος εργοληπτικού πτυχίου 7ης τάξεως και η κύρια δραστηριότητα της είναι η ανάληψη και εκτέλεση πάσης φύσεως τεχνικών έργων δημοσίων και ιδιωτικών. Βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας, οι εταιρείες κάτοχοι πτυχίου 7ης τάξεως αναλαμβάνουν δημόσια έργα συμβατικού αρχικού τιμήματος άνω των ευρώ 35 εκατ. Το ανώτερο όριο προϋπολογισμού των έργων που επιτρέπεται να αναλάβει αυτοτελώς είναι απεριόριστο. Οι κατασκευαστικές δραστηριότητες του Ομίλου έχουν πλέον επεκταθεί εκτός Ελλάδος, στα Βαλκάνια και τη Μέση Ανατολή.

Επίσης, η ΤΕΡΝΑ κατέχει και εκμεταλλεύεται λατομείο και εμπορεύεται και τροφοδοτεί τον κατασκευαστικό της κλάδο με αδρανή υλικά.

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται στην παραγωγή λατομικών προϊόντων από την εξόρυξη και επεξεργασία λευκολίθου, ήτοι στην παραγωγή προϊόντων μαγνησίας, μέσω αδειών και παραχωρήσεων εξόρυξης που κατέχει η θυγατρική ΤΕΡΝΑ ΛΕΥΚΟΛΙΘΟΙ.

Η Διοίκηση εκτιμώντας ότι, η ζήτηση για προϊόντα μαγνησίας θα είναι υψηλή στα επόμενα χρόνια, έχει ήδη υλοποιήσει το μεγαλύτερο μέρος από ένα σημαντικό επενδυτικό πρόγραμμα συνολικού εκτιμώμενου ποσού 100 εκατ. ευρώ στις ιδιόκτητες εγκαταστάσεις στο Μαντούδι Ευβοίας, για την εξόρυξη και επεξεργασία λευκολίθου, για την παραγωγή καυστικής μαγνησίας CCM, δίπυρης μαγνησίας (DBM) και προϊόντων υδροξειδίου του μαγνησίου (MDH) μέσω της θυγατρικής της ΤΕΡΝΑ ΛΕΥΚΟΛΙΘΟΙ Α.Ε.

Περαιτέρω, ο Όμιλος, μέσω της συμμετοχής στην ΗΡΩΝ ΙΙ ΒΟΙΩΤΙΑΣ, συνεχίζει τις δραστηριότητές του στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από θερμικές πηγές.

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της ΤΕΡΝΑ περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της μητρικής της ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ ΑΕ, η οποία κατά την ημερομηνία κατάρτισης του ισολογισμού κατείχε ποσοστό 100,00 % του μετοχικού της κεφαλαίου.

2. ΒΑΣΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

α) Βάση Κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων

Οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί βάσει της αρχής του ιστορικού κόστους, εκτός από τα επενδυτικά ακίνητα, τα παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα, τις διαθέσιμες προς πώληση επενδύσεις και τις επενδύσεις κατεχόμενες για εμπορικούς σκοπούς που αποτιμώνται στην εύλογη αξία. Επίσης ορισμένα ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια κατά την ημερομηνία μετάβασης (1η Ιανουαρίου 2004) στα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) αποτιμήθηκαν σε εύλογες αξίες οι οποίες χρησιμοποιήθηκαν ως τεκμαρτό κόστος, σύμφωνα με τις διατάξεις του ΔΠΧΑ 1 «Πρώτη εφαρμογή των ΔΠΧΑ».
Οι συνημμένες οικονομικές καταστάσεις αποτελούνται από τις ατομικές και τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Μητρικής Εταιρείας και του Ομίλου της και έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ, όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

β) Νέα πρότυπα, διερμηνείες και τροποποιήσεις προτύπων

Οι λογιστικές αρχές που εφαρμόστηκαν για την προετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων είναι οι ίδιες με αυτές που ακολουθήθηκαν για τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων του Ομίλου και της Εταιρείας για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2016, εκτός από την υιοθέτηση των τροποποιήσεων ορισμένων προτύπων, η εφαρμογή των οποίων έγινε υποχρεωτική στην Ευρωπαϊκή Ένωση για τις χρήσεις που άρχισαν την 1 Ιανουαρίου 2017.
Συνεπώς, από την 1 Ιανουαρίου 2017 ο Όμιλος και η Εταιρεία υιοθέτησαν συγκεκριμένες τροποποιήσεις προτύπων ως εξής:

Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, Αναθεωρήσεις και Τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων υποχρεωτικά για τη χρήση 2017

Οι ακόλουθες τροποποιήσεις Προτύπων έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και η εφαρμογή τους είναι υποχρεωτική από την 01/01/2017 ή μεταγενέστερα.

ΔΛΠ 7 (Τροποποίηση) «Κατάσταση Ταμειακών Ροών»: Πρωτοβουλία γνωστοποιήσεων»

Η τροποποίηση εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1.1.2017. Την 29.1.2016 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποίηση στο ΔΛΠ 7 βάσει της οποίας μία εταιρία καλείται να παρέχει γνωστοποιήσεις οι οποίες βοηθούν τους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων να αξιολογήσουν τις μεταβολές εκείνων των υποχρεώσεων των οποίων οι ταμειακές ροές ταξινομούνται στις χρηματοδοτικές δραστηριότητες στην κατάσταση ταμειακών ροών. Οι

μεταβολές που θα πρέπει να γνωστοποιούνται, οι οποίες δεν είναι απαραίτητο να είναι ταμειακές, περιλαμβάνουν τις μεταβολές από ταμειακές ροές χρηματοδοτικών δραστηριοτήτων, τις μεταβολές που απορρέουν από την απόκτηση ή απώλεια ελέγχου θυγατρικών ή άλλων εταιριών, τις μεταβολές από συναλλαγματικές διαφορές, τις μεταβολές της εύλογης αξίας και λοιπές μεταβολές.

ΔΛΠ 12 (Τροποποίηση) «Φόροι Εισοδήματος»: Αναγνώριση αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων για μη πραγματοποιηθείσες ζημίες»

Την 19.1.2016 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποίηση στο ΔΛΠ 12 με την οποία αποσαφήνισε ότι:

- Οι μη πραγματοποιηθείσες ζημίες χρεωστικών μέσων, τα οποία αποτιμώνται για λογιστικούς σκοπούς στην εύλογη αξία και για φορολογικούς σκοπούς στο κόστος, δύνανται να οδηγήσουν σε εκπεστέες προσωρινές διαφορές ανεξάρτητα με το αν ο κάτοχός τους πρόκειται να ανακτήσει την αξία των στοιχείων μέσω της πώλησης ή της χρήσης τους.

- Η ανακτησιμότητα μίας αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης εξετάζεται σε συνδυασμό με τις λοιπές αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις. Στην περίπτωση, ωστόσο, που ο φορολογικός νόμος περιορίζει το συμψηφισμό συγκεκριμένων φορολογητέων ζημιών με συγκεκριμένες κατηγορίες εισοδήματος, οι σχετικές εκπεστέες προσωρινές διαφορές θα πρέπει να εξετάζονται μόνο σε συνδυασμό με άλλες εκπεστέες προσωρινές διαφορές της ίδιας κατηγορίας.

- Κατά τον έλεγχο ανακτησιμότητας των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων, συγκρίνονται οι εκπεστέες φορολογικές διαφορές με τα μελλοντικά φορολογητέα κέρδη χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οι εκπτώσεις φόρου που προέρχονται από την αντιστροφή αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων.

Ετήσιες Βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ, Κύκλος 2014-2016

Οι τροποποιήσεις του Κύκλου 2014-2016, εκδόθηκαν από το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων στις 8 Δεκεμβρίου 2016. Η τροποποίηση η οποία περιλαμβάνεται στον κύκλο αυτόν και έχει εφαρμογή για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2017 είναι η εξής:

ΔΠΧΑ 12 Γνωστοποιήσεις συμμετοχών σε άλλες οντότητες: Διευκρίνιση του σκοπού του προτύπου.

Η τροποποίηση διευκρίνισε το πεδίο εφαρμογής του προτύπου προσδιορίζοντας ότι οι απαιτήσεις γνωστοποίησης του προτύπου, εκτός από εκείνες των παραγράφων Β10-Β16, ισχύουν για τις συμμετοχές της οντότητας που αναφέρονται στην παράγραφο 5 που έχουν ταξινομηθεί ως κατεχόμενα για πώληση, ως κατεχόμενα για διανομή ή ως διακοπείσες δραστηριότητες σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 5 «Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση και διακοπείσες δραστηριότητες».

Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, Αναθεωρήσεις και Τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία δεν έχουν ακόμα τεθεί σε ισχύ ή δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση για οικονομικές καταστάσεις που αρχίζουν μετά την 1η Ιανουαρίου 2017

Τα παρακάτω νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες έχουν εκδοθεί αλλά είναι υποχρεωτικά για μεταγενέστερες περιόδους ή αναμένεται να υιοθετηθούν από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η Εταιρεία και ο Όμιλος δεν έχει εφαρμόσει νωρίτερα τα κατωτέρω πρότυπα και μελετά την επίδραση τους στις οικονομικές καταστάσεις.

ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά μέσα»

Στις 24 Ιουλίου 2014 το Συμβούλιο εξέδωσε την τελική έκδοση του ΔΠΧΑ 9, το οποίο περιλαμβάνει την ταξινόμηση και επιμέτρηση, την απομείωση και τη λογιστική αντιστάθμισης. Το πρότυπο θα αντικαταστήσει το ΔΛΠ 39 και όλες τις προηγούμενες εκδόσεις του ΔΠΧΑ 9. Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος, στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων, με βάση το επιχειρηματικό μοντέλο της επιχείρησης για τη διαχείριση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και των

συμβατικών ταμειακών ροών των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων. Εκτός από τον πιστωτικό κίνδυνο της οντότητας, η ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων δεν έχει αλλάξει σε σχέση με τις υπάρχουσες απαιτήσεις. Το ΔΠΧΑ 9 εφαρμόζεται υποχρεωτικά σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 και υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση στις 22 Νοεμβρίου 2016. Ο Όμιλος θα εφαρμόσει την τροποποιημένη αναδρομική μέθοδο, δηλαδή η επίδρασή από την μετάβαση θα αναγνωριστεί συσσωρευτικά στα Κέρδη εις νέο ενώ τα συγκριτικά ποσά δεν θα τροποποιηθούν. Αρχικά εκτιμάται ότι κατά την πρώτη εφαρμογή του η επίδραση για την Εταιρεία και τον Όμιλο δεν θα είναι σημαντική. Ο Όμιλος βρίσκεται στη διαδικασία οριστικοποίησης της εν λόγω επίδρασης στις Οικονομικές Καταστάσεις.

ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από συμβάσεις με πελάτες»

Στις 28 Μαΐου 2014 το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε το ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από συμβάσεις με πελάτες» και συμπεριλαμβανομένων και των τροποποιήσεων επί του προτύπου που εκδόθηκαν στις 11 Σεπτεμβρίου του 2015 είναι υποχρεωτικής εφαρμογής σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 και αποτελεί το νέο πρότυπο που αφορά στην αναγνώριση του εσόδου.

Το ΔΠΧΑ 15 αντικαθιστά τα ΔΛΠ 18, ΔΛΠ 11 και τις διερμηνείες ΕΔΔΠΧΑ 13, ΕΔΔΠΧΑ 15, ΕΔΔΠΧΑ 18 και ΜΕΔ 31.

Το νέο πρότυπο καθιερώνει ένα μοντέλο πέντε βημάτων που θα εφαρμόζεται για έσοδα που προκύπτουν από μια σύμβαση με έναν πελάτη (με περιορισμένες εξαιρέσεις), ανεξάρτητα από το είδος της συναλλαγής εσόδων ή τον κλάδο. Οι απαιτήσεις του προτύπου θα εφαρμόζονται επίσης για την αναγνώριση και επιμέτρηση των κερδών και ζημιών από την πώληση ορισμένων μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που δεν αποτελούν παραγωγή από συνήθεις δραστηριότητες της οικονομικής οντότητας (π.χ., πωλήσεις ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού ή άυλων περιουσιακών στοιχείων). Θα απαιτούνται εκτεταμένες γνωστοποιήσεις, συμπεριλαμβανομένης της ανάλυσης του συνόλου των εσόδων, πληροφορίες σχετικά με τις υποχρεώσεις απόδοσης, αλλαγές στα υπόλοιπα των περιουσιακών στοιχείων σύμβασης και των υποχρεώσεων σύμβασης μεταξύ των περιόδων και βασικές κρίσεις και εκτιμήσεις. Το ΔΠΧΑ 15 υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση στις 22 Σεπτεμβρίου 2016. Ο Όμιλος βρίσκεται στη διαδικασία οριστικοποίησης της εν λόγω επίδρασης στις Οικονομικές Καταστάσεις και θα υιοθετήσουν την τροποποιημένη αναδρομική μέθοδο, δηλαδή η επίδρασή από την μετάβαση θα αναγνωριστεί συσσωρευτικά στα Κέρδη εις νέο ενώ τα συγκριτικά ποσά δεν θα τροποποιηθούν.

ΔΠΧΑ 14 «Ρυθμιζόμενοι Αναβαλλόμενοι Λογαριασμοί»

Στις 30 Ιανουαρίου 2014 το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε το πρότυπο σκοπός του οποίου είναι να προσδιορίσει τις απαιτήσεις χρηματοοικονομικής πληροφόρησης για τα υπόλοιπα των «Μεταβατικοί λογαριασμοί Ρυθμιζόμενων Δραστηριοτήτων» που προκύπτουν όταν μια οικονομική οντότητα παρέχει αγαθά ή υπηρεσίες σε πελάτες, σε τιμή ή ποσοστό που υπόκειται σε ειδική ρύθμιση από το κράτος.
Το ΔΠΧΑ 14 επιτρέπει σε μια οικονομική οντότητα η οποία υιοθετεί για πρώτη φορά τα ΔΠΧΑ να συνεχίσει να λογιστικοποιεί, με μικρές αλλαγές, τα υπόλοιπα των «μεταβατικών λογαριασμών ρυθμιζόμενων δραστηριοτήτων» σύμφωνα με τα προηγούμενα λογιστικά πρότυπα, τόσο κατά την πρώτη εφαρμογή των ΔΠΧΑ όσο και στις μεταγενέστερες οικονομικές καταστάσεις. Τα υπόλοιπα και οι κινήσεις αυτών των λογαριασμών παρουσιάζονται χωριστά στις καταστάσεις οικονομικής θέσης, αποτελεσμάτων και λοιπών συνολικών εισοδημάτων ενώ συγκεκριμένες γνωστοποιήσεις απαιτούνται. Το νέο πρότυπο εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2016 και δεν προβλέπεται να υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, εν αναμονή οριστικού προτύπου.

ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις»

Στις 13 Ιανουαρίου 2016 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε το ΔΠΧΑ 16 και αντικαθιστά το ΔΛΠ 17. Σκοπός του προτύπου είναι να εξασφαλίσει ότι οι μισθωτές και οι εκμισθωτές παρέχουν χρήσιμη πληροφόρηση που παρουσιάζει εύλογα την ουσία των συναλλαγών που αφορούν μισθώσεις. Το ΔΠΧΑ 16 εισάγει ένα ενιαίο μοντέλο για το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του μισθωτή, το οποίο απαιτεί ο μισθωτής να αναγνωρίζει περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις για όλες τις συμβάσεις μισθώσεων με διάρκεια άνω των 12 μηνών, εκτός εάν το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο είναι μη σημαντικής αξίας. Σχετικά με το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του εκμισθωτή, το ΔΠΧΑ 16 ενσωματώνει ουσιαστικά τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 17. Επομένως, ο εκμισθωτής συνεχίζει να κατηγοριοποιεί τις συμβάσεις μισθώσεων σε λειτουργικές και χρηματοδοτικές μισθώσεις, και να ακολουθεί διαφορετικό λογιστικό χειρισμό για κάθε τύπο σύμβασης. Το νέο πρότυπο εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019 έχει υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και ο Όμιλος εξετάζει την επίπτωση του στις Οικονομικές Καταστάσεις.

ΔΠΧΑ 17 «Ασφαλιστικές Συμβάσεις»

Στις 18 Μαΐου του 2017, το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 17, το οποίο αντικαθιστά ένα ενδιάμεσο Πρότυπο, το ΔΠΧΑ 4. Εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2021. Σκοπός του έργου του Συμβούλιου των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων ήταν η ανάπτυξη ενός ενιαίου Προτύπου βασισμένου στις αρχές (principle-based standard) για τον λογιστικό χειρισμό όλων των τύπων ασφαλιστικών συμβάσεων, συμπεριλαμβανομένων και των συμβάσεων αντασφάλισης που κατέχει ένας ασφαλιστικός φορέας. Ένα ενιαίο Πρότυπο βασισμένο στις αρχές θα ενισχύσει τη συγκρισιμότητα της χρηματοοικονομικής αναφοράς μεταξύ οικονομικών οντοτήτων, δικαιοδοσιών και κεφαλαιαγορών. Το ΔΠΧΑ 17 καθορίζει τις απαιτήσεις που θα πρέπει να εφαρμόζει μία οικονομική οντότητα στη χρηματοοικονομική πληροφόρηση που σχετίζεται με ασφαλιστικές συμβάσεις που εκδίδει και συμβάσεις αντασφάλισης που κατέχει. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν κάποια. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΠΧΑ 10 (Τροποποίηση) «Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις» και ΔΛΠ 28 (Τροποποίηση) «Συμμετοχές σε Συγγενείς Επιχειρήσεις και Κοινοπραξίες» - Πώληση ή Εισφορά περιουσιακών στοιχείων μεταξύ του Επενδυτή και της Συγγενούς ή της Κοινοπραξίας του

Η κύρια συνέπεια της τροποποίησης ή οποία εκδόθηκε από το Συμβούλιο στις 11 Σεπτεμβρίου 2014, είναι ότι ένα πλήρες κέρδος ή ζημία αναγνωρίζεται όταν μια συναλλαγή περιλαμβάνει μια επιχείρηση (είτε στεγάζεται σε μια θυγατρική ή όχι). Ένα μερικό κέρδος ή ζημία αναγνωρίζεται όταν μια συναλλαγή περιλαμβάνει στοιχεία ενεργητικού που δεν συνιστούν επιχείρηση, ακόμη και αν αυτά τα περιουσιακά στοιχεία στεγάζονται σε μια θυγατρική. Η τροποποίηση εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2016 και η υιοθέτηση της έχει αναβληθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση επ' αόριστο.

ΔΠΧΑ 2 (Τροποποίηση) «Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών Ταξινόμηση και επιμέτρηση συναλλαγών που αφορούν παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών»

Η τροποποίηση παρέχει διευκρινήσεις σχετικά με τη βάση επιμέτρησης όσον αφορά παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών και διακανονίζονται σε μετρητά και το λογιστικό χειρισμό σχετικά με τροποποιήσεις σε όρους που μεταβάλλουν μία παροχή που διακανονίζεται σε μετρητά ή σε παροχή που διακανονίζεται σε συμμετοχικούς τίτλους. Επιπλέον εισάγουν μία εξαίρεση όσον αφορά τις αρχές του ΔΠΧΑ 2 με βάση την οποία μία παροχή θα πρέπει να αντιμετωπίζεται σαν να επρόκειτο να διακανονιστεί εξ' ολοκλήρου σε συμμετοχικούς τίτλους, στις περιπτώσεις όπου ο εργοδότης υποχρεούται να παρακρατά ένα ποσό προς κάλυψη των φορολογικών υποχρεώσεων των εργαζομένων που προκύπτουν από παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών και να το αποδίδει στις

φορολογικές αρχές. Η τροποποίηση εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 και δεν έχει υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΠΧΑ 4 (Τροποποίηση) «Εφαρμογή του νέου ΔΠΧΑ 9 με το ΔΠΧΑ 4».

Το Συμβούλιο εξέδωσε στις 12 Σεπτεμβρίου 2016 τροποποιήσεις στο πρότυπο ΔΠΧΑ 4 ώστε να αντιμετωπιστούν οι ανησυχίες που προέκυψαν από την εφαρμογή του νέου προτύπου χρηματοοικονομικών μέσων (ΔΠΧΑ 9), πριν από την εφαρμογή του νέου τροποποιημένου από το συμβούλιο ΔΠΧΑ 4. Οι τροποποιήσεις εισάγουν δύο προσεγγίσεις: επικάλυψη και αναβολή. Το τροποποιημένο πρότυπο θα:

• δίνει την δυνατότητα στις εταιρίες που εκδίδουν ασφαλιστήρια συμβόλαια να αναγνωρίσουν στα λοιπά συνολικά έσοδα, και όχι στο κέρδος ή τη ζημία, την αστάθεια που μπορεί να προκύψει όταν το ΔΠΧΑ 9 εφαρμόζεται πριν από τις νέες ασφαλιστικές συμβάσεις.

• παρέχει στις επιχειρήσεις των οποίων οι δραστηριότητες κατά κύριο λόγο συνδέονται με τις ασφάλειες, μια προαιρετική προσωρινή εξαίρεση από την εφαρμογή ΔΠΧΑ 9 μέχρι το 2021.

Η τροποποίηση εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 και έχει υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΠΧΑ 15 (Διευκρινίσεις) «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες»

Τον Απρίλιο του 2016, το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων προέβη στην έκδοση διευκρινίσεων στο ΔΠΧΑ 15. Οι τροποποιήσεις του ΔΠΧΑ 15 δεν μεταβάλλουν τις βασικές αρχές του Προτύπου, αλλά παρέχουν διευκρινίσεις ως προς την εφαρμογή των εν λόγω αρχών. Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν τον τρόπο με τον οποίο αναγνωρίζεται μία δέσμευση εκτέλεσης σε μία σύμβαση, πώς προσδιορίζεται αν μία οικονομική οντότητα αποτελεί τον εντολέα ή τον εντολοδόχο, και πώς προσδιορίζεται αν το έσοδο από τη χορήγηση μίας άδειας θα πρέπει να αναγνωριστεί σε μία συγκεκριμένη χρονική στιγμή ή με την πάροδο του χρόνου. Η Εταιρεία και ο Όμιλος θα εξετάσουν την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Η τροποποίηση εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018 και έχει υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ετήσιες Βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ, Κύκλος 2014-2016

Οι τροποποιήσεις του Κύκλου 2014-2016, εκδόθηκαν από το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων στις 8 Δεκεμβρίου 2016, έχουν εφαρμογή σε περιόδους που ξεκινούν την ή μετά από την 1 Ιανουαρίου 2018 και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι κατωτέρω τροποποιήσεις δεν αναμένεται να έχουν σημαντική επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας (ή και του Ομίλου) εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά.

Δ.Π.Χ.Α. 1 Πρώτη εφαρμογή των διεθνών προτύπων χρηματοοικονομικής αναφοράς

Η τροποποίηση διαγράφει τις «Βραχυπρόθεσμες εξαιρέσεις από τα Δ.Π.Χ.Α.» που προβλέπονταν από το Προσάρτημα Ε του Δ.Π.Χ.Α. 1 με το αιτιολογικό ότι έχουν υπηρετήσει πλέον τον σκοπό τους και δεν είναι πλέον απαραίτητες.

ΔΛΠ 28 (Τροποποίηση) «Επιμέτρηση Συγγενών Επιχειρήσεων ή Κοινοπραξιών στην εύλογη αξία»

Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι η επιλογή που δίνεται οι επενδύσεις σε συγγενής ή σε κοινοπραξίες που κατέχεται από μια οντότητα που είναι ένας οργανισμός διαχείρισης επενδυτικών κεφαλαίων, ή άλλης οντότητας που πληροί τις προϋποθέσεις να επιμετρηθούν στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων είναι διαθέσιμη για κάθε μια επένδυση σε συγγενή ή κοινοπραξία ξεχωριστά κατά την αρχική αναγνώριση.

ΔΛΠ 40 (Τροποποίηση) « Επενδυτικά ακίνητα» Μεταφορές Επενδυτικών ακινήτων

Οι τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 40 που εξέδωσε το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων στις 8 Δεκεμβρίου 2016 διευκρινίζουν ότι μια οικονομική οντότητα δύναται να μεταφέρει ένα ακίνητο προς ή από τις επενδύσεις σε ακίνητα, όταν, και μόνο όταν, υπάρχουν ενδείξεις αλλαγής της χρήσης. Μια αλλαγή της χρήσης προκύπτει, εάν το ακίνητο πληροί ή παύει να πληροί, τον ορισμό των επενδύσεων σε ακίνητα. Μια αλλαγή στις προθέσεις της διοίκησης για τη χρήση του ακινήτου από μόνη της δεν αποτελεί ένδειξη μιας αλλαγής στη χρήση.

Η τροποποίηση εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 και έχει υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΕΔΔΠΧΑ 22 Διερμηνεία «Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα και Προκαταβολές»

Η Διερμηνεία 22 διευκρινίζει το λογιστικό χειρισμό για τις συναλλαγές που περιλαμβάνουν την είσπραξη ή την πληρωμή προκαταβολών σε ξένο νόμισμα. Συγκεκριμένα, εφαρμόζεται για τις συναλλαγές σε ξένο νόμισμα όταν η οικονομική οντότητα αναγνωρίζει ένα μη νομισματικό περιουσιακό στοιχείο ή μια μη νομισματική υποχρέωση που προκύπτει από την πληρωμή ή την είσπραξη προκαταβολών πριν η οικονομική οντότητα αναγνωρίσει το σχετικό περιουσιακό στοιχείο, έξοδο ή έσοδο. Σύμφωνα με τη διερμηνεία η ημερομηνία της συναλλαγής, για τον σκοπό του καθορισμού της συναλλαγματικής ισοτιμίας, είναι η ημερομηνία της αρχικής αναγνώρισης των μη νομισματικών προπληρωμών του περιουσιακού στοιχείου ή της υποχρέωσης από λήψη προκαταβολής. Εάν υπάρχουν πολλαπλές πληρωμές ή εισπράξεις προκαταβολικά, η ημερομηνία της συναλλαγής καθορίζεται για κάθε πληρωμή ή είσπραξη.

Η διερμηνεία εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 και έχει υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΕΔΔΠΧΑ 23 «Αβεβαιότητα σχετικά με Χειρισμούς Φόρου Εισοδήματος»

Στις 7 Ιούνιου του 2017, το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων προέβη στην έκδοση μίας νέας Διερμηνείας, της ΕΔΔΠΧΑ 23. Εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019. Το ΔΛΠ 12 «Φόροι Εισοδήματος» προσδιορίζει τον λογιστικό χειρισμό του τρέχοντος και αναβαλλόμενου φόρου, αλλά δεν προσδιορίζει τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να αντικατοπτρίζονται οι επιπτώσεις της αβεβαιότητας. Η ΕΔΔΠΧΑ 23 περιλαμβάνει τις επιπρόσθετες του ΔΛΠ 12 απαιτήσεις, προσδιορίζοντας τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να αντικατοπτρίζονται οι επιπτώσεις της αβεβαιότητας στον λογιστικό χειρισμό των φόρων εισοδήματος. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 9: «Προπληρωθέντα Στοιχεία με Αρνητική Απόδοση» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)

Τον Οκτώβριο του 2017, το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΠΧΑ 9. Βάσει των υφιστάμενων απαιτήσεων του ΔΠΧΑ 9, μία οικονομική οντότητα θα επιμετρούσε ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού με αρνητική απόδοση στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, καθώς το χαρακτηριστικό της «αρνητικής απόδοσης» θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι δημιουργεί ενδεχόμενες ταμειακές ροές οι οποίες δεν αποτελούνται μόνο από πληρωμές κεφαλαίου και τόκου. Βάσει των τροποποιήσεων, οι οικονομικές οντότητες επιτρέπεται να επιμετρούν συγκεκριμένα προπληρωτέα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού με αρνητική απόδοση στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων, εφόσον πληρείται μία συγκεκριμένη προϋπόθεση. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνια έναρξης ισχυος την 01/01/2019.

Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 28: «Μακροπρόθεσμες Συμμετοχές σε Συγγενείς και Κοινοπραξίες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)

Τον Οκτώβριο του 2017, το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 28. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η παροχή διευκρινίσεων σχετικά με τον λογιστικό χειρισμό των μακροπρόθεσμων συμμετοχών σε μία συγγενή ή κοινοπραξία – στις οποίες δεν εφαρμόζεται η μέθοδος της καθαρής θέσης – βάσει του ΔΠΧΑ 9. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2015-2017

Τον Δεκέμβριο του 2017, το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων προέβη στην έκδοση «Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2015-2017», η οποία αποτελείται από μία σειρά τροποποιήσεων σε ορισμένα Πρότυπα και αποτελεί μέρος του προγράμματος για τις ετήσιες βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις που περιλαμβάνονται στον κύκλο αυτόν είναι οι εξής:

ΔΠΧΑ 3 - ΔΠΧΑ 11: Συμμετοχικά δικαιώματα που κατείχε προηγουμένως ο αποκτών σε μία από κοινού λειτουργία,

ΔΛΠ 12: Επιπτώσεις στον φόρο εισοδήματος από πληρωμές για χρηματοοικονομικά μέσα ταξινομημένα ως στοιχεία των ιδίων κεφαλαίων,

ΔΛΠ 23: Κόστη δανεισμού επιλέξιμα για κεφαλαιοποίηση. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2019.

Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ο Όμιλος εξετάζει τις τυχόν επιπτώσεις τους στις οικονομικές καταστάσεις.

Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 19: «Τροποποίηση, Περικοπή ή Διακανονισμός Προγράμματος Καθορισμένων Παροχών»

Τον Φεβρουάριο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 19, βάσει των οποίων μία οικονομική οντότητα απαιτείται να χρησιμοποιεί επικαιροποιημένες αναλογιστικές παραδοχές κατά τον προσδιορισμό του κόστους τρέχουσας υπηρεσίας και του καθαρού τόκου για την εναπομένουσα περίοδο μετά την τροποποίηση, την περικοπή ή τον διακανονισμό ενός προγράμματος καθορισμένων παροχών. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η ενίσχυση της κατανόησης των οικονομικών καταστάσεων και η παροχή περισσότερο χρήσιμων πληροφοριών στους χρήστες αυτών. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Η τροποποίηση εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Αναθεώρηση του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς

Τον Μάρτιο του 2018, το IASB προέβη στην αναθεώρηση του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, σκοπός της οποίας ήταν η ενσωμάτωση σημαντικών θεμάτων τα οποία δεν καλύπτονταν, καθώς επίσης και η επικαιροποίηση και παροχή διευκρινίσεων σε σχέση με συγκεκριμένες καθοδηγήσεις. Το αναθεωρημένο Εννοιολογικό Πλαίσιο της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς περιλαμβάνει ένα νέο κεφάλαιο σχετικά με την επιμέτρηση, στο οποίο αναλύεται η έννοια της επιμέτρησης, συμπεριλαμβανομένων παραγόντων που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά την επιλογή μίας βάσης επιμέτρησης, θέματα σχετικά με την παρουσίαση και γνωστοποίηση στις Οικονομικές Καταστάσεις και καθοδήγηση αναφορικά με την αποαναγνώριση στοιχείων του ενεργητικού και υποχρεώσεων από τις Οικονομικές Καταστάσεις. Περαιτέρω, το αναθεωρημένο Εννοιολογικό Πλαίσιο της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς περιλαμβάνει βελτιωμένους ορισμούς των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, καθοδήγηση που υποβοηθά την εφαρμογή των εν λόγω ορισμών, επικαιροποίηση των κριτηρίων για την αναγνώριση των στοιχείων του ενεργητικού και των

υποχρεώσεων, καθώς επίσης και διευκρινίσεις σε σημαντικούς τομείς, όπως οι ρόλοι της διαχείρισης, της συντηρητικότητας και της αβεβαιότητας κατά την επιμέτρηση στην χρηματοοικονομική πληροφόρηση. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Η αναθεώρηση εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Τροποποιήσεις στις Αναφορές του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς

Τον Μάρτιο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση Τροποποιήσεων στις Αναφορές του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, σε συνέχεια της αναθεώρησής του. Ορισμένα Πρότυπα περιλαμβάνουν ρητές αναφορές σε προγενέστερες εκδόσεις του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η επικαιροποίηση των ως άνω αναφορών και η υποστήριξη για τη μετάβαση στο αναθεωρημένο Εννοιολογικό Πλαίσιο της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Η τροποποίηση εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

γ) Χρήση Εκτιμήσεων

Ο Όμιλος προβαίνει σε εκτιμήσεις, παραδοχές και αξιολογικές κρίσεις προκειμένου να επιλέξει τις καταλληλότερες λογιστικές αρχές σε σχέση με τη μελλοντική εξέλιξη γεγονότων και συναλλαγών. Οι εν λόγω εκτιμήσεις, παραδοχές και κρίσεις επανεξετάζονται περιοδικά προκειμένου να ανταποκρίνονται στα τρέχοντα δεδομένα και να αντανακλούν τους εκάστοτε τρέχοντες κινδύνους και βασίζονται στην προγενέστερη εμπειρία της Διοίκησης σε σχέση με το επίπεδο/όγκο των συναφών συναλλαγών ή γεγονότων.

Οι βασικές εκτιμήσεις και αξιολογικές κρίσεις οι οποίες αναφέρονται σε δεδομένα, η εξέλιξη των οποίων θα μπορούσε να επηρεάσει τα κονδύλια των οικονομικών καταστάσεων, τους επόμενους 12 μήνες έχουν ως κάτωθι:

i) Αναγνώριση εσόδων από κατασκευαστικά συμβόλαια και συμφωνίες κατασκευής ακινήτων : Όταν το αποτέλεσμα μιας κατασκευαστικής σύμβασης μπορεί να εκτιμηθεί με αξιοπιστία, τα έσοδα και τα έξοδά της αναγνωρίζονται καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσής της. Ο Όμιλος, για την αναγνώριση των εσόδων αυτών, χρησιμοποιεί τη μέθοδο της ποσοστιαίας ολοκλήρωσης με βάση το ΔΛΠ 11. Με βάση αυτή την μέθοδο το κόστος κατασκευής κατά την εκάστοτε ημερομηνία Κατάστασης οικονομικής θέσης συγκρίνεται με το συνολικό προϋπολογιζόμενο κόστος των έργων προκειμένου να προσδιοριστεί το ποσοστό ολοκλήρωσής τους. Οι σωρευτικές επιδράσεις των αναθεωρήσεων/επανεκτιμήσεων του συνολικού προϋπολογιζόμενου κόστους των έργων και του συνολικού συμβατικού τιμήματος (αναγνώριση μη προσδιορισμένων υπερσυμβατικών εργασιών), καταχωρούνται στις χρήσεις κατά τις οποίες προκύπτουν οι σχετικές αναθεωρήσεις.

Το συνολικό προϋπολογισμένο κόστος προκύπτει κατόπιν εκτιμητικών διαδικασιών και επανεκτιμάται και αναθεωρείται σε κάθε ημερομηνία Ισολογισμού.

ii) Αποσβέσεις παγίων : Ο Όμιλος, για τον υπολογισμό των αποσβέσεων, επανεξετάζει την ωφέλιμη ζωή και την υπολειμματική αξία των ενσώματων και ασώματων παγίων με γνώμονα τις τεχνολογικές, θεσμικές και οικονομικές εξελίξεις, καθώς και την εμπειρία από την εκμετάλλευσή τους.

iii) Αναπροσαρμογή αξίας επενδυτικών ακινήτων : Ο Όμιλος, για την αποτίμηση της αξίας των επενδυτικών του ακινήτων, όπου υπάρχει ενεργός αγορά προσδιορίζει την εύλογη αξία τους με βάση τις εκθέσεις αποτίμησης που καταρτίζουν για λογαριασμό του ανεξάρτητοι εκτιμητές. Εάν δεν υπάρχουν αντικειμενικές πληροφορίες, ιδίως λόγω των οικονομικών συνθηκών, τότε η Διοίκηση, βασιζόμενη στην προγενέστερη εμπειρία της και, συνεκτιμώντας τις διαθέσιμες πληροφορίες, εκτιμά την εύλογή τους αξία.

iv) Αποτίμηση αποθεμάτων : Ο Όμιλος για την αποτίμηση των αποθεμάτων του εκτιμά, βάσει εκθέσεων αποτίμησης στατιστικών στοιχείων και των συνθηκών της αγοράς, τις αναμενόμενες τιμές πώλησης και το κόστος τελειοποίησης και διάθεσής τους, ανά κατηγορία αποθεμάτων .

v) Απομειώσεις αξίας περιουσιακών στοιχείων και αναστροφές τους : Ο Όμιλος προβαίνει σε αξιολόγηση των τεχνολογικών, θεσμικών και οικονομικών εξελίξεων ερευνώντας για ενδείξεις απομείωσης των πάσης φύσεως περιουσιακών της στοιχείων (παγίων, εμπορικών και λοιπών απαιτήσεων, χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων κτλ.) καθώς και αναστροφής τους.
vi) Πρόβλεψη για αποζημίωση προσωπικού: Ο Όμιλος, με βάση το ΔΛΠ 19, προβαίνει σε εκτιμήσεις των παραδοχών βάσει των οποίων υπολογίζεται αναλογιστικά η πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού.
vii) Πρόβλεψη για φόρο εισοδήματος: Ο Όμιλος, με βάση το ΔΛΠ 12, αναγνωρίζει φόρο εισοδήματος, τρέχοντα και αναβαλλόμενο. Ο φόρος εισοδήματος περιλαμβάνει επίσης πρόβλεψη για τους πρόσθετους φόρους που πιθανόν να προκύψουν από φορολογικούς ελέγχους. Η τελική εκκαθάριση των φόρων εισοδήματος πιθανόν να αποκλίνει από τα αντίστοιχα ποσά τα οποία έχουν καταχωρηθεί στις ενδιάμεσες και ετήσιες οικονομικές καταστάσεις.
viii) Πρόβλεψη αποκατάστασης περιβάλλοντος: Ο Όμιλος σχηματίζει πρόβλεψη έναντι των σχετικών υποχρεώσεών του για αποκατάσταση του περιβάλλοντος χώρου που απορρέουν από την κείμενη περιβαλλοντική νομοθεσία ή από δεσμευτικές πρακτικές του Ομίλου. Η πρόβλεψη αποκατάστασης περιβάλλοντος αντανακλά την παρούσα αξία (βάση του κατάλληλου προεξοφλητικού επιτοκίου) της, κατά την ημερομηνία των Οικονομικών καταστάσεων, υποχρέωσης αποκατάστασης μειωμένης με την εκτιμωμένη ανακτήσιμη αξία των υλικών που εκτιμάται ότι θα αποξηλωθούν και θα πωληθούν.
ix) Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων:
Ό Όμιλος προβαίνει σε εκτίμηση της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων.
x) Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και απαιτήσεις. Η ύπαρξη ενδεχόμενων υποχρεώσεων και απαιτήσεων, απαιτεί από την διοίκηση την συνεχή διενέργεια παραδοχών και αξιολογικών κρίσεων αναφορικά με την πιθανότητα μελλοντικά γεγονότα να συμβούν ή να μην συμβούν καθώς και των πιθανών συνεπειών που τα γεγονότα αυτά μπορεί να έχουν στην δραστηριότητα της Εταιρείας. Ο καθορισμός των ενδεχόμενων υποχρεώσεων και απαιτήσεων είναι μια πολύπλοκη διαδικασία που περιλαμβάνει κρίσεις σχετικά με μελλοντικά γεγονότα, νόμους, κανονισμούς κτλ. Μεταβολές στις κρίσεις ή στις διερμηνείες είναι πιθανό να οδηγήσουν σε μια αύξηση ή μια μείωση των ενδεχόμενων υποχρεώσεων της Εταιρείας στο μέλλον.
xv) Κατά την απόκτηση μιας εταιρίας ή επιχειρηματικής δραστηριότητας ,πραγματοποιείται ο προσδιορισμός της εύλογης αξίας και της ωφέλιμης διάρκειας ζωής των αποκτηθέντων ενσώματων και ασωμάτων περιουσιακών στοιχείων, όπου απαιτείται η χρήση εκτιμήσεων. Μελλοντικά γεγονότα θα μπορούσαν να προκαλέσουν αλλαγές στις παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν από τον Όμιλο, οι οποίες θα μπορούσαν να έχουν επίδραση στα αποτελέσματα και στην καθαρή θέση του Ομίλου.

δ) Κίνδυνοι από τις υφιστάμενες οικονομικές συνθήκες που επικρατούν στην Ελλάδα
Τα μέτρα που εφαρμόστηκαν για την υλοποίηση των προβλέψεων του προγράμματος (φορολογικά – ασφαλιστικά) που συμφωνήθηκαν με τους Δανειστές, λειτούργησαν αρνητικά στο υπάρχον οικονομικό κλίμα με αποτέλεσμα την ασυνέπεια του Ελληνικού Δημοσίου ως προς τις υποχρεώσεις του.
Η μη άρση των ελέγχων στην κίνηση των κεφαλαίων, έχει αντίκτυπο στις διεθνείς συναλλαγές αφού η δυσκολία της αποπληρωμής των συμβατικών υποχρεώσεων σε προμηθευτές και πιστωτές επιφέρει πρόσθετα κόστη.
Η πλήρης αποτύπωση των συνεπειών των ανωτέρω συνθηκών αβεβαιότητας και καθυστέρησης των αποπληρωμών των υποχρεώσεων του Δημοσίου και του ευρύτερου τομέα προς τον Όμιλο, επηρεάζουν αρνητικά την ταμειακή ρευστότητα και τα αποτελέσματα του Ομίλου, σε βαθμό που δεν μπορεί να προβλεφθεί με ακρίβεια.
Παρά την ύπαρξη κινδύνων που σχετίζονται κυρίως με την ανάκτηση των μελλοντικών ωφελειών των περιουσιακών στοιχείων και την επαρκή ταμειακή ρευστότητα, οι δραστηριότητες του Ομίλου συνεχίζονται κανονικά. Στα πλαίσια αυτά, η Διοίκηση εκτιμά διαρκώς την κατάσταση και τις πιθανές επιπτώσεις της, προκειμένου να διασφαλίσει ότι λαμβάνονται έγκαιρα όλα τα αναγκαία και δυνατά μέτρα και ενέργειες για την ελαχιστοποίηση τυχόν επιπτώσεων στις δραστηριότητες του Ομίλου. Σκοπός

της Διοίκησης του Ομίλου είναι η άμεση ενημέρωση του επενδυτικού κοινού για κάθε σημαντική επίδραση που οι διαμορφούμενες συνθήκες ενδέχεται να επιφέρουν.

3. ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ

Οι κύριες λογιστικές αρχές που υιοθετήθηκαν κατά τη προετοιμασία των συνημμένων οικονομικών καταστάσεων είναι οι ακόλουθες:

Βάση Ενοποίησης
Οι συνημμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις της ΤΕΡΝΑ ΑΕ και των θυγατρικών της.
Οι θυγατρικές είναι εταιρείες στις οποίες ο Όμιλος έχει τον έλεγχο επί των εργασιών τους και έχουν ενοποιηθεί με τη μέθοδο της πλήρους ενοποίησης.
Ο έλεγχος είναι απόρροια των κάτωθι συνθηκών:
1. Η μητρική Εταιρεία έχει εξουσία επί του επενδυόμενου αφού έχει τη δυνατότητα να κατευθύνει τις συναφείς δραστηριότητες (λειτουργικές και χρηματοδοτικές). Αυτό επιτυγχάνεται μέσω του διορισμού της πλειοψηφίας των μελών του Δ.Σ. και των διοικητικών στελεχών της θυγατρικής από την Διοίκηση της μητρικής.
2.Η μητρική Εταιρεία κατέχει δικαιώματα με μεταβλητές αποδόσεις από την συμμετοχή στην θυγατρική. Οι λοιπές μη ελεγχόμενες συμμετοχές παρουσιάζουν πολύ μεγάλη διασπορά και ως εκ τούτου δεν μπορούν να επηρεάσουν ουσιωδώς την λήψη αποφάσεων.
3.Η μητρική Εταιρεία έχει τη δυνατότητα να χρησιμοποιεί την εξουσία επί της θυγατρικής προκείμενου να επηρεάσει το ύψος των αποδόσεών της. Αυτό είναι απόρροια της δυνατότητας που έχει στην λήψη αποφάσεων επί θεμάτων της θυγατρικής μέσω ελέγχου των οργάνων λήψης των αποφάσεων (Δ.Σ. και διευθυντικών στελεχών).
Οι θυγατρικές ενοποιούνται από την ημερομηνία που ο Όμιλος αποκτά άσκηση ελέγχου σε αυτές και παύουν να ενοποιούνται από την ημέρα παύσης του ελέγχου αυτού. Οι ενδοομιλικές συναλλαγές και υπόλοιπα έχουν απαλειφθεί στις συνημμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις. Όπου απαιτήθηκε, οι λογιστικές αρχές των θυγατρικών έχουν τροποποιηθεί έτσι ώστε να διασφαλιστεί η συνέπεια με τις λογιστικές αρχές που υιοθετήθηκαν από τον Όμιλο.

α) Κοινές επιχειρήσεις
Πρόκειται για τις φορολογικές κατασκευαστικές κοινοπραξίες (joint operations) οι οποίες δεν αποτελούν ξεχωριστή οντότητα στα πλαίσια των ΔΧΠΑ. Τα περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις τους ενσωματώνονται κατά την αναλογία που αφορούν, στις οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας ή των θυγατρικών της.

β) Συμμετοχές Ομίλου σε Κοινοπραξίες
Οι συμμετοχές του Ομίλου σε Κοινοπραξίες, στην περίπτωση που υπάρχει από κοινού έλεγχος, ενσωματώνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις με τη μέθοδο της καθαρής θέσης, η οποία προβλέπει την απεικόνιση της συμμετοχής στο κόστος, πλέον της αναλογίας στην κοινοπραξία της συμμετοχής στη μεταβολή των Ιδίων Κεφαλαίων, μείον τυχόν προβλέψεις για απομείωση της αξίας των συμμετοχών αυτών. Ως εκ τούτου τα περιουσιακά στοιχεία, υποχρεώσεις και συνολικά έσοδα δεν ενσωματώνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις. Στο πλαίσιο του προτύπου ως Κοινοπραξίες θεωρούνται εκείνα τα σχήματα από κοινού έλεγχου όπου τα μέλη έχουν δικαιώματα πάνω στα καθαρά περιουσιακά στοιχεία της συμμετοχής και ευθύνονται μέχρι του ποσοστού εισφοράς τους στο κεφάλαιο της εταιρείας. Εάν η συμμετοχή του Ομίλου στις ζημιές μιας Κοινοπραξίας ξεπεράσει την αξία της συμμετοχής, τότε ο Όμιλος διακόπτει την αναγνώριση περαιτέρω ζημιών. Ο επιμερισμός των λειτουργικών αποτελεσμάτων και λοιπών συνολικών αποτελεσμάτων γίνεται αναλογικά με το ποσοστό συμμετοχής.

γ) Συμμετοχές Ομίλου σε Συγγενείς

Πρόκειται περί επιχειρήσεων στις οποίες ο Όμιλος ασκεί σημαντική επιρροή, ωστόσο δεν είναι θυγατρικές ή κοινοπραξίες. Οι συμμετοχές του Ομίλου σε συγγενείς επιχειρήσεις απεικονίζονται με τη μέθοδο της καθαρής θέσεως. Σύμφωνα με τη μέθοδο αυτή, οι συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις καταχωρούνται στο κόστος κτήσεως πλέον των μεταβολών στο ποσοστό του Ομίλου στα Ίδια κεφάλαια μετά την αρχική ημερομηνία κτήσεως, μείον τυχόν προβλέψεις για απομείωση της αξίας των συμμετοχών αυτών.

Η ενοποιημένη κατάσταση συνολικών αποτελεσμάτων περιλαμβάνει την αναλογία του Ομίλου στα συνολικά έσοδα των συγγενών επιχειρήσεων. Εάν η συμμετοχή του Ομίλου στις ζημιές μιας Συγγενούς ξεπεράσει την αξία της συμμετοχής, τότε ο Όμιλος διακόπτει την αναγνώριση περαιτέρω ζημιών. Ο επιμερισμός των λειτουργικών αποτελεσμάτων και λοιπών συνολικών αποτελεσμάτων γίνεται αναλογικά με το ποσοστό συμμετοχής.

δ) Κόστος συμμετοχής Μητρικής σε συνδεδεμένες

1. Συμμετοχές σε Θυγατρικές

Οι συμμετοχές της Εταιρείας σε θυγατρικές στις ατομικές οικονομικές καταστάσεις αναγνωρίζονται στο κόστος κτήσης συν τα έξοδα απόκτησης και ελέγχονται για απομείωση σύμφωνα με τα καθοριζόμενα στην παράγραφο (ια) «Απομείωση Αξίας Περιουσιακών Στοιχείων» κατωτέρω. Σε περίπτωση που μια συμμετοχή αναταξινομηθεί στα κατεχόμενα προς πώληση ή μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση αυτοτελώς (ή ως μέρος ενός συνόλου περιουσιακών στοιχείων με τέτοιο προορισμό) ακολουθούνται τα καθοριζόμενα στην παράγραφο «Κατεχόμενα προς πώληση μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία και Διακοπείσες δραστηριότητες» ως κατωτέρω.

Τα μερίσματα από μια θυγατρική αναγνωρίζονται στις ατομικές οικονομικές καταστάσεις όταν θεμελιωθεί το δικαίωμα της Εταιρείας να εισπράξει το μέρισμα. Το μέρισμα αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα.

2. Συμμετοχές σε κοινοπραξίες

Οι συμμετοχές της Εταιρείας σε κοινοπραξίες στις ατομικές οικονομικές καταστάσεις αναγνωρίζονται στο κόστος κτήσης συν τα έξοδα απόκτησης και ελέγχονται για απομείωση σύμφωνα με τα καθοριζόμενα στην παράγραφο (ια) «Απομείωση Αξίας Περιουσιακών Στοιχείων» κατωτέρω. Σε περίπτωση που μια συμμετοχή αναταξινομηθεί στα κατεχόμενα προς πώληση ή μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση αυτοτελώς (ή ως μέρος ενός συνόλου περιουσιακών στοιχείων με τέτοιο προορισμό) ακολουθούνται τα καθοριζόμενα στην παράγραφο (κκ) «Κατεχόμενα προς πώληση μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία και Διακοπείσες δραστηριότητες » ως κατωτέρω. Τα μερίσματα αυτών αναγνωρίζονται στις ατομικές οικονομικές καταστάσεις όταν θεμελιωθεί το δικαίωμα της Εταιρείας να εισπράξει το μέρισμα. Το μέρισμα αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα.

3. Συμμετοχές σε Συγγενείς

Οι συμμετοχές της Εταιρείας σε συγγενείς στις ατομικές οικονομικές καταστάσεις αναγνωρίζονται στο κόστος κτήσης συν τα έξοδα απόκτησης και ελέγχονται για απομείωση σύμφωνα με τα καθοριζόμενα στην παράγραφο (ια) «Απομείωση Αξίας Περιουσιακών Στοιχείων» κατωτέρω. Σε περίπτωση που μια συμμετοχή αναταξινομηθεί στα κατεχόμενα προς πώληση ή μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση αυτοτελώς (ή ως μέρος ενός συνόλου περιουσιακών στοιχείων με τέτοιο προορισμό) ακολουθούνται τα καθοριζόμενα στην παράγραφο (κκ) «Κατεχόμενα προς πώληση μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία και Διακοπείσες δραστηριότητες »κατωτέρω. Τα μερίσματα από μια συγγενή αναγνωρίζονται στις ατομικές οικονομικές καταστάσεις όταν θεμελιωθεί το δικαίωμα της Εταιρείας να εισπράξει το μέρισμα. Το μέρισμα αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα.

ε) Επενδύσεις και λοιπά (πρωτογενή) χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που εμπίπτουν και ρυθμίζονται από τις διατάξεις του ΔΛΠ 39 ταξινομούνται ανάλογα με την φύση και τα χαρακτηριστικά τους σε μία από τις τέσσερις κατηγορίες:

I. Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση,
II. Απαιτήσεις και δάνεια,

III. Χρηματοοικονομικά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω κατάστασης συνολικών εσόδων και
IV. Επενδύσεις διακρατούμενες έως την λήξη τους

Αρχικά αναγνωρίζονται στο κόστος κτήσεως που αντιπροσωπεύει την εύλογη αξία πλέον, σε ορισμένες περιπτώσεις, των άμεσων δαπανών απόκτησης, συναλλαγής.

Η κατηγοριοποίηση των ανωτέρω χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων γίνεται με την αρχική αναγνώριση και όπου επιτρέπεται επανεξετάζεται και αναθεωρείται περιοδικά.

(i) Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία (πρωτογενή) που δεν μπορούν να ταξινομηθούν σε καμιά από τις ανωτέρω κατηγορίες χαρακτηρίζονται και ταξινομούνται σαν επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση. Μετά την αρχική αναγνώριση, οι διαθέσιμες προς πώληση επενδύσεις αποτιμώνται στην εύλογη αξία και τα προκύπτοντα κέρδη και ζημιές καταχωρούνται στα λοιπά συνολικά έσοδα της Κατάστασης συνολικών εσόδων. Κατά την πώληση ή την διαγραφή ή την απομείωση της επένδυσης τα σωρευμένα κέρδη ή ζημίες, περιλαμβάνονται στα καθαρά κέρδη.

(ii) Απαιτήσεις και δάνεια

Οι απαιτήσεις και τα δάνεια που δημιουργούνται από τη δραστηριότητα του Ομίλου (και που είναι εκτός των συνήθων πιστωτικών ορίων), αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος με βάση την μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Κέρδη και ζημιές καταχωρούνται στα καθαρά κέρδη όταν τα σχετικά κονδύλια διαγράφονται ή απομειώνονται, καθώς επίσης και μέσω της διαδικασίας απόσβεσης.

(iii) Χρηματοοικονομικά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω των καθαρών κερδών

Αφορά το εμπορικό χαρτοφυλάκιο και περιλαμβάνει επενδύσεις που αποκτήθηκαν με σκοπό την ρευστοποίηση τους στο άμεσο μέλλον. Κέρδη ή ζημίες από την αποτίμηση την συγκεκριμένων στοιχείων καταχωρούνται στα καθαρά κέρδη της χρήσης.

(iv) Επενδύσεις διακρατούμενες έως την λήξη τους

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία (πρωτογενή) με προσδιοριζόμενες ροές και προκαθορισμένη λήξη κατηγοριοποιούνται σαν διακρατούμενα έως την λήξη, όταν η εταιρεία έχει την πρόθεση και την δυνατότητα να τα διακρατήσει ως την λήξη. Επενδύσεις οι οποίες διακρατούνται για αόριστο ή με προκαθορισμένο διάστημα δεν μπορούν να ταξινομηθούν στην κατηγορία αυτή. Οι διακρατούμενες έως την λήξη επενδύσεις αποτιμώνται, μετά την αρχική καταχώρηση, στο αναπόσβεστο κόστος με βάση την μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Κέρδη και ζημιές καταχωρούνται στα καθαρά κέρδη χρήσης όταν τα σχετικά κονδύλια διαγράφονται ή απομειώνονται, καθώς επίσης και μέσω της διαδικασίας απόσβεσης.

Η τρέχουσα αξία των εν λόγω επενδύσεων που διαπραγματεύονται σε οργανωμένη χρηματιστηριακή αγορά προκύπτει από την σχετική χρηματιστηριακή αξία της επένδυσης κατά την ημερομηνία κλεισίματος. Αναφορικά με τις επενδύσεις που δεν διαπραγματεύονται σε ενεργό αγορά, η εύλογη αξία υπολογίζεται με βάση σχετικές τεχνικές αποτίμησης. Αυτές οι τεχνικές βασίζονται σε πρόσφατες αμφοτεροβαρείς συναλλαγές παρόμοιων επενδύσεων, με αναφορά στην χρηματιστηριακή αξία μίας άλλης επένδυσης με παρεμφερή χαρακτηριστικά με αυτά της αποτιμώμενης, ανάλυση προεξοφλημένων χρηματοροών και μοντέλα αποτίμησης επενδύσεων.

στ) Χρηματοοικονομικά προϊόντα και Διαχείριση Κινδύνου

Τα πρωτογενή χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις της Κατάστασης οικονομικής θέσης περιλαμβάνουν διαθέσιμα, απαιτήσεις, συμμετοχές, τραπεζικό δανεισμό και λοιπές βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις. Οι λογιστικές αρχές αναγνώρισης και αποτίμησης των στοιχείων αυτών αναφέρονται στις αντίστοιχες λογιστικές αρχές οι οποίες παρουσιάζονται σε αυτή τη Σημείωση. Τα χρηματοοικονομικά προϊόντα παρουσιάζονται ως περιουσιακά στοιχεία, υποχρεώσεις ή στοιχεία των Ιδίων κεφαλαίων βάσει της ουσίας και του περιεχομένου των σχετικών συμβάσεων από τις οποίες απορρέουν.

Τόκοι, μερίσματα, κέρδη και ζημίες που προκύπτουν από τα χρηματοοικονομικά προϊόντα που χαρακτηρίζονται ως περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις, αναγνωρίζονται ως έξοδα ή έσοδα αντίστοιχα. Η διανομή μερισμάτων στους μετόχους λογιστικοποιείται απ' ευθείας στα Ίδια κεφάλαια. Τα χρηματοοικονομικά προϊόντα συμψηφίζονται όταν η Εταιρεία, σύμφωνα με τη νομοθεσία, έχει το

δικαίωμα αυτό και προτίθεται να τα συμψηφίσει σε καθαρή βάση (μεταξύ τους) ή να ανακτήσει το περιουσιακό στοιχείο και να συμψηφίσει την υποχρέωση ταυτόχρονα.
Η διαχείριση του χρηματοοικονομικού κινδύνου έχει στόχο να ελαχιστοποιήσει τις ενδεχόμενες αρνητικές επιπτώσεις και ειδικότερα:

(i) Κίνδυνος επιτοκίων και συναλλαγματικός κίνδυνος

Ο τραπεζικός δανεισμός του Ομίλου είναι κυρίως σε Ευρώ και υπόκειται σε κυμαινόμενα και σταθερά επιτόκια. Ο Όμιλος έχει συνάψει συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων προκειμένου να μειώσει την έκθεσή του στον κίνδυνο μεταβολής των επιτοκίων ορισμένων σημαντικών δανειακών του υποχρεώσεων. Η Διοίκηση του Ομίλου παρακολουθεί την εξέλιξη της διακύμανσης των επιτοκίων και των συναλλαγματικών ισοτιμιών και λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για την μείωση του κινδύνου.

(ii) Εύλογη Αξία

Τα ποσά που εμφανίζονται στις συνημμένες Καταστάσεις οικονομικής θέσης για τα διαθέσιμα, τις βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις και τις λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις, προσεγγίζουν τις αντίστοιχες εύλογες αξίες τους λόγω του βραχυπρόθεσμου χαρακτήρα τους. Η εύλογη αξία των τραπεζικών βραχυπρόθεσμων δανείων δε διαφοροποιείται από τη λογιστική τους αξία λόγω της χρήσης μεταβλητών επιτοκίων**.**

(iii) Συγκέντρωση Πιστωτικού Κινδύνου

Σημαντικό μέρος των εμπορικών απαιτήσεων αφορούν εν γένει υπηρεσίες σε φορείς του Δημοσίου τομέα σε σχέση με τους οποίους δεν υφίστανται πιστωτικοί κίνδυνοι με την έννοια του όρου. Παρά το γεγονός αυτό και οι απαιτήσεις αυτές, βρίσκονται κάτω από ειδική παρατήρηση και εφόσον απαιτηθούν θα γίνουν οι απαραίτητες προσαρμογές. Η πολιτική του Ομίλου είναι να επιδιώκει συνεργασία με πελάτες ικανοποιητικής πιστοληπτικής ικανότητας ενώ σταθερός στόχος είναι η διευθέτηση των όποιων διαφορών προκύπτουν στα πλαίσια φιλικού διακανονισμού. Επιπρόσθετα, η συγκέντρωση του πιστωτικού κινδύνου είναι περιορισμένη λόγω της μεγάλης διασποράς των πελατών.

(iv) Κίνδυνος Αγοράς

Ο Όμιλος δεν έχει συνάψει συμβόλαια για την αντιστάθμιση κινδύνου αγοράς, που προκύπτει από την έκθεσή της σε διακυμάνσεις των τιμών των πρώτων υλών που χρησιμοποιεί στη παραγωγική διαδικασία.

ζ) Νόμισμα λειτουργίας και παρουσίασης και μετατροπή ξένων νομισμάτων

Το νόμισμα λειτουργίας και παρουσίασης του Ομίλου και των Ελληνικών θυγατρικών του είναι το Ευρώ. Οι συναλλαγές σε άλλα νομίσματα μετατρέπονται σε Ευρώ χρησιμοποιώντας τις συναλλαγματικές ισοτιμίες που ήταν σε ισχύ κατά την ημερομηνία των συναλλαγών.
Κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων τα νομισματικά στοιχεία του ενεργητικού και παθητικού που είναι εκφρασμένα σε άλλα νομίσματα προσαρμόζονται ώστε να αντανακλούν τις τρέχουσες συναλλαγματικές ισοτιμίες.
Τα κέρδη και οι ζημίες που προκύπτουν από την αποτίμηση τέλους χρήσεως νομισματικών στοιχείων σε ξένα νομίσματα απεικονίζονται στα καθαρά κέρδη. Τα κέρδη ή ζημίες που προκύπτουν από συναλλαγές απεικονίζονται επίσης στα καθαρά κέρδη.
Το νόμισμα λειτουργίας των ξένων θυγατρικών του Ομίλου είναι το επίσημο νόμισμα της εκάστοτε χώρας όπου λειτουργεί η κάθε θυγατρική. Επομένως, σε κάθε ημερομηνία οικονομικών καταστάσεων όλοι οι λογαριασμοί των Καταστάσεων οικονομικής θέσης των θυγατρικών μετατρέπονται σε Ευρώ με βάση την συναλλαγματική ισοτιμία σε ισχύ την ημερομηνία των οικονομικών καταστάσεων. Τα έσοδα και τα έξοδα μετατρέπονται με βάση την μέση σταθμική ισοτιμία που επικρατούσε κατά την διάρκεια του έτους. Οι προκύπτουσες ως ανωτέρω συναλλαγματικές διαφορές καταχωρούνται στα λοιπά συνολικά έσοδα. Κατά την πώληση ή διάθεση θυγατρικών εξωτερικού οι σωρευμένες ως άνω συναλλαγματικές διαφορές καταχωρούνται στα καθαρά κέρδη.

η) Ασώματες ακινητοποιήσεις

Οι ασώματες ακινητοποιήσεις αποτελούνται από δικαιώματα χρήσης λατομείων και μεταλλείων, κόστος αγοράς λογισμικού και από εξαγορασθέντα δικαιώματα (π.χ. μεταλλειοκτησίες και κατασκευαστικές συμβάσεις), αναγνωριζόμενα κατά την εξαγορά σε εύλογη αξία.

Επίσης, οι ασώματες ακινητοποιήσεις περιλαμβάνουν τα δικαιώματα που αποκτώνται βάσει συμβάσεων παραχώρησης από το δημόσιο και ειδικότερα αυτά που αφορούν στη μελέτη, κατασκευή και λειτουργία σταθμών αυτοκινήτων και τα οποία αναγνωρίζονται στο κόστος.
Η εύλογη αξία προσδιορίζεται βάσει του κόστους κατασκευής πλέον περιθωρίου κατασκευαστικού κέρδους.
Οι αποσβέσεις των δικαιωμάτων χρήσης λατομείων και μεταλλείων λογίζονται βάσει της σταθερής μεθόδου κατά τη διάρκεια του συμβατικού δικαιώματος εκμετάλλευσης τους (20-50 έτη) και εντός της περιόδου παραγωγικής χρήσης αυτών, ενώ η απόσβεση του λογισμικού λογίζεται βάσει της σταθερής μεθόδου και εντός περιόδου τριών ετών. Η απόσβεση του εξαγορασθέντος δικαιώματος κατασκευαστικών συμβάσεων αποσβένεται βάσει του ρυθμού εκτέλεσης των σχετικών έργων.

ϑ) Ενσώματα Πάγια
Όπως αναφέρθηκε παραπάνω, ο Όμιλος προέβη στην αποτίμηση σε εύλογη αξία συγκεκριμένων γηπέδων, κτιρίων, μηχανημάτων και μεταφορικών μέσων κατά την 1η Ιανουαρίου 2004 και οι εύλογες αυτές αξίες χρησιμοποιήθηκαν ως τεκμαρτό κόστος κατά την ημερομηνία μετάβασης στα ΔΠΧΑ. Η υπεραξία που προέκυψε αναγνωρίστηκε στα κέρδη εις νέο. Τα υπόλοιπα γήπεδα, κτίρια, μηχανήματα και μεταφορικά μέσα και τα έπιπλα και ο λοιπός εξοπλισμός αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και τις τυχόν προβλέψεις απομείωσης της αξίας τους.
Οι επισκευές και συντηρήσεις καταχωρούνται στα έξοδα της χρήσης κατά την οποία πραγματοποιούνται. Σημαντικές βελτιώσεις κεφαλαιοποιούνται στο κόστος των αντίστοιχων παγίων εφόσον αυτές προσαυξάνουν την ωφέλιμη ζωή, αυξάνουν το επίπεδο παραγωγής ή βελτιώνουν την αποδοτικότητα των αντίστοιχων παγίων.
Τα στοιχεία των ενσώματων παγίων διαγράφονται κατά την πώληση ή την απόσυρσή τους ή όταν δεν αναμένονται περαιτέρω οικονομικά οφέλη από τη συνεχιζόμενη χρήση τους. Τα κέρδη ή οι ζημιές που προκύπτουν από τη διαγραφή ενός παγίου περιλαμβάνονται στα αποτελέσματα της χρήσης κατά την οποία διαγράφεται το εν λόγω πάγιο.
Οι ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση περιλαμβάνουν πάγια υπό εκτέλεση και απεικονίζονται στο κόστος τους. Οι ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση δεν αποσβένονται μέχρι να ολοκληρωθεί το πάγιο και να τεθεί σε θέση και κατάσταση λειτουργίας.

ι) Αποσβέσεις ενσώματων παγίων
Οι αποσβέσεις υπολογίζονται βάσει της σταθερής μεθόδου με συντελεστές οι οποίοι προσεγγίζουν τις σχετικές ωφέλιμες ζωές των σχετικών παγίων. Η εκτιμώμενη ωφέλιμης ζωή ανά κατηγορία παγίου κυμαίνεται μεταξύ:

Κατηγορία Παγίου	**Έτη**
Κτίρια και Τεχνικά Έργα	8-30
Μηχανήματα και Τεχνικές Εγκατ/σεις	3-36
Μεταφορικά Μέσα	5-24
Έπιπλα και Λοιπός Εξοπλισμός	3-12

Οι υπολειμματικές αξίες και οι ωφέλιμες ζωές των ενσώματων παγίων υπόκεινται σε επανεξέταση τουλάχιστον κάθε τέλος χρήσης.

ια) Απομείωση Αξίας Περιουσιακών Στοιχείων
Οι λογιστικές αξίες των μακροπρόθεσμων στοιχείων του ενεργητικού εκτός της υπεραξίας και των ασώματων ακινητοποιήσεων με απεριόριστη διάρκεια ζωής, ελέγχονται για σκοπούς απομείωσης όταν γεγονότα ή αλλαγές στις συνθήκες υποδηλώνουν ότι η λογιστική αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Όταν η λογιστική αξία κάποιου περιουσιακού στοιχείου υπερβαίνει το ανακτήσιμο ποσό του, η αντίστοιχη απομείωση του καταχωρείται στα καθαρά κέρδη. Η ανακτήσιμη αξία προσδιορίζεται ως η μεγαλύτερη αξία μεταξύ της εύλογης αξίας μείον το κόστος πώλησης και της αξίας χρήσεως.

Εύλογη αξία μείον το κόστος πώλησης είναι το ποσό που μπορεί να ληφθεί από την πώληση ενός περιουσιακού στοιχείου στα πλαίσια μιας αμφοτεροβαρούς συναλλαγής στην οποία τα μέρη έχουν πλήρη γνώση και προσχωρούν οικειοθελώς, μετά την αφαίρεση κάθε πρόσθετου άμεσου κόστους διάθεσης του περιουσιακού στοιχείου, ενώ, αξία χρήσης είναι η καθαρή παρούσα αξία των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών που αναμένεται να πραγματοποιηθούν από τη συνεχή χρήση ενός περιουσιακού στοιχείου και από την πρόσοδο που αναμένεται να προκύψει από την διάθεσή του στο τέλος της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής του. Για τους σκοπούς προσδιορισμού της απομείωσης, τα στοιχεία του ενεργητικού ομαδοποιούνται στο χαμηλότερο επίπεδο για το οποίο οι ταμειακές ροές δύναται να αναγνωριστούν ξεχωριστά.
Αντιλογισμός απομείωσης της αξίας περιουσιακών στοιχείων που λογίσθηκε σε προηγούμενα έτη, γίνεται μόνο όταν υπάρχουν ικανές ενδείξεις ότι η απομείωση αυτή δεν υπάρχει πλέον ή έχει μειωθεί. Στις περιπτώσεις αυτές ο ανωτέρω αντιλογισμός αναγνωρίζεται ως έσοδο στα καθαρά κέρδη.

ιβ) Επενδυτικά ακίνητα
Επενδύσεις σε ακίνητα είναι αυτές που κατέχονται με σκοπό την απόκτηση μισθωμάτων ή υπεραξίας και αποτιμώνται στην εύλογη αξία η οποία βασίζεται στην αγοραία αξία, δηλαδή στο εκτιμώμενο ποσό που τα ακίνητα θα μπορούσαν να πουληθούν, κατά την ημερομηνία της εκτίμησης, σε μια κανονική συναλλαγή. Ο Όμιλος, για την αποτίμηση της αξίας των επενδυτικών του ακινήτων, όπου υπάρχει ενεργός αγορά προσδιορίζει την εύλογη αξία τους με βάση τις εκθέσεις αποτίμησης που καταρτίζουν για λογαριασμό του ανεξάρτητοι εκτιμητές. Εάν δεν υπάρχουν αντικειμενικές πληροφορίες, ιδίως λόγω των οικονομικών συνθηκών, τότε η Διοίκηση, βασιζόμενη στην προγενέστερη εμπειρία της και, συνεκτιμώντας τις διαθέσιμες πληροφορίες, εκτιμά την εύλογή τους αξία.
Κέρδη ή ζημιές που προκύπτουν από μεταβολές στην εύλογη αξία επενδύσεων σε ακίνητα, συμπεριλαμβάνονται στα καθαρά κέρδη στην περίοδο/χρήση κατά την οποία προκύπτουν. Οι επισκευές και οι συντηρήσεις καταχωρούνται στα έξοδα της χρήσης εντός της οποίας πραγματοποιούνται. Σημαντικές μεταγενέστερες δαπάνες κεφαλαιοποιούνται όταν προσαυξάνουν την ωφέλιμη ζωή των ακινήτων, την παραγωγική τους δυναμικότητα, ή μειώνουν το κόστος λειτουργίας τους.
Τα επενδυτικά ακίνητα διαγράφονται από την Κατάσταση οικονομικής θέσης κατά την πώλησή τους. Κάθε κέρδος ή ζημιά που προκύπτει από την πώληση ενός ακινήτου, αφού αφαιρεθεί η εύλογη αξία του, περιλαμβάνεται στα καθαρά κέρδη της χρήσης εντός της οποίας πουλήθηκε.
Τα επενδυτικά ακίνητα που κατασκευάζονται ή αναπτύσσονται παρακολουθούνται, όπως και τα ολοκληρωμένα, στην εύλογη αξία.

ιγ) Αποθέματα
Τα αποθέματα περιλαμβάνουν κατασκευαζόμενα ή ακίνητα προς ανάπτυξη που προορίζονται για πώληση, εξορυχθέντα αδρανή υλικά λατομείου και μεταλλεύματα, υλικά κατασκευών, ανταλλακτικά και πρώτες και βοηθητικές ύλες. Τα αποθέματα αποτιμώνται στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ κόστους και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Το κόστος των πρώτων υλών, των ημι-έτοιμων και των ετοίμων προϊόντων προσδιορίζεται με βάση τη μέθοδο του μέσου σταθμικού κόστους.
Το κόστος των ετοίμων και ημι-ετοίμων περιλαμβάνει όλα τα έξοδα που πραγματοποιήθηκαν ώστε να βρεθούν στη τρέχουσα θέση, κατάσταση, και φάση επεξεργασίας και αποτελείται από πρώτες ύλες, εργατικά, γενικά βιομηχανικά έξοδα και άλλα έξοδα που επιβαρύνουν άμεσα την αγορά υλικών.
Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία των ετοίμων προϊόντων είναι η εκτιμώμενη τιμή πώλησης στην κανονική λειτουργία του Ομίλου μείον τα εκτιμώμενα κόστη για την ολοκλήρωσή τους και τα εκτιμώμενα αναγκαία κόστη για την πώλησή τους.
Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία των πρώτων υλών είναι το εκτιμώμενο κόστος αντικατάστασης στην κανονική λειτουργία της επιχείρησης.
Πρόβλεψη για απαξίωση διενεργείται εφόσον κρίνεται απαραίτητο.

ιδ) Λογαριασμοί απαιτήσεων

Οι βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις λογίζονται στην ονομαστική τους αξία μειωμένη κατά τις προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις, ενώ οι μακροπρόθεσμες απαιτήσεις αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος με βάση την μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Σε κάθε ημερομηνία οικονομικών καταστάσεων όλες οι καθυστερημένες ή επισφαλείς απαιτήσεις εκτιμώνται για να προσδιοριστεί η αναγκαιότητα ή μη, πρόβλεψης για επισφαλείς απαιτήσεις.

Το υπόλοιπο της συγκεκριμένης πρόβλεψης για επισφαλείς απαιτήσεις προσαρμόζεται κατάλληλα σε κάθε ημερομηνία κλεισίματος ισολογισμού ώστε να αντανακλά τους πιθανολογούμενους σχετικούς κινδύνους. Κάθε διαγραφή υπολοίπων πελατών χρεώνεται στην υπάρχουσα πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις.

ιε) Χρηματικά Διαθέσιμα

Ο Όμιλος θεωρεί τις προθεσμιακές καταθέσεις και άλλες υψηλής ρευστότητας επενδύσεις με αρχική λήξη μικρότερη των τριών μηνών ως χρηματικά διαθέσιμα.

Για τη σύνταξη των καταστάσεων ταμειακών ροών, τα χρηματικά διαθέσιμα αποτελούνται από μετρητά και καταθέσεις σε τράπεζες καθώς και χρηματικά διαθέσιμα όπως προσδιορίζονται ανωτέρω.

ιστ) Μακροπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις

Όλες οι μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις καταχωρούνται αρχικά στο κόστος, που είναι η πραγματική αξία της ληφθείσας αντιπαροχής μειωμένης κατά τις τυχόν δαπάνες έκδοσης που σχετίζονται με το δάνειο. Μετά την αρχική καταχώρηση, τα έντοκα δάνεια αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Το αναπόσβεστο κόστος υπολογίζεται αφού ληφθούν υπόψη δαπάνες έκδοσης και η διαφορά μεταξύ του αρχικού ποσού και του ποσού λήξεως. Κέρδη και ζημιές καταχωρούνται στο καθαρό κέρδος ή ζημιά όταν οι υποχρεώσεις διαγράφονται ή απομειώνονται και μέσω της διαδικασίας απόσβεσης. Οι τόκοι των δανείων αναγνωρίζονται ως έξοδο στην περίοδο που πραγματοποιούνται σύμφωνα με την αρχή του δεδουλευμένου.

Σημειώνουμε ότι οι τόκοι των δανείων που σχετίζονται με την κατασκευή παγίων και αποθεμάτων, των οποίων η κατασκευή απαιτεί σημαντικό χρονικό διάστημα, προσαυξάνουν την αξία των σχετικών περιουσιακών στοιχείων, βάσει του αναθεωρημένου ΔΛΠ 23. Η κεφαλαιοποίηση των τόκων διακόπτεται όταν το περιουσιακό στοιχείο είναι έτοιμο για τη χρήση για την οποία προορίζεται.

Δικαίωμα πρόωρης αποπληρωμής

Όταν το ομολογιακό δάνειο που εκδίδει ο Όμιλος διαθέτει δικαίωμα πρόωρης αποπληρωμής, η διοίκηση αξιολογεί αν αυτό το δικαίωμα είναι άμεσα σχετιζόμενο (closely related) με το ομολογιακό δάνειο. Το Δικαίωμα χαρακτηρίζεται ως άμεσα σχετιζόμενο όταν α) η τιμή εξάσκησης του προσομοιάζει το αναπόσβεστο κόστος του ομολογιακού δανείου σε κάθε ημερομηνία κατά την οποία το δικαίωμα μπορεί να εξασκηθεί, ή β) η τιμή εξάσκησης του δικαιώματος αποζημιώνει το δανειστή με ένα ποσό που προσομοιάζει με την παρούσα αξία του μη ληφθέντος τόκου της εναπομένουσας διάρκειας του ομολογιακού δανείου.

Όταν το δικαίωμα χαρακτηρίζεται ως άμεσα σχετιζόμενο με το ομολογιακό δάνειο, τότε αναγνωρίζεται συνδυαστικά με το ομολογιακό δάνειο ως ένα σύνθετο χρηματοοικονομικό μέσο / υποχρέωση (combined debt instrument), το οποίο επιμετράται στο αναπόσβεστο κόστος βάσει του πραγματικού επιτοκίου, ως εξής:

- Το προαναφερθέν σύνθετο μέσο αναγνωρίζεται αρχικά στην εύλογη αξία προσαυξημένο με τα τυχόν άμεσα έξοδα της συναλλαγής.
- Για τον προσδιορισμό του πραγματικού επιτοκίου, οι αναμενόμενες ταμειακές ροές και η εκτιμώμενη διάρκεια του μέσου προσδιορίζονται λαμβάνοντας υπόψη το δικαίωμα πρόωρης αποπληρωμής, όπου:

- Αν αρχικά εκτιμάται ότι το δικαίωμα θα εξασκηθεί, τότε οι εκτιμώμενες ταμειακές ροές θα περιλαμβάνουν τις πληρωμές κεφαλαίου και τόκου, ως την ημερομηνία εξάσκησης, καθώς και την τιμή εξάσκησης του δικαιώματος, ή
- Αν το δικαίωμα δεν αναμένεται να εξασκηθεί, τότε οι εκτιμώμενες ταμειακές ροές θα περιλαμβάνουν πληρωμές κεφαλαίου και τόκου για το σύνολο της συμβατικής περιόδου.

Σε επόμενο χρόνο η εκτίμηση της πιθανότητας εξάσκησης του δικαιώματος μπορεί να αλλάξει. Αυτό θα επηρεάσει τις αναμενόμενες ταμειακές ροές και την εκτιμώμενη διάρκεια ζωής του χρηματοοικονομικού μέσου. Η μεταβολή από αυτές τις αλλαγές υπολογίζεται προεξοφλώντας τις αναθεωρημένες ροές βάσει του αρχικού πραγματικού επιτοκίου και όποια επίδραση προκύψει στην αναπόσβεστη αξία αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα της οικείας περιόδου αναφοράς.

ιζ) Προβλέψεις για Αποζημίωση Προσωπικού λόγω Συνταξιοδότησης

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 2112/20 ο Όμιλος καταβάλλει αποζημιώσεις στους αποχωρούντες ή απολυόμενους υπαλλήλους της, το δε ύψος των σχετικών αποζημιώσεων εξαρτάται από τα έτη προϋπηρεσίας, το ύψος των αποδοχών και τον τρόπο απομάκρυνσης (απόλυση ή συνταξιοδότηση).

Οι υποχρεώσεις για αποζημίωση συνταξιοδότησης υπολογίζονται στη προεξοφλημένη αξία των μελλοντικών παροχών που έχουν σωρευθεί κατά τη λήξη του έτους, με βάση την αναγνώριση δικαιώματος παροχών των εργαζομένων κατά τη διάρκεια της αναμενόμενης εργασιακής ζωής.

Οι ανωτέρω υποχρεώσεις υπολογίζονται με βάση τις οικονομικές και αναλογιστικές παραδοχές και καθορίζονται χρησιμοποιώντας την αναλογιστική μέθοδο αποτίμησης των εκτιμώμενων μονάδων υποχρέωσης (Projected Unit Method).

Τα καθαρά κόστη συνταξιοδότησης της περιόδου συμπεριλαμβάνονται στα συνολικά έσοδα της χρήσης και αποτελούνται από τη παρούσα αξία των παροχών που έγιναν δεδουλευμένες κατά τη διάρκεια του έτους, τους τόκους επί της υποχρέωσης παροχών, το κόστος προγενέστερης υπηρεσίας, τα αναλογιστικά κέρδη ή ζημίες και όποια άλλα πρόσθετα συνταξιοδοτικά κόστη. Οι υποχρεώσεις για παροχές συνταξιοδότησης δεν χρηματοδοτούνται.

Κατά την 1 Ιανουαρίου 2004 (ημερομηνία μετάβασης στα ΔΠΧΑ και σύνταξης του Ισολογισμού ενάρξεως) ο Όμιλος κάνοντας χρήση των εξαιρέσεων που προβλέπει το ΔΠΧΑ 1, για την πρώτη χρήση εφαρμογής των ΔΠΧΑ αναγνώρισε το σύνολο των κατά την 1 Ιανουαρίου 2004 σωρευμένων αναλογιστικών ζημιών.

Όμως, αρχής γενομένης από τη χρήση 2013, κατ' εφαρμογή του αναθεωρημένου ΔΛΠ 19, τα αναλογιστικά κέρδη και ζημιές, καταχωρούνται άμεσα ως έσοδο ή έξοδο στα μη αναταξινομήσιμα λοιπά συνολικά αποτελέσματα. Τα κόστη προϋπηρεσίας εφόσον μεταβληθούν εντός της χρήσης καταχωρούνται στα αποτελέσματα της.

ιη) Κρατικά Ασφαλιστικά Προγράμματα

Το προσωπικό της Ομίλου καλύπτεται από τον κύριο Κρατικό Ασφαλιστικό Φορέα που αφορά στον ιδιωτικό τομέα (ΙΚΑ) που χορηγεί συνταξιοδοτικές και ιατροφαρμακευτικές παροχές. Κάθε εργαζόμενος είναι υποχρεωμένος να συνεισφέρει μέρος το μηνιαίου μισθού του στο ταμείο, ενώ τμήμα της συνολικής εισφοράς καλύπτεται από τον Όμιλο.

Κατά την συνταξιοδότηση το συνταξιοδοτικό ταμείο είναι υπεύθυνο για την καταβολή των συνταξιοδοτικών παροχών στους εργαζομένους. Κατά συνέπεια ο Όμιλος δεν έχει καμία νομική ή τεκμαιρόμενη υποχρέωση για την πληρωμή μελλοντικών παροχών με βάση αυτό το πρόγραμμα.

ιθ) Χρηματοδοτικές και λειτουργικές μισθώσεις

Οι χρηματοδοτικές μισθώσεις που μεταφέρουν στον Όμιλο ουσιωδώς όλους τους κινδύνους και τα οφέλη που σχετίζονται με το μισθωμένο πάγιο, κεφαλαιοποιούνται κατά την έναρξη της μίσθωσης στην εύλογη αξία του μισθωμένου παγίου ή, αν αυτή είναι χαμηλότερη, στη παρούσα αξία των ελάχιστων μισθωμάτων. Οι πληρωμές για χρηματοδοτικές μισθώσεις επιμερίζονται μεταξύ των χρηματοοικονομικών εξόδων και της μείωσης της χρηματοδοτικής υποχρέωσης, ώστε να επιτευχθεί ένα

σταθερό επιτόκιο στο εναπομείναν υπόλοιπο της υποχρέωσης. Τα χρηματοοικονομικά έξοδα χρεώνονται απευθείας στα καθαρά κέρδη. Τα κεφαλαιοποιηθέντα, μισθωμένα με χρηματοδοτική μίσθωση, πάγια αποσβένονται με την ευθεία μέθοδο κατά την εκτιμώμενη ωφέλιμη ζωή του παγίου.
Μισθώσεις όπου ο εκμισθωτής διατηρεί όλους τους κινδύνους και τα οφέλη της ιδιοκτησίας του παγίου καταχωρούνται ως λειτουργικά μισθώματα. Οι πληρωμές των λειτουργικών μισθωμάτων αναγνωρίζονται ως ένα έξοδο στα καθαρά κέρδη σε σταθερή βάση κατά την διάρκεια της μίσθωσης.

κ) Επιχορηγήσεις
Οι κρατικές επιχορηγήσεις οι οποίες σχετίζονται με την επιδότηση ενσώματων παγίων στοιχείων, αναγνωρίζονται όταν υπάρχει εύλογη βεβαιότητα ότι η επιχορήγηση θα εισπραχθεί και όλοι οι σχετικοί όροι θα τηρηθούν.
Οι επιχορηγήσεις αυτές καταχωρούνται σε λογαριασμό αναβαλλόμενου εσόδου και μεταφέρονται στην κατάσταση συνολικών αποτελεσμάτων με ισόποσες ετήσιες δόσεις βάσει της αναμενόμενης ωφέλιμης ζωής του περιουσιακού στοιχείου που επιχορηγήθηκε αφαιρετικά των αντίστοιχων εξόδων αποσβέσεων. Όταν η επιχορήγηση σχετίζεται με δαπάνη, αναγνωρίζεται σαν έσοδο στη διάρκεια της περιόδου που απαιτείται για την αντιστοίχιση της επιχορήγησης σε συστηματική βάση στις δαπάνες τις οποίες προορίζεται να αποζημιώσει.

κα) Προβλέψεις, Ενδεχόμενες Υποχρεώσεις και Ενδεχόμενες Απαιτήσεις
Προβλέψεις αναγνωρίζονται όταν ο Όμιλος έχει παρούσα νομική ή τεκμαιρόμενη υποχρέωση ως αποτέλεσμα προγενέστερων γεγονότων, είναι πιθανή η εκκαθάρισή της μέσω εκροής πόρων και μπορεί να πραγματοποιηθεί μία αξιόπιστη εκτίμηση της υποχρέωσης. Οι προβλέψεις επανεξετάζονται σε κάθε ημερομηνία οικονομικών καταστάσεων και προσαρμόζονται έτσι ώστε να απεικονίζουν την παρούσα αξία του εξόδου που αναμένεται να χρειαστεί για την τακτοποίηση της υποχρέωσης. Αν η επίδραση της χρονικής αξίας του χρήματος είναι σημαντική, οι προβλέψεις υπολογίζονται προεξοφλώντας τις αναμενόμενες μελλοντικές ταμειακές ροές με έναν συντελεστή προ φόρου, ο οποίος αντικατοπτρίζει τις τρέχουσες εκτιμήσεις της αγοράς για την χρονική αξία του χρήματος, και όπου κρίνεται απαραίτητο, τους κινδύνους που σχετίζονται συγκεκριμένα με την υποχρέωση. Οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις δεν αναγνωρίζονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις αλλά γνωστοποιούνται, εκτός εάν η πιθανότητα μιας εκροής πόρων που περιλαμβάνουν οικονομικά οφέλη είναι μικρή.
Ενδεχόμενες απαιτήσεις δεν αναγνωρίζονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις αλλά γνωστοποιούνται όταν είναι πιθανή μια εισροή οικονομικών ωφελειών.

κβ) Αναγνώριση Εσόδων
Τα έσοδα αναγνωρίζονται στο βαθμό που είναι πιθανό ότι τα οικονομικά οφέλη θα εισρεύσουν στον Όμιλο και τα σχετικά ποσά μπορούν να μετρηθούν αξιόπιστα. Τα παρακάτω συγκεκριμένα κριτήρια αναγνώρισης θα πρέπει επίσης να ικανοποιούνται κατά την αναγνώριση του εσόδου.

(i) Έσοδα από κατασκευαστικές δραστηριότητες
Οι κατασκευαστικές θυγατρικές και κοινοπραξίες αναγνωρίζουν τα έσοδα από κατασκευαστικά συμβόλαια στα φορολογικά τους βιβλία με βάση τις τιμολογήσεις που γίνονται στους πελάτες, οι οποίες προκύπτουν από σχετικές τμηματικές πιστοποιήσεις εκτέλεσης έργων που εκδίδονται από τους υπόλογους μηχανικούς και ανταποκρίνονται στις εκτελεσθείσες εργασίες έως την εκάστοτε ημερομηνία κλεισίματος. Για λόγους συμμόρφωσης με τα ΔΠΧΑ, τα έσοδα από κατασκευαστική δραστηριότητα λογιστικοποιούνται στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις με βάση τη μέθοδο της ποσοστιαίας ολοκλήρωσης του κόστους του έργου (percentage-of-completion method) σύμφωνα με τις διατάξεις του ΔΛΠ 11 «Κατασκευαστικά Συμβόλαια».
Με βάση τη μέθοδο της ποσοστιαίας ολοκλήρωσης, τα έξοδα κατασκευών που πραγματοποιήθηκαν μέχρι την ημερομηνία των οικονομικών καταστάσεων, συγκρίνονται με το συνολικό εκτιμώμενο κόστος του έργου, προκειμένου να προσδιοριστεί το ποσοστό του έργου που έχει ολοκληρωθεί.

Το ανωτέρω ποσοστό εφαρμόζεται επί του συνολικού αναθεωρημένου συμβατικού τιμήματος, προκειμένου να προσδιοριστούν τα σωρευμένα έσοδα του έργου με βάση τα οποία αναπροσαρμόζονται τα τιμολογηθέντα έσοδα. Οι σωρευτικές επιδράσεις των αναθεωρήσεων του συνολικού εκτιμώμενου κατασκευαστικού κόστους και του συνολικού συμβατικού τιμήματος, καταχωρούνται στις χρήσεις κατά τις οποίες προκύπτουν οι σχετικές αναθεωρήσεις.
Στις περιπτώσεις συμβολαίων για τα οποία προβλέπεται ότι το συνολικό εκτιμώμενο κόστος υπερβαίνει το συνολικό συμβατικό τίμημα, ολόκληρο το ποσό της ζημιάς αναγνωρίζεται στη χρήση κατά την οποία τα ζημιογόνα γεγονότα καθίστανται πιθανά.
Τα δεδουλευμένα μη τιμολογημένα έσοδα αφορούν αναγνωρισθέντα έσοδα σύμφωνα με την παραπάνω περιγραφόμενη μέθοδο που δεν έχει ακόμα τιμολογηθεί. Ενώ, τα μη δεδουλευμένα έσοδα περιλαμβάνουν τις επιπλέον τιμολογήσεις μέχρι την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων σε σχέση με τα έσοδα που υπολογίσθηκαν με την μέθοδο της ποσοστιαίας ολοκλήρωσης.
Οι προκαταβολές εκτέλεσης έργων αντιπροσωπεύουν ποσά που εισπράττονται από τον Όμιλο κατά την υπογραφή των σχετικών συμβάσεων και συμψηφίζονται αναλογικά με τις τμηματικές τιμολογήσεις. Το υπόλοιπο οφειλόμενο μέρος που απομένει εμφανίζεται στις υποχρεώσεις στις συνημμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

(ii) Πώληση αγαθών

Τα έσοδα από την πώληση αγαθών, μετά την αφαίρεση των εκπτώσεων τζίρου, κινήτρων πωλήσεων και του αναλογούντος ΦΠΑ, αναγνωρίζονται όταν μεταφέρονται στον αγοραστή οι σημαντικοί κίνδυνοι και τα οφέλη που απορρέουν από την ιδιοκτησία των αγαθών.

(iii) Έσοδα από Ενοίκια

Τα έσοδα από ενοίκια (λειτουργικές μισθώσεις) αναγνωρίζονται με την ευθεία μέθοδο σύμφωνα με τους όρους του μισθωτηρίου συμβολαίου.

(iv) Μερίσματα

Τα μερίσματα λογίζονται όταν οριστικοποιείται το δικαίωμα είσπραξης από τους μετόχους με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων.

(v) Τόκοι

Τα έσοδα τόκων αναγνωρίζονται με βάση την λογιστική αρχή του δεδουλευμένου.

κγ) Φόρος Εισοδήματος (Τρέχων και Αναβαλλόμενος)

Ο τρέχων και αναβαλλόμενος φόρος υπολογίζονται βάσει των οικονομικών καταστάσεων κάθε μιας εκ των εταιρειών που περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, σύμφωνα με τους φορολογικούς νόμους που ισχύουν στην Ελλάδα ή άλλα φορολογικά πλαίσια εντός των οποίων λειτουργούν οι θυγατρικές εξωτερικού. Ο φόρος εισοδήματος υπολογίζεται βάσει των κερδών της κάθε εταιρείας όπως αναμορφώνονται στις φορολογικές της δηλώσεις, πρόσθετους φόρους εισοδήματος που προκύπτουν από τους φορολογικούς ελέγχους των φορολογικών αρχών, από αναβαλλόμενους φόρους εισοδήματος βάσει των θεσμοθετημένων φορολογικών συντελεστών, καθώς και κάθε έκτακτης εισφοράς υπολογιζόμενης επί των κερδών.
Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος υπολογίζεται χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της υποχρέωσης (liability method) σε όλες τις προσωρινές διαφορές κατά την ημερομηνία των Οικονομικών καταστάσεων μεταξύ της φορολογικής βάσης και της λογιστικής αξίας των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων. Οι αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται για όλες τις φορολογητέες προσωρινές διαφορές.
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται για όλες τις εκπιπτόμενες προσωρινές διαφορές και τις μεταφερόμενες φορολογικές ζημίες, στο βαθμό που είναι πιθανό ότι θα υπάρχει διαθέσιμο φορολογητέο κέρδος το οποίο θα χρησιμοποιηθεί έναντι των εκπιπτόμενων προσωρινών διαφορών και των μεταφερόμενων αχρησιμοποίητων φορολογικών ζημιών.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις εκτιμώνται σε κάθε ημερομηνία οικονομικών καταστάσεων και μειώνονται στο βαθμό που δε θεωρείται πιθανόν ότι θα υπάρξουν αρκετά φορολογητέα κέρδη έναντι των οποίων μέρος ή το σύνολο των απαιτήσεων από αναβαλλόμενους φόρους εισοδήματος μπορεί να χρησιμοποιηθεί.
Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις υπολογίζονται με βάση τους φορολογικούς συντελεστές που αναμένεται να είναι σε ισχύ τη χρήση που η απαίτηση θα πραγματοποιηθεί ή η υποχρέωση θα τακτοποιηθεί, και βασίζονται στους φορολογικούς συντελεστές (και φορολογικούς νόμους) που είναι σε ισχύ ή έχουν θεσμοθετηθεί κατά την ημερομηνία των οικονομικών καταστάσεων.
Ο φόρος εισοδήματος που σχετίζεται με στοιχεία τα οποία έχουν αναγνωρισθεί στα λοιπά συνολικά έσοδα αναγνωρίζεται, επίσης, στα λοιπά συνολικά έσοδα.

κδ) Κέρδη Ανά Μετοχή

Τα βασικά κέρδη ανά μετοχή (ΚΑΜ) υπολογίζονται διαιρώντας τα καθαρά κέρδη που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της μητρικής με το μέσο σταθμισμένο αριθμό κοινών μετοχών που είναι σε κυκλοφορία κατά τη διάρκεια κάθε έτους, εξαιρώντας τον μέσο όρο των κοινών μετοχών που αποκτήθηκαν από τον όμιλο ως ίδιες μετοχές.
Τα μειωμένα κέρδη ανά μετοχή υπολογίζονται διαιρώντας τα καθαρά κέρδη που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της μητρικής (αφού αφαιρεθεί ο τόκος επί των μετατρέψιμων μετοχών, μετά φόρου) με τον μέσο σταθμισμένο αριθμό των μετοχών σε κυκλοφορία κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς (προσαρμοσμένο για την επίδραση των απομειούμενων μετατρέψιμων μετοχών).

κε) Συνενώσεις Επιχειρήσεων, Υπεραξία από Εξαγορές και Μεταβολές σε Ποσοστά μη Ελεγχουσών Συμμετοχών

Οι συνενώσεις επιχειρήσεων/δραστηριοτήτων λογίζονται με βάση τη μέθοδο της εξαγοράς. Με βάση αυτή τη μέθοδο τα περιουσιακά στοιχεία (περιλαμβανομένων των προγενέστερα μη αναγνωρισμένων ασώματων περιουσιακών στοιχείων) και οι υποχρεώσεις (περιλαμβανομένων των ενδεχόμενων υποχρεώσεων) της εξαγοραζόμενης επιχείρηση/δραστηριότητας αναγνωρίζονται σε εύλογες αξίες κατά την ημερομηνία της συναλλαγής.
Η υπεραξία από συνενώσεις επιχειρήσεων/δραστηριοτήτων προκύπτει ως η διαφορά των εύλογων αξιών, κατά την ημερομηνία της συναλλαγής, μεταξύ α) του τιμήματος, του ποσού που αναλογεί στο ποσοστό των μη ελεγχουσών συμμετοχών και της τυχόν συμμετοχής στην εξαγοραζόμενη και, β) της αξίας των επιμέρους περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν και των υποχρεώσεων που αναλήφθηκαν. Κατά την ημερομηνία συναλλαγής (ή κατά την ημερομηνία ολοκλήρωσης του σχετικού επιμερισμού του τιμήματος εξαγοράς), η υπεραξία που αποκτάται, κατανέμεται στις μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών (cash generating units) ή σε ομάδες μονάδων δημιουργίας ταμειακών ροών που αναμένεται να ωφεληθούν από την συνένωση αυτή. Αν η εύλογη αξία των καθαρών περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν υπερβαίνει το κόστος της συνένωσης, τότε ο Όμιλος επανεκτιμά την αναγνώριση και την επιμέτρηση των αναγνωρίσιμων καθαρών περιουσιακών στοιχείων και του κόστους συνένωσης, και αναγνωρίζει αμέσως στα αποτελέσματα χρήσης την αρνητική διαφορά μεταξύ του τιμήματος εξαγοράς και της εύλογης αξίας των καθαρών περιουσιακών στοιχείων (αρνητική υπεραξία).
Η υπεραξία αποτιμάται στο ιστορικό κόστος μείον τις σωρευμένες ζημίες απομείωσης. Η υπεραξία δεν αποσβένεται αλλά υπόκειται σε έλεγχο απομείωσης σε ετήσια βάση ή συχνότερα αν γεγονότα ή αλλαγές συνθηκών υποδηλώνουν ότι η αξία της μπορεί να έχει απομειωθεί.
Αν η λογιστική αξία μιας μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών, συμπεριλαμβανομένης και της αναλογούσας υπεραξίας, υπερβαίνει το ανακτήσιμο ποσό της, τότε αναγνωρίζεται ζημία απομείωσης. Η απομείωση προσδιορίζεται με εκτίμηση του ανακτήσιμου ποσού των μονάδων δημιουργίας ταμειακών ροών, οι οποίες σχετίζονται με την υπεραξία.

Αν τμήμα μιας μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών στην οποία έχει κατανεμηθεί υπεραξία, πωληθεί, τότε η υπεραξία που αναλογεί στο πωληθέν τμήμα συμπεριλαμβάνεται στην λογιστική αξία του τμήματος αυτού προκειμένου να προσδιορισθεί το κέρδος ή η ζημία. Η αξία της υπεραξίας που αναλογεί στο πωληθέν τμήμα προσδιορίζεται βάσει των σχετικών αξιών του τμήματος που πωλήθηκε και του τμήματος της μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών που παραμένει.
Η υπεραξία που έχει προκύψει από εξαγορές ή συνενώσεις εταιριών, έχει επιμερισθεί και παρακολουθείται σε επίπεδο Ομίλου στις βασικές μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών οι οποίες έχουν προσδιορισθεί σε σχέση με τις διατάξεις του ΔΛΠ 36 «Απομείωση Αξίας Περιουσιακών Στοιχείων».
Όταν ο Όμιλος αυξάνει το ποσοστό συμμετοχής του σε υφιστάμενες θυγατρικές εταιρίες (εξαγορά ποσοστών μη ελεγχουσών συμμετοχών) η συνολική διαφορά μεταξύ του τιμήματος εξαγοράς και της αναλογίας των ποσοστών μη ελεγχουσών συμμετοχών που αποκτώνται αναγνωρίζεται απ' ευθείας στα ίδια κεφάλαια επειδή θεωρείται ως συναλλαγή μεταξύ μετόχων. Κατ' αντιστοιχία, όταν πωλούνται ποσοστά μη ελεγχουσών συμμετοχών (χωρίς η τελική συμμετοχή να οδηγεί σε απώλεια του ελέγχου της θυγατρικής), τα σχετικά κέρδη ή ζημίες αναγνωρίζονται απ' ευθείας στα ίδια κεφάλαια.

κστ) Δαπάνες Λειτουργικής Ανάπτυξης Εδαφικών Εκτάσεων Εξόρυξης Ορυκτών – Μεταλλευμάτων
Αφορά στις δαπάνες λειτουργικής ανάπτυξης ορυχείων - μεταλλείων οι οποίες περιλαμβάνουν κυρίως εργασίες αποκάλυψης, διάνοιξης στοών και απομάκρυνσης στείρων εδαφών. Κατά την διάρκεια της φάσης λειτουργικής ανάπτυξης εδαφικών εκτάσεων εξόρυξης ορυκτών-μεταλλευμάτων (πριν την έναρξη της παραγωγής), οι δαπάνες αποκάλυψης συνήθως κεφαλαιοποιούνται ως μέρος του αποσβέσιμου κόστους ανάπτυξης και κατασκευής των ορυχείων. Η απόσβεση των δαπανών λειτουργικής ανάπτυξης εδαφικών εκτάσεων εξόρυξης ορυκτών – μεταλλευμάτων υπολογίζεται με τη μέθοδο του ποσοστού απόληψης του εμπορικά απολήψιμου κοιτάσματος. Η απόσβεση - έξοδο των κεφαλαιοποιηθεισών δαπανών λειτουργικής ανάπτυξης εδαφικών εκτάσεων εξόρυξης ορυκτών – μεταλλευμάτων περιλαμβάνεται στο κόστος εξόρυξης των ορυκτών – μεταλλευμάτων.
Οι δαπάνες λειτουργικής ανάπτυξης ορυχείων – μεταλλείων κεφαλαιοποιούνται εάν και μόνο εάν πληρούνται όλες οι κάτωθι προϋποθέσεις:
(α) ο Όμιλος θα αποκομίσει τα μελλοντικά οικονομικά οφέλη (βελτίωση πρόσβασης στο κοίτασμα) που συνδέονται με τη δραστηριότητα αποκάλυψης,
(β) ο Όμιλος μπορεί να αξιοποιήσει το τμήμα του κοιτάσματος για το οποίο έχει βελτιωθεί η πρόσβαση και,
(γ) το κόστος της δραστηριότητας αποκάλυψης που συνδέεται με το τμήμα αυτό μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα.
Το περιουσιακό στοιχείο από τη δραστηριότητα αποκάλυψης προστίθεται στο κόστος του ορυχείου και συνακόλουθα αποτιμάται στο κόστος μείον τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και οποιαδήποτε απομείωση στην αξία του.

κζ) Πρόβλεψη Αποκατάστασης Περιβάλλοντος:
Ο Όμιλος σχηματίζει προβλέψεις για την αποκατάσταση του περιβάλλοντος χώρου. Οι προβλέψεις αποκατάστασης αντανακλούν την παρούσα αξία, κατά την ημερομηνία αναφοράς, του εκτιμώμενου κόστους, μειωμένου κατά την εκτιμώμενη υπολειμματική αξία των ανακτήσιμων υλικών. Οι προβλέψεις επανεξετάζονται σε κάθε ημερομηνία σύνταξης κατάστασης οικονομικής θέσης και προσαρμόζονται προκειμένου να απεικονίζουν τη παρούσα αξία της δαπάνης που αναμένεται να εκταμιευθεί για την εκκαθάριση της υποχρέωσης αποξήλωσης και αποκατάστασης.
Τυχόν μεταβολές στις εκτιμήσεις αναφορικά με το εκτιμώμενο κόστος ή με το προεξοφλητικό επιτόκιο προστίθενται ή αφαιρούνται αντίστοιχα στο κόστος του παγίου. Η επίδραση της προεξόφλησης του εκτιμώμενου κόστους καταχωρείται στα αποτελέσματα ως έξοδο τόκου.

κη) Κατεχόμενα προς πώληση μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία

Ως κατεχόμενα προς πώληση ή διανομή μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία ή σύνολα περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων χαρακτηρίζονται εκείνα που ο Όμιλος σκοπεύει να πουλήσει εντός ενός έτους από την ημερομηνία ταξινόμησής τους στους σχετικούς λογαριασμούς της κατάστασης οικονομικής θέσης.

Τα εν λόγω περιουσιακά στοιχεία αποτιμώνται στη χαμηλότερη αξία μεταξύ της λογιστικής αξίας τους αμέσως πριν την ταξινόμησή τους ως κατεχόμενα προς πώληση, και την εύλογή τους αξία μείον το κόστος πώλησης. Επίσης, αυτά τα περιουσιακά στοιχεία δεν υπόκεινται σε απόσβεση, ενώ το κέρδος ή η ζημία που προκύπτει από την πώληση και επανεκτίμησή τους περιουσιακών στοιχείων συμπεριλαμβάνεται στα "άλλα έσοδα" και "άλλα έξοδα", αντίστοιχα, στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης.

κθ) Προσδιορισμός εύλογων αξιών

Η εύλογη αξία ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου είναι η τιμή που θα λάμβανε κάποιος για την πώληση ενός περιουσιακού στοιχείου ή που θα κατέβαλε κάποιος για τη μεταβίβαση μιας υποχρέωσης σε μια κανονική συναλλαγή μεταξύ συμμετεχόντων στην αγορά κατά την ημερομηνία επιμέτρησης. Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων της 31ης Δεκεμβρίου 2017 προσδιορίστηκε με την καλύτερη δυνατή εκτίμηση από τη Διοίκηση. Σε περιπτώσεις όπου δεν υπάρχουν διαθέσιμα δεδομένα ή είναι αυτά περιορισμένα από ενεργές χρηματαγορές οι αποτιμήσεις των εύλογων αξιών έχουν προκύψει από την εκτίμηση της Διοίκησης σύμφωνα με τις διαθέσιμες πληροφορίες που υπάρχουν.

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί την παρακάτω ιεραρχία για τον καθορισμό και την γνωστοποίηση της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών μέσων ανά τεχνική επιμέτρησης:

Επίπεδο 1: Διαπραγματεύσιμες (μη προσαρμοσμένες) τιμές σε ενεργές αγορές για όμοια περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις,

Επίπεδο 2: Λοιπές τεχνικές για τις οποίες όλες οι εισροές που έχουν σημαντική επίδραση στην καταγεγραμμένη εύλογη αξία είναι παρατηρήσιμες, είτε άμεσα είτε έμμεσα,

Επίπεδο 3: Τεχνικές που χρησιμοποιούν δεδομένα που έχουν σημαντική επίδραση στην καταγεγραμμένη εύλογη αξία και δεν βασίζονται σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς.

Κατά τη διάρκεια της χρήσεως δεν υπήρξαν μεταφορές μεταξύ των επιπέδων 1 και 2 ούτε μεταφορές εντός και εκτός του επιπέδου 3 κατά την επιμέτρηση της εύλογης αξίας. Επίσης, κατά τη διάρκεια της ίδια περιόδου δεν υπήρξε μεταβολή στο σκοπό κάποιου χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου που θα οδηγούσε σε διαφορετική ταξινόμηση αυτού του στοιχείου.

κμ) Μετοχικό κεφάλαιο και αποθεματικά

Οι κοινές ονομαστικές μετοχές καταχωρούνται ως στοιχεία της καθαρής θέσης. Κόστος που σχετίζεται άμεσα με στοιχείο της καθαρής θέσης παρακολουθείται αφαιρετικά του στοιχείου αυτού της καθαρής θέσης. Σε αντίθετη περίπτωση το εν λόγω ποσό αναγνωρίζεται ως έξοδο στην περίοδο που αφορά.

κν) Διάθεση κερδών Αποθεματικών Μερισμάτων

Τα μερίσματα που διανέμονται στους μετόχους απεικονίζονται σαν υποχρέωση τη χρονική στιγμή κατά την οποία εγκρίνονται από τη Γενική Συνέλευση των Μετόχων. Επίσης κατά την ίδια χρονική στιγμή απεικονίζεται στις Οικονομικές Καταστάσεις η επίδραση της εγκριθείσας από την Γενική Συνέλευση των μετόχων διάθεσης των αποτελεσμάτων και ο τυχόν σχηματισμός αποθεματικών.

κξ) Στρογγυλοποιήσεις κονδυλίων

Τα ποσά που περιέχονται στις παρούσες οικονομικές καταστάσεις έχουν στρογγυλοποιηθεί σε χιλιάδες ευρώ. Διαφορές που ενδέχεται να υπάρχουν οφείλονται σε αυτές τις στρογγυλοποιήσεις.

4. ΔΟΜΗ ΟΜΙΛΟΥ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Οι συμμετοχές της μητρικής εταιρείας ΤΕΡΝΑ ΑΕ, άμεσες και έμμεσες, σε οικονομικές μονάδες κατά την 31.12.2017 έχουν ως εξής:

4.1 Δομή Εταιρείας

Κοινές επιχειρήσεις των οποίων τα περιουσιακά στοιχεία, οι υποχρεώσεις και τα αποτελέσματα ενσωματώνονται στην Εταιρεία κατά την αναλογία που την αφορά.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ	ΕΔΡΑ	% ΑΜΕΣΗΣ ΣΥΜ/ΧΗΣ	% ΕΜΜΕΣΗΣ ΣΥΜ/ΧΗΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ % ΣΥΜ/ΧΗΣ	
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ ΑΕ- ΑΚΤΩΡ - POWELL (ΜΕΤΡΟ ΧΑΙΔΑΡΙΟΥ)	Ελλάδα	66,00	0,00	66,00	2012-2017
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ ΑΕ-IMPEGILO SPA (ΤΡΑΜ)	Ελλάδα	55,00	0,00	55,00	2012-2017
Κ/Ξ ALPINE MAYREDER BAU GmbH-ΤΕΡΝΑ ΑΕ (ΠΑΡ. ΑΡΧΑΙΑΣ ΟΛΥΜΠΙΑΣ)	Ελλάδα	50,00	0,00	50,00	2012-2017
Κ/ΞΙΑ ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗΣ ΑΤΕ-ΤΕΡΝΑ ΑΕ (ΣΤΑΘ. ΑΥΤΟΚ. ΘΕΣΣΑΛΟΝ)	Ελλάδα	50,00	0,00	50,00	2012-2017
Κ/ΞΙΑ ΤΕΡΝΑ ΑΕ-ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-J&P-ΑΒΑΞ ΑΕ (ΜΕΓΑΡΟ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΟΙΚΟΔ.)	Ελλάδα	69,00	0,00	69,00	2012-2017
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ ΑΕ - WAYSS (ΜΕΤΡΟ ΠΕΡΙΣΤΕΡΙΟΥ)	Ελλάδα	50,00	0,00	50,00	2012-2017
Κ/Ξ ΕΤΕΘ-ΤΕΡΝΑ ΑΒΑΞ ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗ (ΙΠΠΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ)	Ελλάδα	35,00	0,00	35,00	2012-2017
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ Α.Ε. ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗ Α.Ε.(ΠΕΡΙΒ. ΧΩΡΟΣ ΟΑΚΑ)	Ελλάδα	83,50	0,00	83,50	2012-2017
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ Α.Ε. ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε. J&P ΑΒΑΞ (ΜΕΓΑΡΟ ΜΟΥΣΙΚΗΣ Η/Μ)	Ελλάδα	37,00	0,00	37,00	2012-2017
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ ΑΕ- ΜΗΧΑΝΙΚΗ ΑΕ (ΠΑΡΑΚΑΜΨΗ ΑΓΡΙΝΙΟΥ)	Ελλάδα	65,00	0,00	65,00	2012-2017
Κ/Ξ THALES ATM ΑΕ-ΤΕΡΝΑ (ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ ΣΤΑΘΜΩΝ TACAN)	Ελλάδα	50,00	0,00	50,00	2012-2017
Κ/Ξ ALPINE MAYREDER BAU GmbH-ΤΕΡΝΑ ΑΕ (ΜΕΤΡΟ ΧΑΙΔΑΡΙΟΥ ΤΜ. Α')	Ελλάδα	50,00	0,00	50,00	2012-2017
Κ/Ξ ALPINE MAYREDER BAU GmbH-ΤΕΡΝΑ ΑΕ (ΠΑΡΑΔΕΙΣΙΑ ΤΣΑΚΩΝΑ)	Ελλάδα	49,00	0,00	49,00	2012-2017
Κ/Ξ "ΚΞ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-ΔΟΜΟΤ/ΚΗ ΑΕ" -ΘΕΜΕΛ/ΔΟΜΗ ΑΕ-ΤΕΡΝΑ ΑΕ-ΕΤΕΘ ΑΕ (ΔΗΜ. ΜΕΓ. ΘΕΣ)	Ελλάδα	25,00	0,00	25,00	2012-2017
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ-ΑΚΤΩΡ (ΠΡΟΑΣΤΙΑΚΟΣ ΣΚΑ)	Ελλάδα	50,00	0,00	50,00	2012-2017
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ ΑΕ- ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ (Σ.Δ. ΛΙΑΝΟΚΛΑΔΙ-ΔΟΜΟΚΟΣ)	Ελλάδα	50,00	0,00	50,00	2012-2017
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ ΑΕ-THALES AUSTRIA (ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ETCS)	Ελλάδα	37,4	0,00	37,4	2012-2017
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ ΑΕ- ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ J&P ΑΒΑΞ (ΠΡΟΑΣΤΙΑΚΟΣ ΤΡΕΙΣ ΓΕΦΥΡΕΣ)	Ελλάδα	33,33	0,00	33,33	2012-2017
Κ/Ξ ΜΕΤΚΑ-ΤΕΡΝΑ	Ελλάδα	90,00	0,00	90,00	2012-2017
Κ/Ξ ΑΠΙΟΝ ΚΛΕΟΣ	Ελλάδα	17,00	0,00	17,00	2012-2017
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ ΑΕ-SICES CONSTRUCTIONS (ΑΝΑΒ.ΔΙΥΛΙΣΤ. ΕΛΠΕ)	Ελλάδα	50,00	0,00	50,00	2012-2017
Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ-ΤΕΡΝΑ-ΠΟΡΤΟ ΚΑΡΡΑΣ (Έργο Ε.Ο. Φλώρινα-Νίκη)	Ελλάδα	33,33	0,00	33,33	2012-2017
Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ-ΤΕΡΝΑ (Έργο ΠΑΘΕ-Στυλίδα)	Ελλάδα	50,00	0,00	50,00	2012-2017
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ-ΑΕΓΕΚ (Έργο Προμαχώνα)	Ελλάδα	50,00	0,00	50,00	2012-2017
Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ-ΤΕΡΝΑ (Λιμένας Πάτρας)	Ελλάδα	70,00	0,00	70,00	2012-2017
Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ-J&P ΑΒΑΞ-ΤΕΡΝΑ (Έργο Κορομηλιά-Κρυσταλλοπηγή)	Ελλάδα	33,33	0,00	33,33	2012-2017
Κ/Ξ IMPREGILO SpA-ΤΕΡΝΑ ΑΕ (Πολιτιστικό Κέντρο Ιδρύματος Σταύρος Νιάρχος)	Ελλάδα	49,00	0,00	49,00	2012-2017

Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-ΤΕΡΝΑ ΑΕ (Έργα λιγνίτη)	Ελλάδα	50,00	0,00	50,00	2013-2017
Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-ΤΕΡΝΑ ΑΕ (ΘΡΙΑΣΙΟ Β' ΦΑΣΗ)	Ελλάδα	50,00	0,00	50,00	2013-2017
Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-J&P ΑΒΑΞ-ΤΕΡΝΑ ΑΕ (Σ.Σ. ΤΙΘΟΡΕΑ-ΔΟΜΟΚΟΣ)	Ελλάδα	33,33	0,00	33,33	2014-2017
Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-J&P ΑΒΑΞ-ΤΕΡΝΑ ΑΕ (ΓΕΦΥΡΑ ΣΓ26 Σ.Δ. ΤΙΘΟΡΕΑ-ΔΟΜΟΚΟΣ)	Ελλάδα	44,56	0,00	44,56	2014-2017
Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-ΤΕΡΝΑ ΑΕ (Η/Μ ΘΡΙΑΣΙΟΥ Β' ΦΑΣΗ)	Ελλάδα	50,00	0,00	50,00	2014-2017
Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-ΤΕΡΝΑ ΑΕ (Κοινοπραξία ΕΡΓΟΣΕ Α.Δ. 751)	Ελλάδα	50,00	0,00	50,00	2015-2017
Κ/Ξ RENCO-ΤΕΡΝΑ (Κατασκευή σταθμών συμπίεσης ΤΑΡ σε Ελλάδα και Αλβανία)	Ελλάδα	50,00	0,00	50,00	2016-2017
Κ/Ξ J&P ΑΒΑΞ ΑΕ-ΤΕΡΝΑ ΑΕ-ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-INTRAKAT (Τέμενος)	Ελλάδα	25,00	0,00	25,00	2016-2017
JV TERNA GCC WAC	Κατάρ	30,00	0,00	30,00	2016-2017
JV TERNA-Al OMAIER	Σαουδική Αραβία	60,00	0,00	60,00	2013-2017

4.2 Δομή Ομίλου

Θυγατρικές εταιρείες που ενοποιούνται στον Όμιλο με τη μέθοδο της ολικής ενοποίησης.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ	ΕΔΡΑ	% ΑΜΕΣΗΣ ΣΥΜ/ΧΗΣ	% ΕΜΜΕΣΗΣ ΣΥΜ/ΧΗΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ % ΣΥΜ/ΧΗΣ	
Κ/Ξ EUROIONIA	Ελλάδα	95,00	0,00	95,00	2014-2017
Κ/Ξ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΥ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Ε-65	Ελλάδα	95,00	0,00	95,00	2014-2017
ΒΡΟΝΤΗΣ ΛΑΤΟΜΙΚΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΑΕ	Ελλάδα	100,00	0,00	100,00	2012-2017
ΤΕΡΝΑ ΛΕΥΚΟΛΙΘΟΙ ΑΕ	Ελλάδα	48,98	0,00	48,98	2012-2017
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΜΑΝΤΟΥΔΙΟΥ Α.Ε.	Ελλάδα	0,00	100	100,00	2014-2017
TERNA OVERSEAS LTD	Κύπρος	100,00	0,00	100,00	2007-2017
TERNA QATAR LLC *	Κατάρ	0,00	35,00	35,00	2010-2017
TERNA BAHRAIN HOLDING WLL	Μπαχρέιν	0,00	99,99	99,99	-
TERNA CONTRACTING CO WLL	Μπαχρέιν	0,00	100,00	100,00	-
TERNA VENTURES WLL	Μπαχρέιν	0,00	100,00	100,00	-
TERNA SAUDI ARABIA LTD	Σαουδική Αραβία	60,00	0,00	60,00	2012-2017
CEMENT PRODUCTION AND EXPORT FZC	Λιβύη	0,00	75,00	75,00	2010-2017
MALCEM CONSTRUCTION MATERIALS LTD	Μάλτα	0,00	75,00	75,00	2008-2017
QE ENERGY EUROPE LTD	Κύπρος	0,00	100	100,00	2007-2017

Κοινές επιχειρήσεις των οποίων τα περιουσιακά στοιχεία, οι υποχρεώσεις και τα αποτελέσματα ενσωματώνονται σε θυγατρική του Ομίλου κατά την αναλογία που τις αφορά.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ	ΕΔΡΑ	% ΑΜΕΣΗΣ ΣΥΜ/ΧΗΣ	% ΕΜΜΕΣΗΣ ΣΥΜ/ΧΗΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ % ΣΥΜ/ΧΗΣ	
J/V TERNA - CGCE (AMAS 1)	Μπαχρέιν	0,00	50,00	50,00	-
J/V TERNA - CGCE (AMAS 2)	Μπαχρέιν	0,00	50,00	50,00	-

Συγγενείς που ενσωματώνονται στον Όμιλο με τη μέθοδο της καθαρής θέσης.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ	ΕΔΡΑ	% ΑΜΕΣΗΣ ΣΥΜ/ΧΗΣ	% ΕΜΜΕΣΗΣ ΣΥΜ/ΧΗΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ % ΣΥΜ/ΧΗΣ	
ΓΕΚΑ Α.Ε.	Ελλάδα	0	33,34	33,34	2012-2017

Κοινοπραξίες που ενσωματώνονται στον Όμιλο με τη μέθοδο της καθαρής θέσης.

	ΕΔΡΑ	% ΑΜΕΣΗΣ ΣΥΜ/ΧΗΣ	% ΕΜΜΕΣΗΣ ΣΥΜ/ΧΗΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ % ΣΥΜ/ΧΗΣ	
ΗΡΩΝ ΙΙ ΘΕΡΜΟΗΛΕΚΤΡΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΒΟΙΩΤΙΑΣ Α.Ε.	Ελλάδα	25,00	0,00	25,00	2012-2017

* Η εταιρεία TERNA QATAR LLC ενοποιείται ολικά σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 10 «Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις», διότι ο Όμιλος βάσει σύμβασης έχει τον έλεγχο της διοίκησης και των αποτελεσμάτων.
Τα ποσοστά δικαιωμάτων ψήφου της ΤΕΡΝΑ ΑΕ σε όλες τις ανωτέρω συμμετοχές συμπίπτουν με το ποσοστό που κατέχει επί του μετοχικού κεφαλαίου των εταιριών.
Στον πίνακα που ακολουθεί απεικονίζονται οι κοινές επιχειρήσεις κατασκευής τεχνικών έργων, στις οποίες συμμετέχει ο Όμιλος, έχουν ήδη περατώσει τα έργα για τα οποία είχαν συσταθεί, έχει ήδη παρέλθει ο χρόνος εγγυήσεως, έχουν εκκαθαριστεί οι σχέσεις με τους τρίτους και επίκειται η οριστική διάλυσή τους. Ως εκ τούτου δεν περιλαμβάνονται στην ενοποίηση.

ΕΠΩΝΥΜΙΑ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ % ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ (Έμμεσο)
Κ/Ξ IMPREGILO S.p.a – ΤΕΡΝΑ ΑΕ – ΑΛΤΕ ΑΕ (ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ)	33,33%
Κ/Ξ ΕΥΗΝΟΥ – ΑΕΓΕΚ - ΜΕΤΩΝ ΑΕ - ΤΕΡΝΑ ΑΕ - ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ ΑΤΕ	33,33%
Κ/Ξ ΚΥΡΙΑ ΑΡΔΕΥΤΙΚΗ ΔΙΩΡΥΓΑ Δ 1	75,00%
Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ-ΑΕΓΕΚ- ΤΕΡΝΑ- ΕΚΤΕΡ ΕΓΚΑΤ. ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΟΥ ΣΠΑΤΑ	20,00%
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ ΑΕ- ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ ΜΟΥΣΕΙΟ ΓΟΥΛΑΝΔΡΗ	50,00%
Κ/Ξ ΕΡΓΟΥ ΔΕΠΑ	10,00%
Κ/Ξ ΠΑΡΑΚΑΜΨΗ ΑΡΤΑΣ-ΦΙΛΙΠΠΙΑΔΑΣ	98,00%
Κ/Ξ ΦΡΑΓΜΑΤΟΣ ΠΡΑΜΟΡΙΤΣΑ	33,33%
Κ/Ξ ΒΙΟΤΕΡ ΑΕ-ΤΕΡΝΑ ΑΕ	50,00%
Κ/Ξ ΑΘΗΝΑ-ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗ-ΤΕΡΝΑ-Κ/Ξ ΕΡΓΟΥ ΠΛΑΤΑΜΩΝΑ	39,20%
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ ΑΕ-ΑΚΤΩΡ ΑΕ-ΕΜΠΕΔΟΣ ΑΕ-J&P ΑΒΑΞ-IMEC GmbH	24,00%
Κ/Ξ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ-ΟΜΗΡΟΣ ΑΕ- ΤΕΡΝΑ ΑΕ	50,00%
Κ/Ξ J&P ΑΒΑΞ ΑΕ-ΤΕΡΝΑ ΑΕ-ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ	35,00%
Κ/Ξ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΥ ΕΡΓΟ Γ	50,00%
Κ/Ξ ΑΕΓΕΚ-ΤΕΡΝΑ (ΑΞΟΝΑΣ ΣΙΑΤΙΣΤΑ-ΚΡΥΣΤΑΛΛΟΠΗΓΗ)	44,78%
Κ/Ξ J&P - ΑΒΑΞ ΑΕ-ΒΙΟΤΕΡ ΑΕ - ΤΕΡΝΑ ΑΕ (ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΥ ΧΩΡΙΟΥ)	37,50%
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ-ΜΟΧΛΟΣ-ΑΚΤΩΡ (ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΣΗΡΑΓΓΑΣ ΚΙΑΤΟ-ΑΙΓΙΟ)	35,00%
Κ/Ξ J&P ΑΒΑΞ-ΤΕΡΝΑ-ΑΚΤΩΡ (ΚΑΤ/ΚΕΥΗ ΣΗΡΑΓΓΩΝ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΠΛΑΤΑΝΟΥ)	33,33%
Κ/Ξ J&P ΑΒΑΞ ΑΕ-ΒΙΟΤΕΡ ΑΕ-ΤΕΡΝΑ ΑΕ (ΚΑΝΟΕ ΚΑΓΙΑΚ)	33,33%
Κ/Ξ ALPINE MAYREDER BAU GmbH-ΤΕΡΝΑ ΑΕ (ΑΝΙΣ. ΚΟΜΒ. ΠΑΡΑΔ. ΤΣΑΚΩΝΑ)	49,00%
Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ-ΤΕΡΝΑ (ΑΙΘΟΥΣΑ BANQUET)	50,00%
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ ΑΕ-ΝΕΟΝ ΣΤΑΡ ΑΕ-RAMA ΑΕΒΕ (Έργο ΟΠΑΠ)	51,00%
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ ΑΕ-ΝΕΟΝ ΣΤΑΡ ΑΕ-RAMA ΑΕΒΕ (Έργο ΟΠΑΠ 1)	51,00%

Κατά τη διάρκεια της χρήσης 2017 εκκαθαρίστηκαν οι ακόλουθες κοινές επιχειρήσεις:

ΕΠΩΝΥΜΙΑ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ % ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ (Έμμεσο)
Κ/Ξ ΑΘΗΝΑΙΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ	20,00%
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ ΑΕ-ΒΙΟΤΕΡ ΑΕ (ΚΟΡΟΜΗΛΙΑ)	50,00%
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ ΑΕ-ΜΟΧΛΟΣ ΑΒΕΤΕ	70,00%

5. ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΟΙ ΤΟΜΕΙΣ

Στον πίνακα που ακολουθεί παρατίθενται για τον Όμιλο επιλεγμένα πληροφοριακά στοιχεία ανά γεωγραφικό τομέα. Οι λοιπές περιοχές περιλαμβάνουν τη Μάλτα, τη Λιβύη και τη Δ. Ευρώπη.

Γεωγραφικοί τομείς 31.12.2017	**Ελλάδα και Κύπρος**	**Βαλκάνια**	**Μέση Ανατολή**	**Λοιπές περιοχές**	**Ενοποιημένα σύνολα**
Κύκλος εργασιών	773.088	24.918	89.506	7.049	**894.561**
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία τομέα (εκτός αναβαλλόμενου φόρου και χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων)	173.069	1.178	5.647	0	**179.895**
Κεφαλαιουχικές δαπάνες	12.169	468	1.739	0	**14.377**

Γεωγραφικοί τομείς 31.12.2016	**Ελλάδα και Κύπρος**	**Βαλκάνια**	**Μέση Ανατολή**	**Λοιπές περιοχές**	**Ενοποιημένα σύνολα**
Κύκλος εργασιών	751.139	45.190	152.065	3.276	**951.670**
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία τομέα (εκτός αναβαλλόμενου φόρου και χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων)	174.286	1.026	8.340	389	**184.042**
Κεφαλαιουχικές δαπάνες	15.684	111	2.093	0	**17.887**

6. ΕΝΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Ο λογαριασμός ενσώματων παγίων στοιχείων στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις, αναλύεται ως εξής:

ΟΜΙΛΟΣ	Λατομεία/ Γήπεδα Οικόπεδα	Κτίρια	Μηχανήματα	Οχήματα	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση και προκαταβολές κτήσης παγίων	Σύνολο
Αναπόσβεστη αξία 1.1.2017	**10.266**	**5.435**	**69.203**	**12.069**	**4.345**	**5.126**	**106.444**
Προσθήκες	31	108	2.194	730	1.480	8.749	**13.292**
Κόστος δανεισμού	0	0	0	0	0	0	**0**
Μεταφορές από/ (σε) άλλο λογ/σμό ενσώματων παγίων - κόστος	0	28	47	0	0	(75)	**0**
Μεταφορές (από)/ σε άλλο λογ/σμό ενσώματων παγίων – σωρευμένες αποσβέσεις	0	0	0	0	0	0	**0**
Μεταφορά απο / (προς) άϋλα πάγια - κόστος	0	0	0	0	0	(398)	**(398)**
Μεταφορά (απο) / προς άϋλα πάγια - σωρ.αποσβέσεις	0	0	0	0	0	0	**0**
Κόστος κτήσης πωληθέντων-διαγραφέντων παγίων	0	(63)	(1.949)	(629)	(927)	0	**(3.568)**
Σωρευμένες αποσβέσεις πωληθέντων-διαγραφέντων παγίων	0	43	1.431	559	575	0	**2.608**
Αλλαγή ποσοστού ενοποιούμενων εταιρειών σε κόστος	0	0	0	0	0	0	**0**
Αλλαγή ποσοστού ενοποιούμενων εταιρειών σε σωρευμένες αποσβέσεις	0	0	0	0	0	0	**0**
(Απομειώσεις)/αναστροφή απομείωσης αξίας κτήσης	0	0	0	0	0	(884)	**(884)**
(Απομειώσεις)/αναστροφή απομείωσης - σωρευμένες αποσβέσεις	0	0	(138)	0	0	0	**(138)**
Λοιπές κινήσεις κόστους κτήσης / Συναλλαγματικές διαφορές – κόστος	0	(459)	(2.609)	(318)	(495)	(539)	**(4.420)**
Λοιπές κινήσεις αποσβέσεων / Συναλλαγματικές διαφορές – σωρευμένες αποσβέσεις	0	189	2.246	260	360	0	**3.055**
Αποσβέσεις χρήσεως	(280)	(431)	(6.154)	(1.620)	(1.670)	0	**(10.155)**
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2017	**10.017**	**4.849**	**64.271**	**11.050**	**3.669**	**11.979**	**105.835**
Κόστος 1.1.2017	13.053	9.308	175.616	36.883	19.029	5.126	**259.014**
Σωρευμένες αποσβέσεις 1.1.2017	(2.786)	(3.873)	(106.413)	(24.814)	(14.683)	0	**(152.570)**
Αναπόσβεστη αξία 1.1.2017	**10.266**	**5.435**	**69.203**	**12.069**	**4.345**	**5.126**	**106.444**
Κόστος 31.12.2017	13.084	8.921	173.299	36.666	19.087	11.979	**263.036**
Σωρευμένες αποσβέσεις 31.12.2017	(3.066)	(4.072)	(109.029)	(25.616)	(15.418)	0	**(157.201)**
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2017	**10.017**	**4.849**	**64.271**	**11.050**	**3.669**	**11.979**	**105.835**

ΟΜΙΛΟΣ	**Λατομεία/ Γήπεδα Οικόπεδα**	**Κτίρια**	**Μηχανήματα**	**Οχήματα**	**Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός**	**Ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση και προκαταβολές κτήσης παγίων**	**Σύνολο**
Αναπόσβεστη αξία 1.1.2016	**11.528**	**6.542**	**59.724**	**13.515**	**3.069**	**11.595**	**105.974**
Προσθήκες	15	115	10.366	671	2.573	3.510	**17.250**
Κόστος δανεισμού	0	0	0	0	0	0	**0**
Μεταφορές από/ (σε) άλλο λογ/σμό ενσώματων παγίων - κόστος	0	927	8.243	0	19	(9.189)	**0**
Μεταφορές (από)/ σε άλλο λογ/σμό ενσώματων παγίων – σωρευμένες αποσβέσεις	0	0	0	0	0	0	**0**
Μεταφορά από / (προς) επενδυτικά ακίνητα - κόστος	(251)	(1.105)	0	0	0	0	**(1.356)**
Μεταφορά (απο) / προς επενδυτικά ακίνητα - σωρ.αποσβέσεις	0	322	0	0	0	0	**322**
Μεταφορά απο / (προς) άϋλα πάγια - κόστος	0	0	124	0	0	(787)	**(663)**
Μεταφορά (απο) / προς άϋλα πάγια - σωρ.αποσβέσεις	0	0	(10)	0	0	0	**(10)**
Κόστος κτήσης πωληθέντων-διαγραφέντων παγίων	0	(336)	(1.432)	(632)	(585)	0	**(2.985)**
Σωρευμένες αποσβέσεις πωληθέντων-διαγραφέντων παγίων	0	91	862	395	467	0	**1.815**
Αλλαγή ποσοστού ενοποιούμενων εταιρειών σε κόστος	0	0	(77)	0	(119)	0	**(195)**
Αλλαγή ποσοστού ενοποιούμενων εταιρειών σε σωρευμένες αποσβέσεις	0	0	77	0	119	0	**195**
(Απομειώσεις)/αναστροφή απομείωσης αξίας κτήσης	(750)	0	0	0	0	0	**(750)**
(Απομειώσεις)/αναστροφή απομείωσης - σωρευμένες αποσβέσεις	0	(701)	(558)	0	0	0	**(1.259)**
Λοιπές κινήσεις κόστους κτήσης / Συναλλαγματικές διαφορές – κόστος	0	113	740	77	153	(3)	**1.080**
Λοιπές κινήσεις αποσβέσεων / Συναλλαγματικές διαφορές – σωρευμένες αποσβέσεις	0	(47)	(661)	(73)	(98)	0	**(879)**
Αποσβέσεις χρήσεως	(277)	(487)	(8.195)	(1.884)	(1.253)	0	**(12.094)**
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2016	**10.266**	**5.435**	**69.203**	**12.069**	**4.345**	**5.126**	**106.444**
Κόστος 1.1.2016	14.038	9.593	157.652	36.767	16.988	11.595	**246.633**
Σωρευμένες αποσβέσεις 1.1.2016	(2.510)	(3.052)	(97.927)	(23.252)	(13.919)	0	**(140.659)**
Αναπόσβεστη αξία 1.1.2016	**11.528**	**6.542**	**59.724**	**13.515**	**3.069**	**11.595**	**105.974**
Κόστος 31.12.2016	13.053	9.308	175.616	36.883	19.029	5.126	**259.014**
Σωρευμένες αποσβέσεις 31.12.2016	(2.786)	(3.873)	(106.413)	(24.814)	(14.683)	0	**(152.570)**
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2016	**10.266**	**5.435**	**69.203**	**12.069**	**4.345**	**5.126**	**106.444**

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Λατομεία/ Γήπεδα Οικόπεδα	Κτίρια	Μηχανήματα	Οχήματα	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση και προκαταβολές κτήσης παγίων	Σύνολο
Αναπόσβεστη αξία 1.1.2017	**6.699**	**1.391**	**51.367**	**11.155**	**3.736**	**0**	**74.349**
Προσθήκες	31	19	1.654	327	1.264	81	**3.375**
Μεταφορές από/ (σε) άλλο λογ/σμό ενσώματων παγίων - κόστος	0	0	0	0	0	0	**0**
Μεταφορές (από)/ σε άλλο λογ/σμό ενσώματων παγίων – σωρευμένες αποσβέσεις	0	0	0	0	0	0	**0**
Κόστος κτήσης πωληθέντων-διαγραφέντων	0	(25)	(886)	(448)	(741)	0	**(2.099)**
Σωρευμένες αποσβέσεις πωληθέντων-διαγραφέντων	0	25	685	403	443	0	**1.556**
Αλλαγή ποσοστού ενοποιούμενων εταιρειών σε κόστος	0	0	0	0	0	0	**0**
Αλλαγή ποσοστού ενοποιούμενων εταιρειών σε σωρευμένες αποσβέσεις	0	0	0	0	0	0	**0**
(Απομειώσεις)/αναστροφή απομείωσης αξίας κτήσης	0	0	0	0	0	0	**0**
(Απομειώσεις)/αναστροφή απομείωσης σωρευμένες αποσβέσεις	0	0	(138)	0	0	0	**(138)**
Λοιπές κινήσεις κόστους κτήσης / Συναλλαγματικές διαφορές – κόστος	0	(132)	(901)	(32)	(212)	1	**(1.276)**
Λοιπές κινήσεις αποσβέσεων / Συναλλαγματικές διαφορές – σωρευμένες αποσβέσεις	0	95	753	25	110	0	**983**
Αποσβέσεις χρήσεως	(280)	(220)	(4.665)	(1.282)	(1.409)	0	**(7.857)**
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2017	**6.450**	**1.153**	**47.868**	**10.149**	**3.191**	**82**	**68.892**
Κόστος 1.1.2017	9.487	3.990	144.478	33.828	14.368	0	206.149
Σωρευμένες αποσβέσεις 1.1.2017	(2.787)	(2.598)	(93.111)	(22.673)	(10.631)	0	(131.800)
Αναπόσβεστη αξία 1.1.2017	**6.699**	**1.391**	**51.367**	**11.155**	**3.736**	**0**	**74.349**
Κόστος 31.12.2017	9.518	3.851	144.344	33.675	14.679	82	206.149
Σωρευμένες αποσβέσεις 31.12.2017	(3.067)	(2.699)	(96.476)	(23.526)	(11.488)	0	(137.257)
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2017	**6.450**	**1.153**	**47.868**	**10.149**	**3.191**	**82**	**68.892**

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Λατομεία/ Γήπεδα Οικόπεδα	Κτίρια	Μηχανήματα	Οχήματα	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση και προκαταβολές κτήσης παγίων	Σύνολο
Αναπόσβεστη αξία 1.1.2016	**7.961**	**3.013**	**49.057**	**12.610**	**2.414**	**0**	**75.057**
Προσθήκες	15	115	9.915	476	2.418	0	**12.939**
Μεταφορά από / (προς) επενδυτικά ακίνητα - κόστος	(251)	(1.105)	0	0	0	0	**(1.356)**
Μεταφορά (απο) / προς επενδυτικά ακίνητα - σωρ.αποσβέσεις	0	322	0	0	0	0	**322**
Κόστος κτήσης πωληθέντων-διαγραφέντων	0	(5)	(1.262)	(620)	(580)	0	**(2.467)**
Σωρευμένες αποσβέσεις πωληθέντων-διαγραφέντων	0	5	710	394	462	0	**1.571**
Αλλαγή ποσοστού ενοποιούμενων εταιρειών σε κόστος	0	0	(70)	0	(90)	0	**(160)**
Αλλαγή ποσοστού ενοποιούμενων εταιρειών σε σωρευμένες αποσβέσεις	0	0	70	0	90	0	**160**
Απομειώσεις αξίας κτήσης	(750)	0	0	(0)	0	0	**(750)**
(Απομειώσεις)/αναστροφή απομείωσης σωρευμένες αποσβέσεις	0	(701)	(558)	0	0	0	**(1.259)**
Λοιπές κινήσεις κόστους κτήσης / Συναλλαγματικές διαφορές – κόστος	0	23	224	(4)	67	0	**311**
Λοιπές κινήσεις αποσβέσεων / Συναλλαγματικές διαφορές – σωρευμένες αποσβέσεις	0	(22)	(207)	(4)	(23)	0	**(257)**
Αποσβέσεις χρήσεως	(277)	(254)	(6.513)	(1.698)	(1.023)	0	**(9.764)**
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2016	**6.699**	**1.391**	**51.367**	**11.155**	**3.735**	**0**	**74.348**
Κόστος 1.1.2016	10.472	4.961	135.670	33.975	12.552	0	**197.631**
Σωρευμένες αποσβέσεις 1.1.2016	(2.511)	(1.948)	(86.613)	(21.365)	(10.138)	0	**(122.574)**
Αναπόσβεστη αξία 1.1.2016	**7.961**	**3.013**	**49.057**	**12.610**	**2.414**	**0**	**75.057**
Κόστος 31.12.2016	9.487	3.990	144.478	33.828	14.367	0	**206.148**
Σωρευμένες αποσβέσεις 31.12.2016	(2.787)	(2.598)	(93.111)	(22.673)	(10.631)	0	**(131.800)**
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2016	**6.699**	**1.391**	**51.367**	**11.155**	**3.735**	**0**	**74.348**

Οι αποσβέσεις του Ομίλου της παρουσιαζόμενης χρήσης έχουν καταχωρηθεί στο Κόστος πωλήσεων κατά 8.808 (10.738 κατά την προηγούμενη χρήση), στα Έξοδα διοίκησης και διάθεσης κατά 851 (816 κατά την προηγούμενη χρήση), στα Έξοδα έρευνας και ανάπτυξης κατά 6 (5 κατά την προηγούμενη χρήση), στα Λοιπά έσοδα/(έξοδα) κατά 358 (220 κατά την προηγούμενη χρήση) και στα αποθέματα κατά 132 (315 κατά την προηγούμενη χρήση).

Οι αποσβέσεις της Εταιρείας της παρουσιαζόμενης χρήσης έχουν καταχωρηθεί Κόστος πωλήσεων κατά 7.052 (8.861 κατά την προηγούμενη χρήση), στα Έξοδα διοίκησης και διάθεσης κατά 599 (683 κατά την προηγούμενη χρήση) και στα Λοιπά έσοδα/(έξοδα) κατά 207 (220 την προηγούμενη χρήση).

Εντός της χρήσης του 2017 οι απομειώσεις μηχανημάτων και ακινητοποιήσεων υπό εκτέλεση που λογίστηκαν στην χρήση αφορούν κυρίως απαξιωμένο εξοπλισμό του τομέα της βιομηχανίας/λατομείων λόγω μη ανακτησιμότητας της αξίας τους ποσού 1.022 το οποίο αναγνωρίστηκε στα Λοιπά έσοδα/(έξοδα) της Κατάστασης αποτελεσμάτων χρήσης.

Εντός της χρήσης του 2016 ο Όμιλος, αναγνώρισε ζημιές απομείωσης σε οικόπεδα και κτίσματα ποσού 977 στα Λοιπά έσοδα/(έξοδα) της Κατάστασης αποτελεσμάτων χρήσης με βάση εκτιμήσεις ανεξαρτήτων εκτιμητών και σε μηχανήματα και τεχνικές εγκαταστάσεις συγκεκριμένου λατομείου λόγω μη ανακτησιμότητας της αξίας τους ποσού 1.032 το οποίο αναγνωρίστηκε στο Κόστος Πωληθέντων.

Στα ανωτέρω ενσώματα πάγια περιλαμβάνονται και όσα έχουν αποκτηθεί βάσει συμβάσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης :

ΟΜΙΛΟΣ	**Μηχανήματα**	**Οχήματα**	**Σύνολο**
Κόστος 31.12.2017	24.353	6.428	**30.781**
Σωρευμένες αποσβέσεις 31.12.2017	(7.879)	(2.544)	**(10.423)**
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2017	**16.474**	**3.884**	**20.358**

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	**Μηχανήματα**	**Οχήματα**	**Σύνολο**
Κόστος 31.12.2017	23.246	6.023	**29.269**
Σωρευμένες αποσβέσεις 31.12.2017	(7.492)	(2.332)	**9.824**
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2017	**15.755**	**3.691**	**19.445**

ΟΜΙΛΟΣ	**Μηχανήματα**	**Οχήματα**	**Σύνολο**
Κόστος 31.12.2016	24.353	6.428	**30.781**
Σωρευμένες αποσβέσεις 31.12.2016	(6.943)	(2.174)	**(9.117)**
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2016	**17.410**	**4.254**	**21.664**

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	**Μηχανήματα**	**Οχήματα**	**Σύνολο**
Κόστος 31.12.2016	23.246	6.023	**29.269**
Σωρευμένες αποσβέσεις 31.12.2016	(6.667)	(2.011)	**(8.677)**
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2016	**16.579**	**4.012**	**20.591**

7. ΑΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Ο λογαριασμός των ασώματων πάγιων στοιχείων στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις, αναλύεται ως εξής

	ΟΜΙΛΟΣ				
	Παραχωρήσεις και Δικαιώματα	**Δικαίωμα από κατασκευαστική σύμβαση**	**Λογισμικό**	**Έξοδα ανάπτυξης**	**Σύνολο**
Αναπόσβεστη αξία 1.1.2017	**28.005**	**11.928**	**166**	**3.139**	**43.237**
Προσθήκες	50	0	246	788	**1.085**
Μεταφορά απο / (προς) άλλο λογ. ασωμάτων παγίων - κόστος	0	0	0	0	**0**
Μεταφορά (απο) / προς άλλο λογ. ασωμάτων παγίων - σωρ.αποσβέσεις	0	0	0	0	**0**
Μεταφορά απο / (προς) ενσώματα πάγια - κόστος	0	0	0	398	**398**
Μεταφορά (απο) / προς ενσώματα πάγια - σωρ.αποσβέσεις	0	0	0	0	**0**
Κόστος κτήσης πωληθέντων-διαγραφέντων	(1.132)	0	(9)	0	**(1.140)**
Σωρευμένες αποσβέσεις πωληθέντων-διαγραφέντων	1.131	0	9	0	**1.140**
(Απομειώσεις)/αναστροφή απομείωσης - σωρευμένες αποσβέσεις	0	0	0	0	**0**
Λοιπές κινήσεις αξίας κτήσης παγίων (συναλλαγματικές διαφορές κ.α.)	0	0	(47)	0	**(47)**
Λοιπές κινήσεις αποσβέσεων παγίων (συναλλαγματικές διαφορές κ.α.)	0	0	46	0	**46**
Αποσβέσεις χρήσεως	(596)	(8.202)	(75)	(123)	**(8.996)**
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2017	**27.458**	**3.725**	**336**	**4.202**	**35.721**
Κόστος 1.1.2017	36.463	88.022	1.983	3.622	**130.090**
Σωρευμένες αποσβέσεις 1.1.2017	(8.459)	(76.094)	(1.818)	(483)	**(86.854)**
Αναπόσβεστη αξία 1.1.2017	**28.005**	**11.928**	**166**	**3.139**	**43.237**
Κόστος 31.12.2017	35.382	88.022	2.174	4.808	**130.385**
Σωρευμένες αποσβέσεις 31.12.2017	(7.923)	(84.297)	(1.838)	(606)	**(94.664)**
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2017	**27.458**	**3.725**	**336**	**4.202**	**35.721**

	ΟΜΙΛΟΣ				
	Παραχωρήσεις και Δικαιώματα	**Δικαίωμα από κατασκευαστική σύμβαση**	**Λογισμικό**	**Έξοδα ανάπτυξης**	**Σύνολο**
Αναπόσβεστη αξία 1.1.2016	**31.894**	**21.482**	**181**	**2.479**	**56.036**
Προσθήκες	0	0	97	540	**637**
Μεταφορά απο / (προς) άλλο λογ. ασωμάτων παγίων - κόστος	(8)	0	0	8	**0**
Μεταφορά (απο) / προς άλλο λογ. ασωμάτων παγίων - σωρ.αποσβέσεις	1	0	0	(1)	**0**
Μεταφορά απο / (προς) ενσώματα πάγια - κόστος	0	0	0	663	**663**
Μεταφορά (απο) / προς ενσώματα πάγια - σωρ.αποσβέσεις	0	0	0	10	**10**
Κόστος κτήσης πωληθέντων-διαγραφέντων	0	0	(14)	(448)	**(462)**
Σωρευμένες αποσβέσεις πωληθέντων-διαγραφέντων	0	0	14	72	**87**
(Απομειώσεις)/αναστροφή απομείωσης - σωρευμένες αποσβέσεις	(2.793)	0	0	0	**(2.793)**
Λοιπές κινήσεις αξίας κτήσης παγίων (συναλλαγματικές διαφορές κ.α.)	0	0	14	0	**14**
Λοιπές κινήσεις αποσβέσεων παγίων (συναλλαγματικές διαφορές κ.α.)	0	0	(14)	0	**(14)**
Αποσβέσεις χρήσεως	(1.090)	(9.554)	(113)	(185)	**(10.941)**
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2016	**28.005**	**11.928**	**166**	**3.139**	**43.237**
Κόστος 1.1.2016	36.471	88.022	1.887	2.859	**129.238**
Σωρευμένες αποσβέσεις 1.1.2016	(4.577)	(66.540)	(1.705)	(380)	**(73.203)**
Αναπόσβεστη αξία 1.1.2016	**31.894**	**21.482**	**181**	**2.479**	**56.036**
Κόστος 31.12.2016	36.463	88.022	1.983	3.622	**130.090**
Σωρευμένες αποσβέσεις 31.12.2016	(8.459)	(76.094)	(1.818)	(483)	**(86.854)**
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2016	**28.005**	**11.928**	**166**	**3.139**	**43.237**

	ΕΤΑΙΡΕΙΑ			
	Παραχωρήσεις και Δικαιώματα	**Λογισμικό**	**Έξοδα ανάπτυξης**	**Σύνολο**
Αναπόσβεστη αξία 1.1.2017	**513**	**163**	**109**	**785**
Προσθήκες	0	226	0	**226**
Κόστος κτήσης πωληθέντων-διαγραφέντων	(1.131)	(4)	0	**(1.134)**
Σωρευμένες αποσβέσεις πωληθέντων-διαγραφέντων	1.131	4	0	**1.134**
(Απομειώσεις)/αναστροφή απομείωσης - σωρευμένες αποσβέσεις	0	0	0	**0**
Λοιπές κινήσεις αξίας κτήσης παγίων (συναλλαγματικές διαφορές κ.α.)	0	(16)	0	**(16)**
Λοιπές κινήσεις αποσβέσεων παγίων (συναλλαγματικές διαφορές κ.α.)	0	15	0	**15**
Αποσβέσεις χρήσεως	(35)	(69)	(6)	**(109)**
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2017	**479**	**319**	**103**	**901**
Κόστος 1.1.2017	7.753	1.535	182	**9.470**
Σωρευμένες αποσβέσεις 1.1.2017	(7.240)	(1.372)	(73)	**(8.685)**
Αναπόσβεστη αξία 1.1.2017	**513**	**163**	**109**	**785**
Κόστος 31.12.2017	6.623	1.741	182	**8.546**
Σωρευμένες αποσβέσεις 31.12.2017	(6.144)	(1.422)	(79)	**(7.645)**
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2017	**479**	**319**	**103**	**901**

	ΕΤΑΙΡΕΙΑ			
	Παραχωρήσεις και Δικαιώματα	**Λογισμικό**	**Έξοδα ανάπτυξης**	**Σύνολο**
Αναπόσβεστη αξία 1.1.2016	**4.386**	**179**	**115**	**4.680**
Προσθήκες	0	91	0	**91**
Κόστος κτήσης πωληθέντων-διαγραφέντων	0	(14)	0	**(14)**
Σωρευμένες αποσβέσεις πωληθέντων-διαγραφέντων	0	14	0	**14**
(Απομειώσεις)/αναστροφή απομείωσης - σωρευμένες αποσβέσεις	(2.793)	0	0	**(2.793)**
Λοιπές κινήσεις αξίας κτήσης παγίων (συναλλαγματικές διαφορές κ.α.)	0	5	0	**5**
Λοιπές κινήσεις αποσβέσεων παγίων (συναλλαγματικές διαφορές κ.α.)	0	(5)	0	**(5)**
Αποσβέσεις χρήσεως	(1.080)	(107)	(6)	**(1.193)**
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2016	**513**	**163**	**109**	**785**
Κόστος 1.1.2016	7.753	1.453	182	**9.389**
Σωρευμένες αποσβέσεις 1.1.2016	(3.367)	(1.275)	(67)	**(4.709)**
Αναπόσβεστη αξία 1.1.2016	**4.386**	**179**	**115**	**4.680**
Κόστος 31.12.2016	7.753	1.535	182	**9.470**
Σωρευμένες αποσβέσεις 31.12.2016	(7.240)	(1.372)	(73)	**(8.685)**
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2016	**513**	**163**	**109**	**785**

Οι αποσβέσεις της παρουσιαζόμενης χρήσης του Ομίλου έχουν καταχωρηθεί στο Κόστος πωλήσεων κατά ευρώ 8.718 (9.706 κατά την προηγούμενη χρήση), στα Έξοδα διοίκησης και διάθεσης κατά 238 (269 κατά την προηγούμενη χρήση), στα Έξοδα έρευνας και ανάπτυξης κατά 15 (10 κατά την προηγούμενη χρήση), στα Λοιπά έσοδα/(έξοδα) κατά 0 (860 κατά την προηγούμενη χρήση) και στο απόθεμα κατά 25 (96 κατά την προηγούμενη χρήση).
Τα αντίστοιχα ποσά για την Εταιρεία είναι 29 (69 κατά την προηγούμενη χρήση), 80 (264 κατά την προηγούμενη χρήση) και 0 (860 κατά την προηγούμενη χρήση).
Ο λογαριασμός Παραχωρήσεις και Δικαιώματα του Ομίλου και της Εταιρείας αφορά τα αγορασμένα δικαιώματα εκμετάλλευσης λατομείων κατά 479 (513 κατά την προηγούμενη χρήση), με αρχική συμφωνηθείσα διάρκεια 20-30 έτη και στον Όμιλο δικαιώματα μεταλλείων λευκόλιθου κατά 26.979 (27.492 κατά την προηγούμενη χρήση), με εκτιμώμενη ωφέλιμη ζωή τα 50 έτη.
Ο λογαριασμός Έξοδα ανάπτυξης του Ομίλου αφορά κυρίως δαπάνες ανάπτυξης που γίνονται στα μεταλλεία λευκολίθου.
Η Εταιρεία κατά την χρήση του 2016 διενέργησε έλεγχο απομείωσης σε λατομείο δεδομένου ότι η ζήτηση για τα παραγόμενα προϊόντα αυτού ήταν ελάχιστη και ο εκτιμώμενος χρονικός ορίζοντας επανόδου του λατομείου σε κανονική λειτουργία δεν διαφαινόταν στο κοντινό μέλλον. Από εκτίμηση της εύλογης αξίας για τις υπάρχουσες άδειες με έκθεση ειδικού ανεξάρτητου μεταλλειολόγου η Εταιρεία και ο Όμιλος αναγνώρισε ζημιά απομείωσης ποσού 2.793 στα Λοιπά έσοδα/(έξοδα) των αποτελεσμάτων της χρήσης.

8. ΑΠΟΜΕΙΩΣΗ ΥΠΕΡΑΞΙΑΣ

Σε προηγούμενη χρήση ο Όμιλος απέκτησε το υπόλοιπο 66,7% των κατασκευαστικών κοινοπραξιών EUROIONIA και Ε-65, με το οποίο θα εκτελούσε ένα πρόσθετο σημαντικό κατασκευαστικό αντικείμενο σε υπάρχουσες κατασκευαστικές συμβάσεις . Δεδομένου ότι η εκτίμηση των ταμειακών ροών ήταν θετική αναγνώρισε υπεραξία 9.759. Έως το τέλος της προηγούμενης χρήσης (31/12/2016), λόγω του ότι η κατασκευή των εν λόγω έργων ήταν ακόμα σε εξέλιξη και δεν ήταν ακόμα ορατή η χρονική στιγμή ολοκλήρωσης αυτών, ο Όμιλος δεν εκτίμησε ότι υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης της υπεραξίας αυτής, καθώς το υπολειπόμενο ύψος των ταμειακών ροών που ανέμενε - (ανακτήσιμο ποσό) ήταν μεγαλύτερο της τρέχουσας αξίας. Με 30 Ιουνίου 2017, καθώς υπήρξε σημαντική πρόοδος των έργων των αυτοκινητοδρόμων EUROIONIA και Ε-65 και το υπόλοιπο προς εκτέλεση μειώθηκε σημαντικά, εκτίμησε ότι υπήρξαν σημαντικές ενδείξεις απομείωσης της υπεραξίας αυτής.
Για τον υπολογισμό της ανακτήσιμης αξίας έγινε σύγκριση της αξίας χρήσης και της εύλογης αξίας μείον τα κόστη διάθεσης. Η αξία χρήσης προσδιορίστηκε με βάση τις υπολειπόμενες ταμειακές ροές για την ολοκλήρωση του έργου και ήταν μικρότερη από την εύλογη αξία μείον κόστη διάθεσης που προκύπτει με βάση το ποσοστό ολοκλήρωσης. Ως εκ τούτου η Διοίκηση του Ομίλου προχώρησε σε απομείωση, η οποία υπολογίστηκε βάσει της εύλογης αξίας μείον κόστη διάθεσης. Το αποτέλεσμα της ως άνω απομείωσης ύψους 6.576 αναγνωρίστηκε στα «Λοιπά έσοδα/(έξοδα)» της Κατάστασης των αποτελεσμάτων της περιόδου.
Σημειώνεται ότι μετά την εν λόγω απομείωση, το υπόλοιπο ποσό της υπεραξίας ανέρχεται σε 3.183, η απομείωση του οποίου θα επανεξετασθεί με την πρόοδο της εκτέλεσης των υπολειπομένων εργασιών των συγκεκριμένων έργων.

9. ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΑ ΑΚΙΝΗΤΑ

Τα επενδυτικά ακίνητα την 31η Δεκεμβρίου 2017 στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2017	**2016**	**2017**	**2016**
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	**2.512**	**2.220**	**1.889**	**1.596**
Προσθήκες χρήσης	0	0	0	0
Προσαρμογές στην εύλογη αξία	489	(741)	489	(741)
Μεταφορά από/προς τα πάγια	0	1.034	0	1.034
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	**3.001**	**2.512**	**2.377**	**1.889**

Την κλειόμενη χρήση όπου υπήρχε ενεργός αγορά, διενεργήθηκε αποτίμηση της εύλογης αξίας επενδυτικών ακινήτων του Ομίλου, από ανεξάρτητους εκτιμητές με την οποία υπολογίστηκε η εύλογη τους αξία ως κατωτέρω πίνακας.
Όπου δεν κατέστη δυνατό να βρεθούν αξιόπιστες συγκρίσιμες τιμές αγοράς, βάσει των οποίων θα μπορούσε να τεκμηριωθεί αξιόπιστα ο προσδιορισμός της εύλογης αξίας, για αυτές τις περιπτώσεις η διοίκηση, με την συνδρομή επαγγελματιών του χώρου της κτηματαγοράς, καθόρισε εύλογες αξίες, λαμβάνοντας υπόψη τόσο την εμπειρία της, όσο και τις επικρατούσες, στο γενικό οικονομικό περιβάλλον, συνθήκες.
Η επιμέτρηση στη εύλογη αξία καθορίστηκε λαμβάνοντας υπόψη την ικανότητα του Ομίλου για την επίτευξη της μέγιστης και βέλτιστης χρήσης τους, αξιολογώντας τη χρήση του κάθε στοιχείου που είναι νομικά επιτρεπτή και οικονομικά εφικτή.

Από το σύνολο των αποτιμήσεων των επενδυτικών ακινήτων προέκυψε κέρδος ποσού 489 (ζημιά 741 για το 2016) το οποίο καταχωρήθηκε στα Λοιπά έσοδα/(έξοδα).

Στο κατωτέρω πίνακα παρατίθενται στοιχεία των βασικών παραδοχών που λήφθηκαν υπόψη στις αποτιμήσεις των επενδυτικών ακινήτων για την 31.12.2017:

Ακίνητο	**Εύλογη Αξία 31.12.2017**	**Εκτιμητής**	**Μέθοδος**	**Αγοραία τιμή**	**Επιτόκιο**	**Πληθωρισμός**	**Απόδοση**	**Κόστος αξιοποίησης**
Κως-Αγροτεμάχια	1.250	Ανεξάρτητος εκτιμητής	Κτηματαγοράς	28 ευρώ ανά τμ	-	-	-	-
Μαντούδι (Εύβοια) - Αγροτεμάχια	623	Όμιλος ΤΕΡΝΑ	Κτηματαγοράς	0,50 ευρώ ανά τμ	-	-	-	-
Αγροτεμάχιο θέση Ποσειδωνία Λαυρίου Αττικής	13	Όμιλος ΤΕΡΝΑ	Κτηματαγοράς	1,87 ευρώ ανά τμ	-	-	-	-
Κτίριο και Οικόπεδο θέση Λεζίδες Αλιβέρι Ευβοίας	1.114	NAI Hellas	Κτηματαγοράς και κεφαλαιοποίησης εσόδων	Κτίριο 2,9-5ευρώ/τ.μ. , οικόπεδο 4,5-11 ευρώ/τ.μ., μίσθωμα κτιρίου 1,67 ευρώ. /τ.μ.	-	-	12,50%	-
	3.001							

Τα αντίστοιχα στοιχεία των βασικών παραδοχών που λήφθηκαν υπόψη στις αποτιμήσεις των επενδυτικών ακινήτων για την 31.12.2016, έχουν ως εξής:

Ακίνητο	Εύλογη Αξία 31.12.2016	Εκτιμητής	Μέθοδος	Αγοραία τιμή	Επιτόκιο	Πληθωρισμός	Απόδοση	Κόστος αξιοποίησης
Κως-Αγροτεμάχια	855	CBRE ΑΞΙΕΣ ΑΕ	Κτηματαγοράς	20-25 ευρώ ανά τμ	-	-	-	-
Μαντούδι (Εύβοια) - Αγροτεμάχια	623	Όμιλος ΤΕΡΝΑ	Κτηματαγοράς	0,50 ευρώ ανά τμ	-	-	-	-
Αγροτεμάχιο θέση Ποσειδωνία Λαυρίου Αττικής	13	Όμιλος ΤΕΡΝΑ	Κτηματαγοράς	1,87 ευρώ ανά τμ	-	-	-	-
Κτίριο και Οικόπεδο θέση Λεζίδες Αλιβέρι Ευβοίας	1.021	NAI Hellas	Κτηματαγοράς και κεφαλαιοποίησης εσόδων	1,25 ευρώ. ανά τμ ανά μήνα 210,08 ευρώ. ανά τμ κτίριο 5,51 ευρώ. ανά τμ οικόπεδο	-	-	12,50%	-
	2.512							

10. ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΣΕ ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ

Τα στοιχεία και κονδύλια των οικονομικών καταστάσεων της σημαντικής θυγατρικής στην οποία υπάρχουν σημαντικές μη ελέγχουσες συμμετοχές έχουν ως εξής:

	ΤΕΡΝΑ ΛΕΥΚΟΛΙΘΟΙ	ΤΕΡΝΑ ΛΕΥΚΟΛΙΘΟΙ
Γεωγραφική περιοχή δραστηριότητας	Ελλάδα	Ελλάδα
Αντικείμενο δραστηριότητας	Εξόρυξη και επεξεργασία λευκόλιθου (μαγνεσίτη)	Εξόρυξη και επεξεργασία λευκόλιθου (μαγνεσίτη)
Ποσοστό μη ελεγχουσών συμμετοχών	51,02%	51,02%
	31.12.2017	**31.12.2016**
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	53.966	33.090
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	19.432	28.364
(Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις)	(33.676)	(24.905)
(Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις)	(33.920)	(26.770)
Καθαρά περιουσιακά στοιχεία	**5.802**	**9.779**
Καθαρή θέση που αναλογεί σε μη ελέγχουσες συμμετοχές	2.960	4.989

Επιπρόσθετα των ανωτέρω, η αναλογία των μη ελεγχουσών συμμετοχών στην διαφορά αποτίμησης στην εύλογη αξία των δικαιωμάτων μεταλλείων λευκόλιθου κατά την απόκτηση της συμμετοχής από την ΤΕΡΝΑ Α.Ε. το 2010, ανέρχεται σε 10.516 με 31.12.17 (ομοίως την 31.12.16).

	1.1. - 31.12.2017	1.1. - 31.12.2016
Κύκλος εργασιών	7.049	3.276
Καθαρά Κέρδη/(Ζημίες)	(3.975)	(4.472)
Λοιπά συνολικά αποτελέσματα	(2)	16
Συνολικά αποτελέσματα	**(3.977)**	**(4.456)**
Καθαρά Κέρδη/(Ζημίες) που αναλογούν σε μη ελέγχουσες συμμετοχές	(2.028)	(2.282)
Μερίσματα θυγατρικών καταβληθέντα σε μη ελέγχουσες συμμετοχές	0	0

	1.1. - 31.12.2017	1.1. - 31.12.2016
Ταμειακές εισροές από λειτουργικές δραστηριότητες	(3.352)	(3.746)
Ταμειακές εκροές για επενδυτικές δραστηριότητες	(9.401)	(2.918)
Ταμειακές εκροές για χρηματοοικονομικές δραστηριότητες	12.837	6.041
Καθαρή αύξηση/(μείωση) χρηματικών διαθεσίμων	**84**	**(623)**

Τα ανωτέρω οικονομικά στοιχεία της θυγατρικής είναι προ εγγραφών απαλοιφών ενοποίησης. Πλην της ανωτέρω αναφερομένης δεν υπάρχει άλλη θυγατρική με σημαντικές μη ελέγχουσες συμμετοχές. Το σύνολο των μη ελεγχουσών συμμετοχών αφορά την μητρική του Ομίλου, ΤΕΡΝΑ ΑΕ.

Η μεταβολή του λογαριασμού Συμμετοχές σε θυγατρικές οφείλεται στη συμμετοχή κατά 918 (1.920 κατά την προηγούμενη χρήση) στην αύξηση κεφαλαίου που πραγματοποιήθηκε στην TERNA OVERSEAS LTD και σε απομείωση της συμμετοχής στην TERNA OVERSEAS LTD ποσού 2.250 (42.677 κατά την προηγούμενη χρήση).

11. ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΣΕ ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΕΣ

Ο Όμιλος κατέχει δικαιώματα 25% στην κοινοπραξία ΗΡΩΝ ΙΙ την οποία ενοποιεί με τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Η κίνηση των συμμετοχών σε κοινοπραξίες για την παρουσιαζόμενη περίοδο έχει ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	2017	**2016**	**2017**	**2016**
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	**21.006**	**21.417**	**21.006**	**34.480**
Κέρδος/(Ζημία) αποτίμησης	0	0	0	0
Απομείωση	0	0	0	(13.474)
Αναλογία στην μεταβολή της καθαρής θέσης	(348)	(411)	0	0
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	**20.657**	**21.006**	**21.006**	**21.006**

Τα σημαντικότερα κονδύλια των οικονομικών καταστάσεων της ΗΡΩΝ ΙΙ (στο 100%) συνοψίζονται ως κάτωθι:

Γεωγραφική περιοχή δραστηριότητας	Ελλάδα	
Αντικείμενο δραστηριότητας	Παραγωγή ηλεκτρικού ρεύματος από φυσικό αέριο	
Σημασία συμμετοχής στον Όμιλο	Δευτερεύουσα για ταμειακούς λόγους	
	31.12.2017	**31.12.2016**
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	169.399	178.132
Χρηματικά διαθέσιμα	13.047	5.721
Λοιπά κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	37.840	49.416
Σύνολο ενεργητικού	**220.286**	**233.269**
Μακροπρόθεσμες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις (πλην εμπορικών και λοιπών υποχρεώσεων, προβλέψεων και αναβαλλόμενης φορολογικής υποχρέωσης)	82.521	98.010
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	15.949	12.191
Βραχυπρόθεσμες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις (πλην εμπορικών και λοιπών υποχρεώσεων, προβλέψεων και αναβαλλόμενης φορολογικής υποχρέωσης)	12.001	11.407
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	27.186	27.639
Σύνολο υποχρεώσεων	**137.657**	**149.247**
Καθαρά περιουσιακά στοιχεία	**82.629**	**84.022**
Αναλογία στα καθαρά περιουσιακά στοιχεία προ διαφορών αποτίμησης στην εύλογη αξία	20.657	21.006
Διαφορές αποτίμησης στην εύλογη αξία	0	0
Αναλογία στα καθαρά περιουσιακά στοιχεία	**20.657**	**21.006**
	1.1 - 31.12.2017	**1.1 - 31.12.2016**
Κύκλος εργασιών	100.065	96.225
(Αποσβέσεις)	(11.296)	(11.512)
(Χρηματοοικονομικά έξοδα)	(9.097)	(8.739)
Χρηματοοικονομικά έσοδα	54	39
(Έξοδο)/Έσοδο φόρου εισοδήματος	(3.351)	(2.583)
Αποτελέσματα από συνεχιζόμενες εκμεταλλεύσεις	(1.393)	(1.586)
Αποτελέσματα από διακοπείσες δραστηριότητες	0	0
Λοιπά συνολικά αποτελέσματα	0	(58)
Συνολικά αποτελέσματα	**(1.393)**	**(1.644)**
Αναλογία στα αποτελέσματα του Ομίλου	(348)	(397)
Αναλογία στα λοιπά συνολικά αποτελέσματα του Ομίλου	0	(15)
Αναλογία στα συνολικά αποτελέσματα του Ομίλου	**(348)**	**(411)**

Τα οικονομικά στοιχεία των κοινοπραξιών προέρχονται από οικονομικές καταστάσεις που έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα ΔΧΠΑ.

Οι οικονομικές καταστάσεις της κοινοπραξίας έχουν καταρτισθεί την ίδια ημερομηνία με τις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου.

12. ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΚΑΤΕΧΟΜΕΝΕΣ ΓΙΑ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥΣ ΣΚΟΠΟΥΣ

Η Εταιρεία στις 31.12.2017 και 31.12.2016 δεν είχε επενδύσεις κατεχόμενες για εμπορικούς σκοπούς. Μέσα στο 2016, προέβη στη πώληση του συνόλου των μετοχών που είχε στην κατοχή της έναντι συνολικού τιμήματος 12.288. Από την πώληση των εν λόγω μετοχών προέκυψε ζημιά για τον Όμιλο και την Εταιρεία ποσού 2.887 η οποία καταχωρήθηκε στα Λοιπά έσοδα/(έξοδα).

13. ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΙΑΘΕΣΙΜΕΣ ΠΡΟΣ ΠΩΛΗΣΗ

Οι Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση την 31η Δεκεμβρίου 2017, στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	31.12.2017	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Συμμετοχές σε συνδεμένες εταιρείες	11.861	12.161	4.779	5.079
Μετοχές	3.049	1.330	3.049	1.330
Λοιποί τίτλοι	15	15	0	0
	14.925	**13.506**	**7.828**	**6.409**
Μη κυκλοφορούντα	**14.925**	**13.506**	**7.828**	**6.409**
Κυκλοφορούντα	**0**	**0**	**0**	**0**

Οι συμμετοχές σε συνδεδεμένες εταιρείες της Εταιρείας και του Ομίλου αφορούν τις μη εισηγμένες εταιρείες ΗΛΙΟΧΩΡΑ κατά ποσοστό συμμετοχής της Εταιρείας και του Ομίλου 29,45%, ΒΙΟΜΕΚ κατά ποσοστό συμμετοχής της Εταιρείας και του Ομίλου 29,07%, ICON BOROVETS κατά ποσοστό συμμετοχής 15,63% και 53,56% αντίστοιχα και ICON EOOD κατά ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου 16,38%, στις οποίες ο Όμιλος δεν ασκεί ουσιώδη λειτουργικό ή χρηματοοικονομικό έλεγχο ή επιρροή. Ο αποκλειστικός λειτουργικός και χρηματοοικονομικός έλεγχος ασκείται από τον Όμιλο της μητρικής ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ.
Ο Όμιλος και η Εταιρεία την 31.12.16, μέσα από την αποτίμηση των ανωτέρω συμμετοχών σε εύλογη αξία, αναγνώρισαν απομείωση ποσού 9.938 και 3.249 αντίστοιχα. Η απομείωση αυτή θεωρήθηκε μη αναστρέψιμη και αναταξινομήθηκε από τα Λοιπά συνολικά αποτελέσματα στα Λοιπά έσοδα/(έξοδα).
Ο Όμιλος και η Εταιρεία απόκτησαν μετοχές της μητρικής εταιρείας ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ συνολικής αξίας κτήσης 431. Μετά από αυτή την απόκτηση, κατείχαν την 31.12.17 μετοχές της μητρικής εταιρείας ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ συνολικής αξίας κτήσης 1.566, οι οποίες αποτιμήθηκαν σε 3.049 (1.330 την προηγούμενη χρήση). Από την αποτίμηση αυτή προέκυψε κέρδος ποσού 1.288 (κέρδος 443 την προηγούμενη χρήση) το οποίο καταχωρήθηκε στα Λοιπά συνολικά αποτελέσματα.

Η Εταιρεία, μέσα στο 2016, προέβη στη πώληση του συνόλου των μετοχών που είχε στην κατοχή της έναντι συνολικού τιμήματος 3.383. Από την πώληση των εν λόγω μετοχών προέκυψε ζημιά για τον Όμιλο και την Εταιρεία ποσού 16.844 η οποία καταχωρήθηκε στα Λοιπά έσοδα/(έξοδα).

14. ΛΟΙΠΕΣ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2017	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Δάνεια χορηγηθέντα	127.615	85.681	110.005	53.014
Συμμετοχές σε μη ενσωματούμενες κοινές επιχειρήσεις	1.058	1.083	1.058	1.083
Εγκριθείσες αλλά μη εισπραχθείσες επιχορηγήσεις	10.441	0	0	0
Δοθείσες εγγυήσεις	1.277	1.746	923	1.366
Παρακρατήσεις τιμολογηθεισών απαιτήσεων	10.139	9.113	2.475	382
Σύνολο	**150.530**	**97.623**	**114.461**	**55.845**

Κατά την παρουσιαζόμενη περίοδο ο 'Ομιλος και η Εταιρεία συμμετείχαν σε έκδοση ομολογιακού δανείου της μητρικής της ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ ύψους 42,5εκ. με επιτόκιο 5,5%.
Εντός της χρήσης του 2017 ποσό 10.441 που αφορά εγκριθείσα αλλά μη εισπραχθείσα επιχορήγηση της ΤΕΡΝΑ Λευκόλιθοι αναταξινομήθηκε από τις «Προκαταβολές και λοιπές απαιτήσεις» στις «Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις» με βάση το ΦΕΚ 4120 / 27.11.2017.

15. ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ

Ο λογαριασμός αποθέματα την 31η Δεκεμβρίου 2017 στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις αναλύεται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2017	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Πρώτες-βοηθητικές ύλες	3.220	5.995	2.255	4.225
Ανταλλακτικά παγίων	0	33	0	33
Εμπορεύματα και Προϊόντα έτοιμα και ημιτελή	17.607	16.067	3.915	3.417
Ακίνητα προς ανάπτυξη	2.196	2.196	0	0
Σύνολο	**23.023**	**24.291**	**6.170**	**7.675**

Για τα αποθέματα της μητρικής ΤΕΡΝΑ Α.Ε. και της ΤΕΡΝΑ Λευκόλιθοι, κατόπιν ελέγχου απομείωσης, αναγνωρίστηκε ζημιά 736 (507 στην προηγούμενη χρήση) στα «Λοιπά έσοδα/(έξοδα)».
Με την εξαίρεση της ανωτέρω περίπτωσης, δεν υφίστανται άλλα απαξιωμένα ή βραδέως κινούμενα αποθέματα κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017.

16. ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

Ο λογ/σμός «Εμπορικές απαιτήσεις» στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις, αναλύεται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2017	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Πελάτες	206.085	221.744	210.495	303.368
Δεδουλευμένα έσοδα	0	2.165	0	2.165
Πελάτες - Επίδικοι και Επισφαλείς	4.800	4.800	4.684	4.684
Γραμμάτια/Επιταγές εισπρακτέες σε καθυστέρηση	824	824	824	824
Επιταγές Εισπρακτέες	5.274	16.444	5.274	16.444
Μείον: Απομειώσεις απαιτήσεων	(19.549)	(23.966)	(17.198)	(21.850)
Σύνολο	**197.434**	**222.011**	**204.078**	**305.635**

Ο λογ/σμός «Προκαταβολές και λοιπές βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις» στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις αναλύεται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2017	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Προκαταβολές σε Προμηθευτές	127.887	132.200	120.668	119.706
Λογ/μοί Διαχειρίσεως Προκ/λών και Πιστώσεων	2.233	2.268	1.789	1.859
Προκαταβολές σε ασφαλιστικά ταμεία (ΙΚΑ τεχνικών έργων)	5.089	4.029	5.086	4.027
ΦΠΑ προς επιστροφή-συμψηφισμό	535	10.234	0	8.394
Απαιτήσεις από λοιπούς φόρους πλην φόρου εισοδήματος	0	0	0	0
Έσοδα χρήσεως εισπρακτέα	836	42	376	42
Προκαταβληθέντα ασφάλιστρα	3.658	3.834	3.163	3.112
Προκαταβληθείσες προμήθειες εγγυητικών επιστολών	2.801	4.534	2.801	4.534
Προκαταβληθέντα ενοίκια	451	797	396	710
Λοιπά έξοδα επομένων χρήσεων	1.437	1.319	1.206	915
Απαιτήσεις κατά μελών κοινοπραξιών και λοιπών συνδεμένων επιχειρήσεων	7.529	13.652	32.054	32.225
Βραχυπρόθεσμο μέρος μακροπρόθεσμων δανείων	247	213	247	213
Απαιτήσεις από επιχορηγήσεις για επενδυτικό βιομηχανικό πρόγραμμα	0	10.441	0	0
Απαιτήσεις από ασφαλιστικές αποζημιώσεις	155	159	155	159
Δεσμευμένοι λογαριασμοί τραπεζικών καταθέσεων	1.318	2.465	49	410
Απαίτηση από μητρική ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ για αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	0	0	0	0
Επισφαλείς - Επίδικες λοιπές απαιτήσεις	1.111	1.117	1.111	1.117
Λοιπές Απαιτήσεις – Χρεώστες διάφοροι	9.605	10.396	10.174	9.569
Μείον: Απομειώσεις λοιπών απαιτήσεων	(10.757)	(2.839)	(10.575)	(2.839)
Σύνολο	**154.135**	**194.861**	**168.700**	**184.153**

Η κίνηση του λογαριασμού απομείωσης απαιτήσεων από πελάτες και χρεώστες στην περίοδο αναλύεται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2017	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Υπόλοιπο 1.1	**26.805**	**20.922**	**24.689**	**17.579**
Απομειώσεις χρήσης	3.610	6.726	3.186	7.954
Χρησιμοποίηση απομειώσεων	(103)	(843)	(103)	(844)
Ανακτήσεις απομειώσεων χρήσης	0	0	0	0
Συναλλαγμ. διαφορές μετατροπής	(6)	0	1	0
Υπόλοιπο 31.12	**30.306**	**26.805**	**27.773**	**24.689**

Οι ανωτέρω απομειώσεις της χρήσης 2017 αναγνωρίσθηκαν στα Λοιπά έσοδα/(έξοδα).

Στις απαιτήσεις του Ομίλου περιλαμβάνονται κονδύλια συνολικού ποσού 61.900 (34.628 στο τέλος της προηγούμενης χρήσης) που αφορούν σε ληξιπρόθεσμες απαιτήσεις, εκτός των απομειωμένων. Πρόκειται για απαιτήσεις για τις οποίες υπάρχει βεβαιότητα ότι τα εν λόγω ποσά θα εισπραχθούν στο ακέραιο, αφού αφορούν κυρίως απαιτήσεις από κρατικούς φορείς ή πελάτες που δεν αμφισβητείται η αξιοπιστία τους.

Η χρονική κατανομή των ως άνω απαιτήσεων έχει ως ακολούθως:

	ΟΜΙΛΟΣ	
ΕΤΗ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΗΣ	**31.12.2017**	**31.12.2016**
έως 1 έτος	33.153	1.450
1-2 έτη	13.589	12.925
2-3 έτη	8.611	3.474
άνω των 3 ετών	6.547	16.779
	61.900	**34.628**

17. ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ

Τα τεχνικά έργα, που έχει αναλάβει ο Όμιλος και η Εταιρεία και ήταν υπό εκτέλεση κατά την 31.12.2017 και 31.12.2016, αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Σωρευτικά από την έναρξη των έργων	**31.12.2017**	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Σωρευτικά κόστη	5.240.995	4.480.817	4.654.032	3.988.899
Σωρευτικά κέρδη	777.244	602.537	757.987	583.724
Σωρευτικές ζημίες	(216.916)	(168.086)	(156.857)	(106.161)
Τιμολογήσεις	(5.828.792)	(5.056.634)	(5.271.421)	(4.584.260)
	(27.469)	**(141.366)**	**(16.260)**	**(117.798)**

Απαιτήσεις από κατασκευαστικές συμβάσεις	149.213	114.234	132.535	106.623
Υποχρεώσεις από κατασκευαστικές συμβάσεις (μακροπρόθεσμες)	(6.505)	0	(6.505)	0
Υποχρεώσεις από κατασκευαστικές συμβάσεις (βραχυπρόθεσμες)	(170.178)	(255.600)	(142.290)	(224.421)
Καθαρή απαίτηση από πελάτες έργων	**(27.469)**	**(141.366)**	**(16.260)**	**(117.798)**
Ληφθείσες προκαταβολές	363.689	456.657	351.748	425.527
Παρακρατήσεις καλής εκτέλεσης από πελάτες έργων	49.489	39.347	42.247	27.264

18. ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ

Ο λογ/σμός «Χρηματικά διαθέσιμα» στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις, αναλύεται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	31.12.2017	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Ταμείο	135	93	75	66
Καταθέσεις όψεως	287.596	436.221	256.484	317.628
Καταθέσεις προθεσμίας	7.673	5.273	7.474	5.273
Σύνολο	**295.404**	**441.587**	**264.033**	**322.967**

Οι καταθέσεις προθεσμίας έχουν συνήθη διάρκεια 1-3 μηνών και φέρουν επιτόκια που κατά τη διάρκεια της χρήσης κυμάνθηκαν μεταξύ 0,5-1,2% (0,6-2,1% κατά τη προηγούμενη χρήση αντίστοιχα).

19. ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΑΙ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ

Με την από 27 Ιουνίου 2017 απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνελεύσεως των Μετόχων αποφασίσθηκε η μείωση του μετοχικού κεφαλαίου κατά το ποσό των δέκα πέντε εκατομμυρίων πέντε χιλιάδων εκατόν πενήντα τεσσάρων (15.005.154) Ευρώ με μείωση της ονομαστικής αξίας κάθε μετοχής ήτοι συνολικά από εκατό (100) Ευρώ σε εβδομήντα ένα ευρώ και είκοσι έξι λεπτά (71,26) Ευρώ και την επιστροφή του ποσού της μείωσης, είκοσι οκτώ ευρώ και εβδομήντα τέσσερα λεπτά (28,74) Ευρώ ανά μετοχή, στους Μετόχους με ταυτόχρονη αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας κατά το ποσό των δέκα πέντε εκατομμυρίων πέντε χιλιάδων εκατόν πενήντα τεσσάρων (15.005.154) Ευρώ με κεφαλαιοποίηση μέρους του ειδικού αποθεματικού από την έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο με αύξηση της ονομαστικής αξίας εκάστης μετοχής από εβδομήντα ένα ευρώ και είκοσι έξι λεπτά (71,26) Ευρώ σε εκατό (100) Ευρώ. Μετά ταύτα, το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας ανέρχεται σε πενήντα δύο εκατομμύρια διακόσιες δέκα χιλιάδες (52.210.000) Ευρώ διαιρούμενο σε πεντακόσιες είκοσι δύο χιλιάδες εκατό (522.100) κοινές ονομαστικές μετοχές ονομαστικής αξίας εκατό (100) Ευρώ εκάστης. Μειωτικά της διαφοράς υπέρ το άρτιο εμφανίστηκαν τα έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου καθαρά φόρου ποσού 119.

Κατά το τέλος της παρουσιαζόμενης περιόδου ο Όμιλος δεν κατείχε, είτε άμεσα μέσω της μητρικής είτε έμμεσα μέσω θυγατρικών, ίδιες μετοχές.
Ο σταθμισμένος μέσος αριθμός των σε κυκλοφορία μετοχών κατά την παρουσιαζόμενη περίοδο, για το σκοπό των κερδών κατά μετοχή, διαμορφώθηκε σε 522.100 τεμάχια (495.433 κατά την συγκριτική περίοδο).
Τα κέρδη ανά μετοχή του Ομίλου κατά την παρουσιαζόμενη περίοδο ανέρχονται σε ευρώ 55,2557 (ευρώ 50,9897 κατά την συγκριτική περίοδο) και υπολογίστηκαν βάσει των κερδών από συνεχιζόμενες δραστηριότητες που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της μητρικής που ανήλθαν σε 28.849 (25.262 κατά την συγκριτική περίοδο).
Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας προτείνει τη μη διανομή μερίσματος για τη χρήση 2017.

Ο λογαριασμός «Αποθεματικά» μετά από φόρο την 31.12.2017 αναλύεται ως κατωτέρω:

	ΟΜΙΛΟΣ		**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	31.12.2017	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Αποθεματικό εύλογης αξίας διαθέσιμων προς πώληση περιουσιακών στοιχείων	1.053	138	1.053	138
Αφορολόγητα αποθεματικά	37.936	37.832	37.680	37.680
Τακτικό αποθεματικό	14.590	14.590	13.350	13.350
Αποθεματικό συναλλαγματικών διαφορών	1.824	1.337	1.452	1.900
Λοιπά αποθεματικά	147	(22)	164	(5)
Σύνολο	**55.550**	**53.875**	**53.699**	**53.063**

Τα αφορολόγητα αποθεματικά σε περίπτωση διαθέσεως ή κεφαλαιοποιήσεως θα φορολογηθούν με τον τρέχοντα φορολογικό συντελεστή.

20. ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΑ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΕΣ ΜΙΣΘΩΣΕΙΣ

Τα μακροπρόθεσμα δάνεια και οι υποχρεώσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις, αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	31.12.2017	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	16.725	21.181	16.055	20.263
Μείον: Βραχυπρόθεσμο μέρος	(5.051)	(4.711)	(4.792)	(4.465)
Μακροπρόθεσμος δανεισμός	129.086	123.449	127.669	122.750
Μείον: Βραχυπρόθεσμο μέρος	(107.896)	(709)	(107.669)	(709)
	32.864	**139.210**	**31.263**	**137.839**

Η περίοδος αποπληρωμής των μακροπρόθεσμων δανείων αναλύεται στον πίνακα που ακολουθεί:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2017	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**
έως 1 έτος	107.896	709	107.669	709
2-5 έτη	13.190	110.240	12.000	109.541
άνω των 5 ετών	8.000	12.500	8.000	12.500
	129.086	**123.449**	**127.669**	**122.750**

Η περίοδος αποπληρωμής των υποχρεώσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις αναλύεται στον πίνακα που ακολουθεί:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2017	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**
έως 1 έτος	5.051	4.711	4.792	4.465
2-5 έτη	11.674	16.270	11.263	15.598
άνω των 5 ετών	0	200	0	200
	16.725	**21.181**	**16.055**	**20.263**

Α. Μακροπρόθεσμος δανεισμός

Ο μακροπρόθεσμος δανεισμός του Ομίλου είναι σε Ευρώ κατά 99,5% (100% σε Ευρώ την προηγούμενη χρήση) και αντιπροσωπεύει 55% (65% στην προηγούμενη χρήση) περίπου του συνολικού δανεισμού του Ομίλου. Εξαιρουμένου του βραχυπρόθεσμου μέρους το αντίστοιχο ποσοστό είναι 9% (64% στην προηγούμενη χρήση). Ο μακροπρόθεσμος δανεισμός καλύπτει τις ανάγκες χρηματοδότησης των επενδύσεων του Ομίλου.

Το σύνολο σχεδόν του μακροπρόθεσμου δανεισμού του Ομίλου, 99,3%, είναι κυμαινόμενου επιτοκίου (99,1% κατά το τέλος της προηγούμενης χρήσης).

Το μέσο πραγματικό επιτόκιο του μακροπρόθεσμου δανεισμού κατά την παρουσιαζόμενη περίοδο, ανήλθε σε 5,1% (5,38% κατά την προηγούμενη περίοδο).

Τέλος να σημειωθεί ότι κατά την 31η Δεκεμβρίου 2017, υπήρχαν δάνεια ποσού 101,74 εκατ. τα οποία επειδή δεν τηρούσαν τους δείκτες αναταξινομήθηκαν στις Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις και συγκεκριμένα στο κονδύλι «Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις πληρωτέες την επόμενη χρήση», Σημειώνεται ότι κατά την περίοδο 1.1.2018 ως και την ημερομηνία έγκρισης των οικονομικών καταστάσεων της χρήσης 2017, η διοίκηση του Ομίλου προέβη σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες, ώστε να εξαλειφθούν οι λόγοι μη συμμόρφωσης για το σύνολο των ανωτέρω δανείων. Ως απόρροια των ενεργειών αυτών, η μητρική ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ υπέγραψε, την 01.12.2017 Πρόγραμμα Κοινού εμπραγμάτως εξασφαλισμένου Ομολογιακού Δανείου, ύψους 193,95 εκατ. ευρώ, με Ελληνικά Πιστωτικά Ιδρύματα με σκοπό την αναχρηματοδότηση υφισταμένου δανεισμού εταιρειών του Ομίλου, μεταξύ αυτών περιλαμβάνονται 81,74εκ της Εταιρείας. Οι βασικοί όροι του Ομολογιακού αυτού Δανείου είναι κόστος δανεισμού από 4,5% – 5,5% ανάλογα με τους χρόνους τοκοφορίας και με περίοδο αποπληρωμής έως το 2023.

Στις 30.01.2018 πραγματοποιήθηκε η κάλυψη στο σύνολο, του από 1.12.2017 υπογεγραμμένου Κοινού εμπραγμάτως εξασφαλισμένου Ομολογιακού Δανείου της μητρικής ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ, ύψους 193,95 εκατ. Ευρώ, από Ελληνικά Πιστωτικά Ιδρύματα και υλοποιήθηκε ο σκοπός για τον οποίο έγινε η αναχρηματοδότηση του υφισταμένου δανεισμού της μητρικής. Μέσω του δανείου αυτού της μητρικής ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ αποπληρώθηκαν δάνεια ποσού 81,74εκ. της ΤΕΡΝΑ Α.Ε..

Ο Όμιλος εκτιμά ότι η εύλογη αξία των ανωτέρω δανείων δεν διαφοροποιείται σημαντικά από την λογιστική τους αξία.

Β. Συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης

Οι χρηματοδοτικές μισθώσεις έχουν συναφθεί σε ευρώ και αφορούν μηχανολογικό και εργοταξιακό εξοπλισμό που χρησιμοποιούνται για τις ανάγκες εκτέλεσης των κατασκευαστικών έργων κατά 96% (95,7% κατά την προηγούμενη χρήση). Το υπόλοιπο αφορά εξοπλισμό των μεταλλευτικών δραστηριοτήτων.

Οι χρηματοδοτικές μισθώσεις αντιπροσωπεύουν το 7,2% (11% στην προηγούμενη χρήση) του συνολικού δανεισμού του Ομίλου. Το 100% (100% στην προηγούμενη χρήση) των υποχρεώσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις του Ομίλου είναι κυμαινόμενου επιτοκίου.

Κατά την παρουσιαζόμενη χρήση ο Όμιλος σύναψε νέες συμβάσεις συνολικού ύψους 0 (1.085 κατά την προηγούμενη χρήση), για τις ανάγκες του κατασκευαστικού τομέα.

Το μέσο πραγματικό επιτόκιο του Ομίλου και της Εταιρείας είναι 5% (5% στην προηγούμενη χρήση).

Οι κάτωθι πίνακες περιγράφουν την κίνηση των μακροπρόθεσμων δανείων και χρηματοδοτικών μισθώσεων στις χρήσεις 2017 και 2016:

	2017		
	Μακροπρόθεσμος δανεισμός	Υποχρεώσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις	**Σύνολο υποχρεώσεων από χρηματοδοτικές δραστηριότητες**
Υπόλοιπα 1.1	**123.449**	**21.181**	**144.630**
Εκταμιεύσεις/(πληρωμές) κεφαλαίου	5.427	(4.457)	**970**
Πληρωμές τόκων	(6.201)	(938)	**(7.139)**
Νέες συμβάσεις χρημ/κων μισθώσεων	0	0	**0**
Κινήσεις συν/κων διαφορών	(35)	0	**(34)**
Τόκοι δανείου σε ΚΣΑ	6.447	938	**7.384**
Μεταφορές	0	0	**0**
Υπόλοιπα 31.12	**129.086**	**16.725**	**145.811**

	2016		
	Μακροπρόθεσμος δανεισμός	Υποχρεώσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις	**Σύνολο υποχρεώσεων από χρηματοδοτικές δραστηριότητες**
Υπόλοιπα 1.1	**106.907**	**25.265**	**132.172**
Εκταμιεύσεις/(πληρωμές) κεφαλαίου	16.450	(4.983)	**11.467**
Πληρωμές τόκων	(5.783)	(1.307)	**(7.091)**
Νέες συμβάσεις χρημ/κων μισθώσεων	0	1.084	**1.084**
Κινήσεις συν/κων διαφορών	0	0	**0**
Τόκοι δανείου σε ΚΣΑ	5.405	1.122	**6.527**
Μεταφορές	471	0	**471**
Υπόλοιπα 31.12	**123.449**	**21.181**	**144.630**

21. ΛΟΙΠΕΣ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2017	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Ληφθείσες προκαταβολές από πελάτες κατασκευαστικών συμβάσεων	232.829	307.020	232.829	307.020
Υποχρεώσεις από κατασκευαστικές συμβάσεις	6.505	0	6.505	0
Εγγυήσεις και λοιπές κρατήσεις σε προμηθευτές	27.023	18.402	31.375	22.536
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	10.144	617	10.144	617
Σύνολο	**276.501**	**326.039**	**280.853**	**330.173**

Το υπόλοιπο με 31.12.2017 στις Ληφθείσες προκαταβολές από πελάτες κατασκευαστικών συμβάσεων αφορά σε ληφθείσα προκαταβολή από τον πελάτη του έργου ΑΗΣ ΠΤΟΛΕΜΑΙΔΑΣ του οποίου η πιστοποίηση και ο συμψηφισμός θα πραγματοποιηθεί μετά την 31.12.2018.
Στις λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις του 2017 περιλαμβάνονται υποχρεώσεις ποσού 9.529 που αφορούν το μακροπρόθεσμο τμήμα του διακανονισμού με την Επιτροπή Ανταγωνισμού.

22. ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Σύμφωνα με το ελληνικό εργατικό δίκαιο κάθε εργαζόμενος δικαιούται εφάπαξ αποζημίωση σε περίπτωση απολύσεως ή συνταξιοδοτήσεως. Το ποσό της αποζημιώσεως εξαρτάται από το χρόνο προϋπηρεσίας και τις αποδοχές του εργαζόμενου την ημέρα της απολύσεως ή συνταξιοδοτήσεώς του. Οι υπάλληλοι που παραιτούνται ή απολύονται αιτιολογημένα δεν δικαιούνται αποζημίωση. Η πληρωτέα αποζημίωση σε περίπτωση συνταξιοδότησης στην Ελλάδα ισούται με το 40% της αποζημίωσης που υπολογίζεται σε περίπτωση αναίτιας απόλυσης. Σύμφωνα με τις πρακτικές των χωρών που δραστηριοποιούνται οι θυγατρικές του ομίλου τα προγράμματα αποζημίωσης προσωπικού συνήθως δεν χρηματοδοτούνται.

Οι εκτιμήσεις για τις υποχρεώσεις αποζημίωσης προσωπικού προσδιορίσθηκαν μέσω αναλογιστικής μελέτης. Οι πίνακες που ακολουθούν εμφανίζουν την σύνθεση της δαπάνης για τη σχετική πρόβλεψη που καταχωρήθηκε στην Κατάσταση Συνολικών Αποτελεσμάτων καθώς και την κίνηση των σχετικών λογαριασμών προβλέψεων για αποζημίωση προσωπικού που παρουσιάζονται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης.
Η δαπάνη για αποζημίωση προσωπικού που αναγνωρίστηκε στα Καθαρά Κέρδη καταχωρήθηκε από τον Όμιλο στο Κόστος πωλήσεων κατά 2.051, στα Έξοδα διοίκησης και διάθεσης κατά 49 και στα Καθαρά χρηματοοικονομικά έσοδα/(έξοδα) κατά 38 (2.252, 278, 46 κατά την προηγούμενη χρήση, αντίστοιχα) και από την Εταιρεία στο Κόστος πωλήσεων κατά 1.727, στα Έξοδα διοίκησης και διάθεσης κατά 2 και στα Καθαρά χρηματοοικονομικά έσοδα/(έξοδα) κατά 37 (1.582, 241, 46 κατά την προηγούμενη χρήση, αντίστοιχα).

Η δαπάνη για αποζημίωση προσωπικού αναλύεται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2017	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Τρέχον κόστος υπηρεσίας	1.003	1.963	627	1.188
Χρηματοοικονομικό κόστος	38	46	37	46
Επίδραση περικοπών ή διακανονισμών	1.100	633	1.103	635
Αναγνώριση αναλογιστικών (κερδών)/ζημιών	(235)	(27)	(238)	(4)
	1.906	**2.615**	**1.529**	**1.865**

Η κίνηση της σχετικής πρόβλεψης στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης έχει ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2017	**2016**	**2017**	**2016**
Υπόλοιπο 1.1	**7.802**	**7.539**	**4.793**	**4.596**
Πρόβλεψη αναγνωρισμένη στα Καθαρά Κέρδη	2.138	2.576	1.766	1.869
Πρόβλεψη αναγνωρισμένη στα Λοιπά Συνολικά Αποτελέσματα	(235)	(27)	(238)	(4)
Πρόβλεψη αναγνωρισμένη στα αποθέματα	2	66	0	0
Συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής	(608)	86	(251)	83
Καταβολές αποζημιώσεων	(2.716)	(2.438)	(1.976)	(1.679)
Μεταφορές μεταξύ εταιρειών του Ομίλου	(33)	0	(370)	(72)
Υπόλοιπο 31.12	**6.350**	**7.802**	**3.724**	**4.793**

Οι βασικές αναλογιστικές παραδοχές για τις χρήσεις 2017 και 2016 έχουν ως εξής :

	2017	**2016**
Επιτόκιο προεξοφλήσεως (βάσει αποδόσεων ομολόγων της Ε.Κ.Τ.)	1,5%	1,5%
Θνησιμότητα: Ελληνικός Πίνακας Θνησιμότητας	MT_EAE2012P	MT_EAE2012P
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	1,25%	1,25%
Κινητικότητα μισθωτών (οικειοθελής αποχώρηση)	1%	1%
Κινητικότητα ημερομισθίων (οικειοθελής αποχώρηση)	1%	1%
Κινητικότητα μισθωτών (απόλυση)	6%	6%
Κινητικότητα ημερομισθίων (απόλυση)	6%	6%

Στον κατωτέρω πίνακα παρουσιάζεται η ευαισθησία της υποχρέωσης για παροχές στο προσωπικό σε περιπτώσεις μεταβολής ορισμένων αναλογιστικών παραδοχών.

	Σενάριο 1	Σενάριο 2	Σενάριο 3	Σενάριο 4
Επιτόκιο προεξοφλήσεως	2,00%	1,00%	1,50%	1,50%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	1,25%	1,25%	1,50%	1,00%
Επίδραση μεταβολής στα καθαρά κέρδη/(ζημίες)	107	(116)	(57)	55

23. ΛΟΙΠΕΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ

Η κίνηση του λογ/σμού «Λοιπές προβλέψεις» στην Κατάσταση οικονομικής θέσης έχει ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ			**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**		
	Προβλέψεις Αποκατάστασης φυσικού τοπίου	**Άλλες προβλέψεις**	**Σύνολο**	**Προβλέψεις Αποκατάστασης φυσικού τοπίου**	**Άλλες προβλέψεις**	**Σύνολο**
Υπόλοιπο 1.1.2017	**114**	**27.570**	**27.684**	**114**	**26.370**	**26.484**
Προσθήκες αναγνωρισμένες στα αποτελέσματα	0	1.124	**1.124**	0	1.124	**1.124**
Χρησιμοποιηθείσες προβλέψεις	0	(1.432)	**(1.432)**	0	(1.432)	**(1.432)**
Τόκοι προβλέψεων αναγνωρισμένοι στα Καθαρά κέρδη	0	0	**0**	0	0	**0**
Μεταφορά από / (σε) άλλο λογ/σμό	0	(17.133)	**(17.133)**	0	(17.133)	**(17.133)**
Αχρησιμοποίητες προβλέψεις αναγνωρισμένες στα αποτελέσματα	0	(35)	**(35)**	0	(35)	**(35)**
Συναλλαγματικές διαφορές	0	(218)	**(218)**	0	(218)	**(218)**
Υπόλοιπο 31.12.2017	**114**	**9.876**	**9.990**	**114**	**8.676**	**8.790**

	ΟΜΙΛΟΣ			**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**		
	Προβλέψεις Αποκατάστασης φυσικού τοπίου	**Άλλες προβλέψεις**	**Σύνολο**	**Προβλέψεις Αποκατάστασης φυσικού τοπίου**	**Άλλες προβλέψεις**	**Σύνολο**
Υπόλοιπο 1.1.2016	**114**	**11.736**	**11.850**	**114**	**4.536**	**4.650**
Προσθήκες αναγνωρισμένες στα αποτελέσματα	0	22.243	**22.243**	0	22.243	**22.243**
Χρησιμοποιηθείσες προβλέψεις	0	0	**0**	0	0	**0**
Τόκοι προβλέψεων αναγνωρισμένοι στα Καθαρά κέρδη	0	0	**0**	0	0	**0**
Μεταφορά από / (σε) άλλο λογ/σμό	0	0	**0**	0	0	**0**
Αχρησιμοποίητες προβλέψεις αναγνωρισμένες στα αποτελέσματα	0	(6.304)	**(6.304)**	0	(386)	**(386)**
Συναλλαγματικές διαφορές	0	(105)	**(105)**	0	(23)	**(23)**
Υπόλοιπο 31.12.2016	**114**	**27.570**	**27.684**	**114**	**26.370**	**26.484**

Ο Όμιλος υποχρεούται να αποκαθιστά το φυσικό τοπίο όπου εγκαθιστά μονάδες εκμετάλλευσης λατομείων, με το πέρας της εκμετάλλευσης, η οποία διαρκεί 20-30 έτη, σύμφωνα με τις ληφθείσες άδειες από το κράτος. Η ανωτέρω πρόβλεψη απεικονίζει τις απαιτούμενες δαπάνες για αποξήλωση του εξοπλισμού και διαμόρφωση του χώρου όπου αυτά είναι εγκατεστημένα, με τη χρήση της σημερινής τεχνολογίας και υλικών.

Το κονδύλι «Άλλες προβλέψεις» στον ανωτέρω πίνακα αναλύεται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2017	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Προβλέψεις φόρου για ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις	2.250	1.635	2.050	1.435
Προβλέψεις για δικαστικές υποθέσεις	3.154	1.000	2.154	0
Προβλέψεις για δοθείσες εγγυήσεις	1.762	3.043	1.762	3.043
Λοιπές προβλέψεις	2.710	21.892	2.710	21.892
	9.876	**27.570**	**8.676**	**26.370**

Στις 3.8.2017 κοινοποιήθηκε στην Εταιρεία η υπ' αρ. 642/2017 απόφαση της ΕΕΑ δυνάμει της οποίας επεβλήθη πρόστιμο ύψους 18.612 για παράβαση του αρ. 1 του Ν.3959/2011 και του αρ. 101 ΣΛΕΕ (για το διάστημα από 11.5.2005 έως 4.1.2007 και από 4.6.2011 έως 26.11.2012). Η διαδικασία διευθέτησης οριστικοποιήθηκε και το ποσό του προστίμου ανήλθε στα 18.612. Να σημειωθεί ότι η για το πρόστιμο αυτό έχει ήδη συμπεριληφθεί στις Οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2016 σχετική πρόβλεψη η οποία ανέρχεται σε 19.000 η οποία και αντιστράφηκε εντός της χρήσης.

Στην χρήση του 2016 ο Όμιλος αναγνώρισε πρόβλεψη συνολικού ποσού 3.043 για κάθε περίπτωση που η «ΕΤΒΑΚ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ – ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» δεν είναι σε θέση να εξοφλήσει ισόποσο δάνειο από την ALPHA BANK Α.Ε., στο πλαίσιο του από 5-8-2013 Μνημονίου Συνεργασίας. Εντός της χρήσης του 2017, ο Όμιλος αποπληρώνει το δάνειο που προέρχεται από την εν λόγω εγγύηση. Ο Όμιλος προτίθεται να εξαντλήσει, όλα τα εκ του νόμου δικαιώματά του, για την είσπραξη κάθε καταβληθέντος ποσού.

24. ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ

Η κίνηση επιχορηγήσεων του Ομίλου στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης για τις χρήσεις 2017 και 2016 έχει ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ	
	31.12.2017	**31.12.2016**
Υπόλοιπο 1.1	**14.584**	**14.717**
Εισπραχθείσες επιχορηγήσεις	0	0
Εγκριθείσες μη εισπραχθείσες επιχορηγήσεις	0	0
Αποσβέσεις επιχορηγήσεων παγίων αναγνωρισμένες στα Καθαρά Αποτελέσματα	(104)	(59)
Αποσβέσεις επιχορηγήσεων παγίων αναγνωρισμένες στα αποθέματα	(29)	(74)
Υπόλοιπο 31.12	**14.451**	**14.584**

Οι επιχορηγήσεις αφορούν το επενδυτικό πρόγραμμα της θυγατρικής ΤΕΡΝΑ Λευκόλιθοι. Οι επιχορηγήσεις αποσβένονται με βάση το ρυθμό απόσβεσης ή την χρήση των επιχορηγούμενων παγίων.
Το ποσό των εγκεκριμένων αλλά μη εισπραγμένων επιχορηγήσεων για τον Όμιλο συμπεριλαμβάνεται στις «Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις». Οι επιχορηγήσεις αυτές αναγνωρίσθηκαν με βάση την βεβαιότητα που έχει η Διοίκηση του Ομίλου ότι όλες οι προϋποθέσεις για την είσπραξη αυτών πληρούνται κανονικά και ότι τα ποσά αυτά θα εισπραχθούν με την τελική έγκριση ολοκλήρωσης των σχετικών επενδύσεων.

25. ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ, ΔΟΥΛΕΥΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Ο λογαριασμός «Προμηθευτές» στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις αναλύεται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2017	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Προμηθευτές	197.189	182.236	178.312	167.796
Επιταγές και γραμμάτια πληρωτέα	3.433	8.910	3.146	5.779
Σύνολο	**200.622**	**191.146**	**181.458**	**173.575**

Ο λογαριασμός «Δουλευμένες και λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις» στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις αναλύεται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2017	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Υποχρεώσεις από φόρους-τέλη	18.902	9.407	17.462	9.128
Ασφαλιστικοί οργανισμοί	2.948	2.709	2.771	2.580
Μερίσματα πληρωτέα	7	7	7	7
Υποχρεώσεις προς μέλη κοινοπραξιών και λοιπές συνδεμένες επιχειρήσεις	2.508	13.133	5.986	19.884
Προκαταβολές πελατών	130.871	149.639	118.921	118.509
Έξοδα δουλευμένα/Έσοδα επομένων χρήσεων	10.118	12.697	3.828	6.436
Οφειλόμενες αμοιβές προσωπικού	2.626	3.834	1.282	2.288
Πιστωτές διάφοροι	5.927	2.341	5.830	2.231
Σύνολο	**173.907**	**193.767**	**156.087**	**161.063**

26. ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΑ ΔΑΝΕΙΑ

Τα βραχυπρόθεσμα δάνεια του Ομίλου αφορούν, κατά κύριο λόγο, σε τραπεζικές χορηγήσεις τακτής λήξης με διάρκεια από έναν έως δώδεκα μήνες και τα οποία ανανεώνονται ανάλογα με τις ανάγκες. Τα αντληθέντα ποσά χρησιμοποιούνται, εν μέρει, για να καλύψουν την ανάγκη ρευστότητας του Ομίλου είτε κατά την περίοδο κατασκευής των τεχνικών έργων, είτε κατά την περίοδο ανάπτυξης των επενδύσεων στην εξόρυξη λευκόλιθου.

Τα δάνεια αυτά με την ολοκλήρωση των σχετικών έργων εξοφλούνται με την είσπραξη των εργολαβικών ανταλλαγμάτων, ή μετατρέπονται σε μακροπρόθεσμης διάρκειας, για όσα αφορούν σε επενδύσεις στην εξόρυξη λευκόλιθου.

Ο βραχυπρόθεσμος δανεισμός του Ομίλου είναι κυμαινόμενου επιτοκίου κατά 99,95% και σταθερού κατά 0,05% (94% και 6% κατά το τέλος της προηγούμενης χρήσης), είναι συνομολογημένος στο τοπικό νόμισμα κάθε επιχείρησης του Ομίλου και, συνολικά κατά 92,14% σε ευρώ (91,48% κατά το τέλος της προηγούμενης χρήσης), 5,87% σε QAR (0,02% κατά το τέλος της προηγούμενης χρήσης), 0% σε AED (5,4% κατά το τέλος της προηγούμενης χρήσης) και σε 1,97% BHD (3,1% κατά το τέλος της προηγούμενης χρήσης). Επίσης, αντιπροσωπεύει το 38% (24% κατά το τέλος της προηγούμενης χρήσης) περίπου του συνολικού δανεισμού του Ομίλου και καλύπτει τις ανάγκες για κεφάλαιο κίνησης κατά 71% (58% κατά το τέλος της προηγούμενης χρήσης) του κατασκευαστικού τομέα, ενώ το υπόλοιπο τις ανάγκες του μεταλλευτικού τομέα.

Το μέσο σταθμικό επιτόκιό τους ανήλθε κατά τη διάρκεια του έτους στο 6,12% (6,41% κατά την προηγούμενη χρήση).

Ο κάτωθι πίνακας περιγράφει την κίνηση του βραχυπρόθεσμου δανεισμού στις χρήσεις 2017 και 2016:

	Βραχυπρόθεσμος Δανεισμός	
	2017	**2016**
Υπόλοιπα 1.1	**46.698**	**67.295**
Εκταμιεύσεις/(πληρωμές) κεφαλαίου	41.249	(20.313)
Πληρωμές τόκων	(2.968)	(5.176)
Κινήσεις συν/κων Διαφορών	(667)	(87)
Τόκοι δανείου σε ΚΣΑ	3.495	4.841
Μεταφορές	0	138
Υπόλοιπα 31.12	**87.808**	**46.698**

27. ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

Σύμφωνα με την ελληνική φορολογική νομοθεσία, ο φορολογικός συντελεστής για τη χρήση 2017 και 2016 ανέρχεται σε 29%. Ο πραγματικός τελικός φορολογικός συντελεστής διαφέρει από τον ονομαστικό. Στην διαμόρφωση του πραγματικού φορολογικού συντελεστή επιδρούν διάφοροι παράγοντες σημαντικότεροι των οποίων είναι η μη φορολογικά έκπτωση ορισμένων δαπανών, οι διαφορές συντελεστών απόσβεσης που προκύπτουν μεταξύ της ωφέλιμης ζωής του παγίου και των συντελεστών που ορίζονται από τον Ν.4172/2013, η δυνατότητα των εταιρειών να σχηματίζουν αφορολόγητες εκπτώσεις και αφορολόγητα αποθεματικά.

(α) Έξοδο φόρου εισοδήματος

Ο φόρος εισοδήματος επί των αποτελεσμάτων περιόδου στη κατάσταση συνολικών εσόδων, αναλύεται ως ακολούθως:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2017	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Έξοδο τρέχοντα φόρου				
Τρέχων φόρος	12.501	55.639	9.281	49.491
Προσαρμογές φόρου προηγούμενης χρήσης	(157)	(51)	(157)	(52)
Διαφορές φορολογικού ελέγχου	1.569	200	615	200
Σύνολο	**13.913**	**55.788**	**9.739**	**49.639**
Αναβαλλόμενος φόρος από προσωρινές διαφορές	17.597	(26.697)	22.369	(23.178)
Αναβαλλόμενος φόρος από αναγνώριση μεταφερ. φορολογ. ζημιών και πιστώσεων μη αναγνωρισμένων σε προηγ. χρήση	0	375	0	375
Προσαρμογές υποχρεώσεων / απαιτήσεων αναβαλλόμενου φόρου προηγ. χρήσης	0	(375)	0	(375)
Σύνολο	**17.597**	**(26.697)**	**22.369**	**(23.178)**
Σύνολο έξοδο/(έσοδο)	**31.510**	**29.091**	**32.108**	**26.461**

Ακολουθεί συμφωνία του φόρου εισοδήματος και του λογιστικού κέρδους πολλαπλασιαζόμενου με το εφαρμοζόμενο φορολογικό συντελεστή.

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2017	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Κέρδη/(ζημίες) προ φόρου εισοδήματος	**58.714**	**51.913**	**84.652**	**(5.360)**
Ονομαστικός φορολογικός συντελεστής	29%	29%	29%	29%
Έξοδο/(Έσοδο) Φόρου εισοδήματος βάσει του ισχύοντος ονομαστικού φορολογικού συντελεστή	**17.027**	**15.054**	**24.549**	**(1.554)**
Προσαρμογές για :				
Αποτελέσματα που αναγνωρίζονται απ' ευθείας στην ΚΘ	(49)	39	(49)	39
Τεκμαρτός τρόπος φορολόγησης	0	0	0	0
Μόνιμες φορολογικές/φορολογήσιμες διαφορές (αποτελέσματα μη συμπεριλαμβανόμενα στον υπολογισμό του φόρου)	13.515	20.588	9.422	21.607
Επίδραση διαφοράς φορολογικού συντελεστή	0	0	0	1
Προσαρμογές φόρου προηγούμενων χρήσεων	(157)	(51)	(157)	(52)
Διαφορές φορολογικού ελέγχου	1.569	200	615	200
Διαφορά φορολόγησης εταιρειών εξωτερικού	(6.731)	3.444	(7.173)	2.947

Διαγραφή/(συμψηφισμός) φορολογικών ζημιών	6.472	(9.943)	4.998	3.365
Φορολογήσιμες διαφορές προηγ. χρήσης για τις οποίες δεν είχε αναγνωρισθεί αναβαλλόμενος φόρος αλλά αναγνωρίζεται στην τρέχουσα περίοδο	(63)	201	(63)	201
Επίδραση καθαρών προσωρινών φορολογήσιμων διαφορών τρέχουσας περιόδου για τις οποίες δεν αναγνωρίζεται ΑΦΕ	(169)	(328)	(130)	(295)
Επίδραση διαγραφής απαίτησης ΑΦΕ ή αντιλογισμού διαγραφής της σε προηγ. χρήσεις	(5)	2	(5)	2
Επίδραση συμμετοχής στα καθαρά αποτελέσματα συγγενών και κοινοπραξιών	101	(115)	101	0
Πραγματική δαπάνη φόρου	**31.510**	**29.091**	**32.108**	**26.461**

Στις φορολογικές διαφορές συμπεριλαμβάνεται ο φόρος που αναλογεί στα αποτελέσματα των κοινοπραξιών, τα καθαρά αποτελέσματα των οποίων ενσωματώνονται στα προ φόρου εισοδήματος αποτελέσματα.

Με τις εγκυκλίους ΠΟΛ 1154/2017, ΠΟΛ 1191/2017, ΠΟΛ 1192/2017, ΠΟΛ 1194/2017 και ΠΟΛ. 1208/2017, ο Διοικητής της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ) παρείχε οδηγίες για την ομοιόμορφη εφαρμογή των όσων έγιναν δεκτά με τις υπ' αριθ. ΣτΕ 1738/2017 (Ολομ.), ΣτΕ 2932/2017, ΣτΕ 2934/2017 και ΣτΕ 2935/2017 αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας (ΣτΕ) καθώς και την υπ' αριθ. 268/2017 Γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (ΝΣΚ). Από τις ανωτέρω εγκυκλίους προκύπτει πενταετής παραγραφή - με βάση το γενικό κανόνα - για χρήσεις από το 2012 και μετά, καθώς και για τα φορολογικά έτη για τα οποία ισχύει ο Κώδικας Φορολογικής Διαδικασίας - ΚΦΔ (από το 2014 και μετά), πλην ειδικών εξαιρέσεων που ορίζονται στις σχετικές διατάξεις του ΚΦΔ.

Συνεπώς, και σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στην υπ΄ αριθμ. ΠΟΛ. 1192/2017, το δικαίωμα του Δημοσίου για καταλογισμό φόρου μέχρι και τη χρήση 2011 έχει παραγραφεί εκτός αν συντρέχει περίπτωση εφαρμογής των ειδικών διατάξεων περί 10ετούς, 15ετούς και 20ετούς παραγραφής.

(β) Αναβαλλόμενος φόρος

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος υπολογίζεται επί όλων των προσωρινών φορολογικών διαφορών μεταξύ της λογιστικής αξίας και της φορολογικής αξίας των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων.

	ΟΜΙΛΟΣ		**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	2017	**2016**	**2017**	**2016**
Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση	39.857	65.308	30.012	59.852
Αναβαλλόμενη φορολογική (υποχρέωση)	(45)	(7.506)	(45)	(7.122)
Καθαρή αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση / (υποχρέωση)	**39.812**	**57.802**	**29.967**	**52.730**

Υπόλοιπο 1.1	**57.802**	**32.255**	**52.730**	**30.088**
Επίδραση διακοπείσας δραστηριότητας / Εξαγορές εταιρειών	0	0	0	0
(Έξοδο) /Έσοδο αναγνωρισμένο στα Καθαρά κέρδη	(17.597)	26.697	(22.369)	23.178
(Έξοδο) /Έσοδο αναγνωρισμένο στα Λοιπά συνολικά αποτελέσματα	(442)	(1.150)	(443)	(536)
(Έξοδο) /Έσοδο αναγνωρισμένο απ' ευθείας στην Καθαρή θέση	49	0	49	0
Συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής	0	0	0	0
Υπόλοιπο 31.12	**39.812**	**57.802**	**29.967**	**52.730**

Ανάλυση εξόδου / (εσόδου) αναβαλλόμενου φόρου αναγνωρισμένου στα ΛΣΑ ανά κατηγορία τους:

	ΟΜΙΛΟΣ		**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	2017	**2016**	**2017**	**2016**
Αποτίμηση επενδύσεων διαθεσίμων προς πώληση	374	735	374	129
Αναλογιστική έσοδα/ζημίες από προγράμματα καθορισμένων παροχών	68	8	69	1
Αναταξινόμηση ζημιών απομείωσης διαθεσίμων προς πώληση	0	405	0	406
Υπόλοιπο 31.12	**442**	**1.149**	**443**	**536**

Οι αναβαλλόμενοι φόροι (απαίτηση και υποχρέωση) των χρήσεων 2017 και 2016 αναλύονται ως ακολούθως:

ΟΜΙΛΟΣ	**Κατάσταση οικονομικής θέσης**		**Καθαρά κέρδη (Χρέωση)/Πίστωση**	**Λοιπά συνολικά αποτελέσματα ή απ' ευθείας στην Καθαρή θέση (Χρέωση)/Πίστωση**
	31.12.2017	**31.12.2016**	**1.1 – 31.12.2017**	**1.1 – 31.12.2017**
Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση				
Έξοδα αύξησης κεφαλαίου	52	0	3	49
Πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού	653	726	-5	(68)
Φορολογικά αναγνωριζόμενες ζημίες	10.644	5.293	5.351	0
Λοιπές προβλέψεις και δεδουλευμένα αποτελέσματα	33	1.531	-1.498	0
Απομείωση απαιτήσεων	8.363	6.044	2.319	0
Απομείωση αποθεμάτων	841	442	399	0
Λοιπά	0	0	0	0
Αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση				

Αποτίμηση επενδυτικών ακινήτων	(475)	(333)	(142)	0
Αναγνώριση χρηματοδοτικών μισθώσεων	0	0	0	0
Αποτίμηση επενδύσεων	(246)	127	1	(374)
Αναγνώριση εσόδων βάσει ποσοστού ολοκλήρωσης	34.402	59.005	(24.603)	0
Διαφορά αποσβέσεων	(5.799)	15.530	(21.329)	0
Διαφορές ασώματων παγίων	(170)	72	(242)	0
Διαφορές ενσώματων παγίων	(332)	(247)	(85)	0
Αναγνώριση περιουσιακών στοιχείων από συμβάσεις παραχώρησης	831	900	(69)	0
Εξαγορές και πωλήσεις επιχειρήσεων	(8.985)	(31.288)	22.303	0
Αναβαλλόμενος φόρος καθαρών κερδών / λοιπών συνολικών αποτελεσμάτων			**(17.597)**	**(393)**
Καθαρός αναβαλλόμενος φόρος απαίτηση/(υποχρέωση)	**39.812**	**57.802**		

ΟΜΙΛΟΣ	**Κατάσταση οικονομικής θέσης**		**Καθαρά κέρδη (Χρέωση)/Πίστωση**	**Λοιπά συνολικά αποτελέσματα (Χρέωση)/Πίστωση**
	31.12.2016	**31.12.2015**	**1.1 – 31.12.2016**	**1.1 – 31.12.2016**
Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση				
Έξοδα αύξησης κεφαλαίου	0	10	(10)	0
Πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού	726	680	54	(8)
Φορολογικά αναγνωριζόμενες ζημίες	5.293	5.669	(376)	0
Λοιπές προβλέψεις και δεδουλευμένα αποτελέσματα	1.531	1.782	(251)	0
Απομείωση απαιτήσεων	6.044	4.321	1.723	0
Απομείωση αποθεμάτων	442	2.860	(2.418)	0
Λοιπά	0	(12)	12	0
Αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση				
Αποτίμηση επενδυτικών ακινήτων	(333)	(37)	(296)	0
Αναγνώριση χρηματοδοτικών μισθώσεων	0	(2)	2	0
Αποτίμηση επενδύσεων	127	2.577	(1.308)	(1.142)
Αναγνώριση εσόδων βάσει ποσοστού ολοκλήρωσης	59.005	35.598	23.407	0
Διαφορά αποσβέσεων	15.530	465	15.065	0
Διαφορές ασώματων παγίων	72	312	(240)	0
Διαφορές ενσώματων παγίων	(247)	(922)	675	0
Αναγνώριση περιουσιακών στοιχείων από συμβάσεις παραχώρησης	900	0	900	0
Εξαγορές και πωλήσεις επιχειρήσεων	(31.288)	(21.046)	(10.242)	0
Αναβαλλόμενος φόρος καθαρών κερδών / λοιπών συνολικών αποτελεσμάτων			**26.697**	**(1.150)**
Καθαρός αναβαλλόμενος φόρος απαίτηση/(υποχρέωση)	**57.802**	**32.255**		

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	**Κατάσταση οικονομικής θέσης**		**Αποτελέσματα Χρήσεως (Χρέωση)/Πίστωση**	**Λοιπά συνολικά αποτελέσματα ή απ' ευθείας στην Καθαρή θέση (Χρέωση)/Πίστωση**
	31.12.2017	**31.12.2016**	**1.1 – 31.12.2017**	**1.1 – 31.12.2017**
Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση				
Έξοδα αύξησης κεφαλαίου	49	0	0	49
Πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού	632	706	(5)	(69)
Φορολογικά αναγνωριζόμενες ζημίες	5.750	2.734	3.016	0
Λοιπές προβλέψεις και δεδουλευμένα αποτελέσματα	33	1.531	(1.498)	0
Απομείωση απαιτήσεων	7.681	5.431	2.250	0
Απομείωση αποθεμάτων	78	0	78	0
Λοιπά	0	0	0	0
Αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση				
Αποτίμηση επενδυτικού ακινήτου	37	178	(141)	0
Αναγνώριση χρηματοδοτικών μισθώσεων	0	0	0	0
Αποτίμηση επενδύσεων	(246)	127	1	(374)
Αναγνώριση εσόδων βάσει ποσοστού ολοκλήρωσης	26.384	50.828	-24.444	0
Διαφορά αποσβέσεων	(3.504)	(1.582)	(1.922)	0
Διαφορές ασώματων παγίων	138	169	(31)	0
Διαφορές ενσώματων παγίων	(1.457)	(1.292)	(165)	0
Αναγνώριση περιουσιακών στοιχείων από συμβάσεις παραχώρησης	781	840	(59)	0
Εξαγορές και πωλήσεις επιχειρήσεων	(6.389)	(6.940)	551	0
Αναβαλλόμενος φόρος αποτελεσμάτων / καθαρής θέσης			**(22.369)**	**(394)**
Καθαρός αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος απαίτηση/(υποχρέωση)	**29.967**	**52.730**		

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	**Κατάσταση οικονομικής θέσης**		**Αποτελέσματα Χρήσεως (Χρέωση)/Πίστωση**	**Λοιπά συνολικά αποτελέσματα (Χρέωση)/Πίστωση**
	31.12.2016	**31.12.2015**	**1.1 – 31.12.2016**	**1.1 – 31.12.2016**
Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση				
Πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού	706	662	45	(1)
Φορολογικά αναγνωριζόμενες ζημίες	2.734	3.914	(1.180)	0
Λοιπές προβλέψεις και δεδουλευμένα αποτελέσματα	1.531	1.778	(247)	0
Απομείωση απαιτήσεων	5.431	3.368	2.063	0
Λοιπά	0	(11)	11	0

Αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση				
Αποτίμηση επενδυτικού ακινήτου	178	(37)	215	0
Αναγνώριση χρηματοδοτικών μισθώσεων	0	(2)	2	0
Αποτίμηση επενδύσεων	127	1.970	(1.308)	(535)
Αναγνώριση εσόδων βάσει ποσοστού ολοκλήρωσης	50.828	31.439	19.389	0
Διαφορά αποσβέσεων	(1.582)	(13.080)	11.498	0
Διαφορές ασώματων παγίων	169	235	(66)	0
Διαφορές ενσώματων παγίων	(1.292)	(1.560)	268	0
Αναγνώριση περιουσιακών στοιχείων από συμβάσεις παραχώρησης	840	0	840	0
Εξαγορές και πωλήσεις επιχειρήσεων	(6.940)	1.412	(8.352)	0
Αναβαλλόμενος φόρος αποτελεσμάτων / καθαρής θέσης			**23.178**	**(536)**
Καθαρός αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος απαίτηση/(υποχρέωση)	**52.730**	**30.088**		

28. ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Ο λογ/σμός «Κύκλος εργασιών» στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις, αναλύεται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	1.1-31.12.2017	**1.1-31.12.2016**	**1.1-31.12.2017**	**1.1-31.12.2016**
Έσοδα από κατασκευαστικές υπηρεσίες	884.620	942.228	787.954	822.492
Έσοδα από παροχή λοιπών υπηρεσιών	1.487	4.641	1.487	1.924
Έσοδα από μισθώσεις	208	128	378	147
Έσοδα από πωλήσεις λατομικών προϊόντων	8.246	4.333	1.200	1.057
Έσοδα από πωλήσεις φυσικού αερίου	0	340	0	340
Σύνολο	**894.561**	**951.670**	**791.019**	**825.960**

29. ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΣΕΩΝ, ΕΞΟΔΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Οι λογ/σμοί «Κόστος πωλήσεων», «Έξοδα διοίκησης και διάθεσης» και «Έξοδα έρευνας και ανάπτυξης» στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις, αναλύονται ως εξής:

Κόστος πωλήσεων	**ΟΜΙΛΟΣ**		**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	1.1-31.12.2017	**1.1-31.12.2016**	**1.1-31.12.2017**	**1.1-31.12.2016**
Κόστος αποθεμάτων-υλικά έργων	290.372	216.837	280.212	200.387
Αμοιβές προσωπικού	62.094	90.147	50.192	64.492
Υπεργολάβοι	260.572	308.903	194.104	262.040
Αμοιβές μηχανικών, μελετητών, τεχνικών συμβούλων και τρίτων	68.002	68.664	63.294	64.800
Λοιπές παροχές τρίτων	5.689	7.730	4.740	6.254
Φόροι-τέλη-εισφορές έργων	1.735	2.001	1.691	1.934
Προβλέψεις	5.002	(1.610)	4.877	(1.708)

Έξοδα ταξιδίων	819	932	638	721
Έξοδα εργαστηριακού ελέγχου	764	1.533	763	1.504
Απομειώσεις παγίων	0	1.032	0	1.032
Αποσβέσεις	17.527	20.444	7.081	8.921
Δικαστικές και λοιπές αποζημιώσεις/Εξοδα νομικών διενέξεων	284	1.081	284	1.081
Λειτουργικές μισθώσεις	34.651	37.237	32.644	34.443
Ασφάλιστρα	2.779	4.136	2.381	3.118
Έξοδα μεταφορών	10.815	24.069	10.348	23.429
Επισκευές και συντηρήσεις	7.216	8.297	6.849	7.771
Αμοιβές ορκωτών ελεγκτών	272	187	211	142
Προμήθειες και έξοδα Ε/Ε	20.304	21.011	17.297	16.545
Καθαρό χρηματοοικονομικό κόστος έργων	484	1.601	396	852
Λοιπά χρηματοοικον. έξοδα και λοιπές προμήθειες	87	0	69	0
Λοιπά	5.250	3.630	1.962	3.455
Σύνολο	**794.718**	**817.862**	**680.033**	**701.213**

Έξοδα διοίκησης και διάθεσης	**ΟΜΙΛΟΣ**		**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	1.1-31.12.2017	**1.1-31.12.2016**	**1.1-31.12.2017**	**1.1-31.12.2016**
Αμοιβές προσωπικού	6.384	6.321	3.966	3.991
Αμοιβές μηχανικών, μελετητών, τεχνικών συμβούλων και τρίτων	9.009	6.750	7.157	5.474
Λοιπές παροχές τρίτων	788	694	521	506
Έξοδα ταξιδίων	232	333	143	235
Συνδρομές και εισφορές/Έξοδα προβολής και διαφήμισης	2.300	1.571	2.117	1.258
Αποσβέσεις	1.089	1.085	679	956
Απομειώσεις παγίων	0	0	0	0
Επισκευές και συντηρήσεις	225	163	180	143
Ασφάλιστρα	177	135	91	94
Αμοιβές ορκωτών ελεγκτών	199	231	121	177
Αμοιβές διοικητικού συμβουλίου	200	251	200	250
Λειτουργικές μισθώσεις	1.049	1.147	928	945
Φόροι-τέλη	548	835	325	614
Έξοδα μεταφορών	1.406	596	511	257
Έξοδα νομικών διενέξεων	20	9	20	9
Λοιπά	601	794	441	406
Σύνολο	**24.227**	**20.915**	**17.400**	**15.315**

Ο λογ/σμός «Έξοδα έρευνας και ανάπτυξης» στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις αναλύεται ως εξής:

Έξοδα έρευνας και ανάπτυξης	**ΟΜΙΛΟΣ**		**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	1.1-31.12.2017	**1.1-31.12.2016**	**1.1-31.12.2017**	**1.1-31.12.2016**
Αμοιβές προσωπικού	175	88	26	27
Αμοιβές μηχανικών, μελετητών, τεχνικών συμβούλων και τρίτων	59	357	0	47
Αποσβέσεις	21	15	0	0
Φόροι-τέλη	2	2	0	1
Μεταφορικά	17	11	0	0
Έξοδα ταξιδίων	63	37	60	36
Ασφάλιστρα	6	12	6	12
Λοιπά	18	8	2	4
Σύνολο	**361**	**530**	**94**	**127**

30. ΑΜΟΙΒΕΣ ΟΡΚΩΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΩΝ

	ΟΜΙΛΟΣ		**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	1.1-31.12.2017	**1.1-31.12.2016**	**1.1-31.12.2017**	**1.1-31.12.2016**
Αμοιβές για τακτικούς ελέγχους	461	386	322	287
Αμοιβές για έκτακτους ελέγχους	10	21	10	21
Αμοιβές για λοιπές υπηρεσίες	0	11	0	11
	471	**418**	**332**	**319**

31. ΚΟΣΤΟΣ ΜΙΣΘΟΔΟΣΙΑΣ

Οι δαπάνες για αμοιβές προσωπικού που έχουν αναγνωρισθεί στα αποτελέσματα της χρήσεως αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	1.1-31.12.2017	**1.1-31.12.2016**	**1.1-31.12.2017**	**1.1-31.12.2016**
Μισθοί και παρεπόμενες παροχές προσωπικού	54.894	79.721	41.625	53.125
Εισφορές ασφαλιστικών ταμείων	11.658	14.305	10.829	13.562
Πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού	2.138	2.576	1.767	1.869
Σύνολο	**68.690**	**96.602**	**54.221**	**68.556**

32. ΛΟΙΠΑ ΕΣΟΔΑ/(ΕΞΟΔΑ)

Ο λογ/σμός «Λοιπά έσοδα/(έξοδα)» στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις, αναλύεται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	1.1-31.12.2017	**1.1-31.12.2016**	**1.1-31.12.2017**	**1.1-31.12.2016**
Απόσβεση επιχορηγήσεων παγίων	104	59	0	0
Έσοδα από παροχή υπηρεσιών σε τρίτους	1.232	381	90	330
Έσοδα από μισθώματα	1.067	77	154	92
Χρέωση εξόδων	74	645	75	227
Τόκοι υπερημερίας	(4)	245	(4)	305
Επιχορηγήσεις εξόδων	31	150	13	45
Πωλήσεις παγίων και αποθεμάτων	665	992	248	1.014
Έσοδα από δικαστικές αποζημιώσεις	0	32	0	32
Έσοδα από ασφαλιστικές αποζημιώσεις	204	3	181	3
Κέρδη από διαγραφή υποχρεώσεων	31	1.266	31	794
Λοιπά έσοδα	1.086	917	278	632
Αποτίμηση επενδυτικών ακινήτων	489	(741)	489	(741)
Συναλλαγματικές διαφορές πληρωμής	1.332	717	1.345	1.938
Συναλλαγματικές διαφορές αποτίμησης	(5.155)	36	(626)	117
Καταπτώσεις εγγυήσεων - ποινικών ρητρών	15	313	15	313
Ανακτήσεις απομειώσεων (Απομειώσεις /Διαγραφές) απαιτήσεων	(4.342)	(6.614)	(3.919)	(6.087)
Ανακτήσεις απομειώσεων (Απομειώσεις /Διαγραφές) παγίων	(1.023)	(3.770)	(138)	(3.770)
Ανακτήσεις απομειώσεων (Απομειώσεις /Διαγραφές) αποθεμάτων	(736)	(507)	(568)	0
Προβλέψεις	(474)	(15.745)	(474)	(21.663)
Φόροι - Τέλη	1.009	(1.179)	1.017	(422)
Αποσβέσεις	(358)	(1.080)	(207)	(1.080)
Έξοδα ασφαλιστικών αποζημιώσεων	(130)	0	(130)	0
Λοιπά έξοδα	(1.560)	(1.071)	(1.294)	(1.009)
	(6.443)	**(24.874)**	**(3.424)**	**(28.930)**
Αποτελέσματα συμμετοχών και χρεογράφων				
Απομείωση υπεραξίας	(6.576)	0	0	0
Κέρδη/(ζημίες) από απορρόφηση επιχείρησης	0	0	0	0
Κέρδη/(Ζημίες) συμμετοχών σε κοινές επιχειρήσεις που δεν ενοποιούνται	0	0	0	0
Κέρδη από συμμετοχές σε φορολογικές κοινοπραξίες που λογίζονται ως θυγατρικές	0	0	0	3.191
Κέρδη/(Ζημίες και έξοδα) από πώληση μετοχών εισηγμένων στο Χ.Α.Α.	(1)	(19.796)	(1)	(19.796)
Κέρδη/(Ζημίες) από εκκαθάριση θυγατρικής	0	0	0	(4.470)
Κέρδη/(Ζημίες) από απομείωση συμμετοχής σε κοινοπραξία	0	0	0	(13.474)
Κέρδη/(Ζημίες) από αποτίμηση συμμετοχής σε επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση	0	(9.938)	0	(3.249)
Απομείωση συμμετοχών σε θυγατρικές	0	0	(2.250)	(42.677)
Απομείωση συμμετοχών σε συγγενείς	0	(18)	0	0
Κέρδη/(Ζημίες) από προσαρμογή στην εύλογη αξία χρεογράφων	0	0	0	0
	(6.577)	**(29.752)**	**(2.251)**	**(80.475)**
Σύνολο	**(13.020)**	**(54.626)**	**(5.675)**	**(109.405)**

Στα Κέρδη/(Ζημίες και έξοδα) από πώληση μετοχών εισηγμένων στο Χ.Α.Α. ποσό 0 (65 την προηγούμενη χρήση) αφορά έξοδα πώλησης.

33. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΣΟΔΑ/(ΕΞΟΔΑ)

Ο λογ/σμός «Χρηματοοικονομικά έσοδα/(έξοδα)» στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις, αναλύεται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	1.1-31.12.2017	**1.1-31.12.2016**	**1.1-31.12.2017**	**1.1-31.12.2016**
Χρηματοοικονομικά έσοδα				
Τόκοι λογαριασμών καταθέσεων και συναφών τοποθετήσεων	1.605	1.596	1.468	1.515
Τόκοι δανείων	6.263	4.169	4.756	2.958
Τόκοι εμπορικών απαιτήσεων	316	43	316	43
	8.184	**5.808**	**6.540**	**4.516**
Χρηματοοικονομικά έξοδα				
Τόκοι και έξοδα βραχυπρόθεσμων χρηματοδοτήσεων	(3.350)	(3.976)	(2.003)	(2.712)
Τόκοι και έξοδα μακροπροθέσμων χρηματοδοτήσεων	(6.425)	(5.405)	(6.379)	(5.364)
Τόκοι συμβάσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης	(938)	(1.122)	(899)	(1.088)
Τιμαριθμική προσαρμογή πρόβλεψης αποζημίωσης προσωπικού	(37)	(46)	(37)	(46)
Προμήθειες και έξοδα τραπεζών	(607)	(686)	(387)	(566)
	(11.357)	**(11.235)**	**(9.705)**	**(9.776)**
Σύνολο	**(3.173)**	**(5.427)**	**(3.165)**	**(5.260)**

34. ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΣΥΝΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ

Οι συναλλαγές, καθώς και τα υπόλοιπα του Ομίλου και της Εταιρείας με συνδεμένα μέρη για τις χρήσεις 2017 και 2016, αναλύονται ως εξής:

Αγοραπωλησίες αγαθών και υπηρεσιών

Χρήση 2017	**ΟΜΙΛΟΣ**				**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**			
Συνδεμένο μέρος	**'Εσοδα**	**Αγορές**	**Χρεωστικά Υπόλοιπα**	**Πιστωτικά Υπόλοιπα**	**'Εσοδα**	**Αγορές**	**Χρεωστικά Υπόλοιπα**	**Πιστωτικά Υπόλοιπα**
Μητρική	779	522	4.501	769	779	521	4.501	769
Θυγατρικές	0	0	0	0	239.424	4.830	111.905	20.244
Κοινοπραξίες	95	0	12	0	95	0	12	0
Λοιπά συνδεμένα μέρη	294.256	33.326	105.794	16.894	14.961	2.245	17.190	5.251

Χρήση 2016	**ΟΜΙΛΟΣ**				**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**			
Συνδεμένο μέρος	**'Εσοδα**	**Αγορές**	**Χρεωστικά Υπόλοιπα**	**Πιστωτικά Υπόλοιπα**	**'Εσοδα**	**Αγορές**	**Χρεωστικά Υπόλοιπα**	**Πιστωτικά Υπόλοιπα**
Μητρική	823	1.070	3.536	952	823	1.052	3.536	951
Θυγατρικές	0	0	0	0	502.214	8.890	147.974	27.418
Κοινοπραξίες	163	0	185	0	163	0	185	0
Λοιπά συνδεμένα μέρη	558.942	29.114	61.412	23.210	10.849	4.520	21.003	2.550

Μερίσματα - Επιστροφή κεφαλαίου

Ο 'Ομιλος και η Εταιρεία κατέβαλαν ποσό 15.005 για επιστροφή κεφαλαίου στην μητρική τους (πληρωμή μερίσματος 12.000 κατά την συγκριτική περίοδο). Το μέρισμα με 31.12.17 και 31.12.16 είναι ολοσχερώς καταβλημένο.

Αυξήσεις κεφαλαίου θυγατρικών

Η Εταιρεία κατέβαλε ποσά 918 για την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου θυγατρικών της (1.920 κατά τη συγκριτική περίοδο)

Δάνεια και τόκοι

Χρήση 2017	**ΟΜΙΛΟΣ**				**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**			
Συνδεμένο μέρος	**Χρημ/κά έσοδα**	**Χρημ/κά έξοδα**	**Δάνεια εισπρακτέα**	**Δάνεια πληρωτέα**	**Χρημ/κά έσοδα**	**Χρημ/κά έξοδα**	**Δάνεια εισπρακτέα**	**Δάνεια πληρωτέα**
Μητρική	5.009	4	114.995	104	2.682	0	79.815	0
Θυγατρικές	0	0	0	0	821	0	18.392	0
Κοινοπραξίες	1.246	0	12.813	0	1.246	0	12.813	0
Λοιπά συνδεμένα μέρη	7	64	674	741	7	21	258	0

Χρήση 2016	**ΟΜΙΛΟΣ**				**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**			
Συνδεμένο μέρος	**Χρημ/κά έσοδα**	**Χρημ/κά έξοδα**	**Δάνεια εισπρακτέα**	**Δάνεια πληρωτέα**	**Χρημ/κά έσοδα**	**Χρημ/κά έξοδα**	**Δάνεια εισπρακτέα**	**Δάνεια πληρωτέα**
Μητρική	3.002	0	75.838	0	1.588	0	34.634	0
Θυγατρικές	0	0	0	0	203	0	8.741	0
Κοινοπραξίες	1.137	0	11.566	0	1.137	0	11.566	0
Λοιπά συνδεμένα μέρη	15	61	691	1.022	15	21	275	342

Από ταμειακής πλευράς:

α) Ο Όμιλος και η Εταιρεία χορήγησαν ποσό 42.500 και εισέπραξαν 6.259 και 0, αντίστοιχα, για δάνεια προς την μητρική τους (χορήγησαν ποσό 51.030 και 10.980 για δάνειο προς την μητρική τους κατά τη συγκριτική περίοδο)

β) Η Εταιρεία χορήγησε δάνεια προς τη θυγατρική ΤΕΡΝΑ ΛΕΥΚΟΛΙΘΟΙ ποσού 8.830 (χορήγησε 7.540 και εισέπραξε 0 κατά τη συγκριτική περίοδο)
γ) Ο Όμιλος και η Εταιρεία αποπλήρωσαν δάνεια από συνδεδεμένα μέρη ποσού 363 (0 κατά την συγκριτική περίοδο).
δ) Ο Όμιλος εισέπραξε 100 (0 κατά την συγκριτική περίοδο) από έκδοση ομολογιακού δανείου από τη μητρική ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ Α.Ε..

Οι συναλλαγές με τα συνδεμένα μέρη γίνονται με τους ίδιους όρους που ισχύουν για τις συναλλαγές με τρίτους.

Αποδοχές μελών Διοικητικού Συμβουλίου και ανώτατων στελεχών της Εταιρείας

Οι αποδοχές μελών Διοικητικού Συμβουλίου και ανώτατων στελεχών του ομίλου και της Εταιρείας που περιλαμβάνονται στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις έχουν ως κάτωθι:

	ΟΜΙΛΟΣ		**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	1.1-31.12.2017	**1.1-31.12.2016**	**1.1-31.12.2017**	**1.1-31.12.2016**
Αμοιβές ελευθέρων επαγγελματιών	1.597	1.438	1.343	1.183
Αμοιβές μισθωτών	331	20	331	20
Αμοιβές για συμμετοχή σε συνεδριάσεις Δ.Σ.	200	251	200	250
	2.128	**1.709**	**1.874**	**1.453**

	31.12.2017	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Σχετικές υποχρεώσεις	106	28	106	8
Σχετικές απαιτήσεις	0	10	0	3

35. ΣΚΟΠΟΙ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Ο Όμιλος είναι εκτεθειμένος σε πολλαπλούς χρηματοοικονομικούς κινδύνους όπως ο κίνδυνος της αγοράς (διακυμάνσεις στις συναλλαγματικές ισοτιμίες, τα επιτόκια, οι τιμές της αγοράς κτλ), ο πιστωτικός κίνδυνος και ο κίνδυνος ρευστότητας. Το πρόγραμμα διαχείρισης κινδύνων του ομίλου στοχεύει στον περιορισμό της αρνητικής επίδρασης στα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα του ομίλου που προκύπτει από την αδυναμία πρόβλεψης των χρηματοοικονομικών αγορών και τη διακύμανση στις μεταβλητές του κόστους και των πωλήσεων. Η πολιτική διαχείρισης κινδύνων εφαρμόζεται από τις οικονομικές υπηρεσίες του Ομίλου.

Η διαδικασία που ακολουθείται είναι η παρακάτω:

- Αξιολόγηση των κινδύνων που σχετίζονται με τις δραστηριότητες και τις λειτουργίες του ομίλου,
- σχεδιασμός της μεθοδολογίας και επιλογή των κατάλληλων χρηματοοικονομικών προϊόντων για την μείωση των κινδύνων και

- εκτέλεση/εφαρμογή, σύμφωνα με τη διαδικασία που έχει εγκριθεί από τη διοίκηση, της διαδικασίας διαχείρισης κινδύνων.

Τα χρηματοοικονομικά μέσα του ομίλου αποτελούνται κυρίως από καταθέσεις σε τράπεζες, εμπορικούς και λοιπούς χρεώστες και πιστωτές, απαιτήσεις από κατασκευαστικές συμβάσεις, δάνεια προς τις συνδεδεμένες επιχειρήσεις, επενδύσεις σε μετοχές, μερίσματα πληρωτέα, μακροπρόθεσμες και βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις από μισθώσεις και δάνεια.

ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΑΓΟΡΑΣ

Ο Όμιλος εκτίθεται σε κίνδυνο από την μεταβολή της εύλογης αξίας των Επενδύσεων διαθεσίμων προς πώληση και ενδέχεται να επηρεάσουν τις Οικονομικές Καταστάσεις.

ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ

Συναλλαγματικός είναι ο κίνδυνος η εύλογη αξία ή οι μελλοντικές ταμειακές ροές ενός χρηματοοικονομικού μέσου να υπόκεινται σε διακύμανση λόγω μεταβολών στις συναλλαγματικές ισοτιμίες.
Αυτό το είδος κινδύνου μπορεί να προκύψει, για τον Όμιλο, από συναλλαγματικές διαφορές αποτίμησης και μετατροπής στο νόμισμα παρουσίασης του Ομίλου (Ευρώ) χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων, κυρίως απαιτήσεων, και χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων αφ΄ενός από συναλλαγές συνομολογημένες σε νόμισμα διαφορετικό από το λειτουργικό νόμισμα των οντοτήτων του Ομίλου και, αντίστοιχα, αφ΄ετέρου από λειτουργικά νομίσματα οντοτήτων του Ομίλου διαφορετικά από το ευρώ που είναι νόμισμα παρουσίασης των οικονομικών καταστάσεων. Οι συναλλαγές αφορούν κυρίως σε αγορές παγίων και αποθεμάτων, σε εμπορικές πωλήσεις, επενδύσεις σε χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, σε δανεισμό, καθώς και σε καθαρές επενδύσεις σε οικονομικές οντότητες του εξωτερικού. Ο Όμιλος δραστηριοποιείται μέσω υποκαταστημάτων και επιχειρήσεων στη Μέση Ανατολή και στα Βαλκάνια και συνεπώς είναι δυνατό να εκτεθεί σε κίνδυνο συναλλαγματικών ισοτιμιών.
Σχετικά με τα κατασκευαστικά έργα στα Βαλκάνια: οι συμβατικές απαιτήσεις, οι υποχρεώσεις στους βασικούς προμηθευτές (σκυροδέματος, προϊόντων σιδήρου, ασφάλτου, σκύρων, στρωτήρων κτλ) και υπεργολάβους συνομολογούνται κυρίως σε ευρώ και επομένως η έκθεση στον συναλλαγματικό κίνδυνο είναι περιορισμένη. Επιπλέον, το βουλγαρικό λέβα (BGN) έχει σταθερή ισοτιμία έναντι του ευρώ.

Σχετικά με τα κατασκευαστικά έργα στη Μέση Ανατολή, οι συμβατικές απαιτήσεις, οι υποχρεώσεις στους βασικούς προμηθευτές (σκυροδέματος, προϊόντων σιδήρου, ασφάλτου, σκύρων, στρωτήρων κτλ) και υπεργολάβους συνομολογούνται στα τοπικά νομίσματα, τα οποία είναι σταθερά συνδεμένα με το δολάριο ΗΠΑ (USD) και, επομένως, υπάρχει έκθεση σε συναλλαγματικό κίνδυνο από τις μεταβολές της ισοτιμίας του δολαρίου ΗΠΑ έναντι του Ευρώ.

	2017											
(Ποσά σε ευρώ)	**AED**	**ALL**	**BHD**	**IQD**	**LYD**	**MKD**	**QAR**	**RON**	**RSD**	**SAR**	**USD**	**EUR**
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	18.920	590	30.894	2.268	2.876	15	25.827	285	5.180	1.643	10.142	23.393
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	(5.236)	(1.233)	(12.921)	(13)	(2.016)	(5)	(18.697)	(480)	(300)	(1.366)	(7.121)	(137.154)
Σύνολο κυκλοφορούντων	**13.684**	**(643)**	**17.973**	**2.255**	**860**	**10**	**7.130**	**(195)**	**4.880**	**277**	**3.021**	**(113.761)**

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	423	0	7.670	4	0	0	158	3	0	0	0	2.615
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	(12.727)	(360)	(3.319)	0	0	0	(46)	0	0	0	(2.013)	(14.004)
Σύνολο μη κυκλοφορούντων	**(12.304)**	**(360)**	**4.351**	**4**	**0**	**0**	**112**	**3**	**0**	**0**	**(2.013)**	**(11.389)**

	2016											
(Ποσά σε ευρώ)	**AED**	**ALL**	**BHD**	**IQD**	**LYD**	**MKD**	**QAR**	**RON**	**RSD**	**SAR**	**USD**	**EUR**
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	31.948	501	25.374	8.053	7.737	39	52.669	295	15.895	2.813	4.657	17.738
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	(11.942)	(1.316)	(20.938)	(26)	(8)	(31)	(20.498)	(347)	(5.521)	(2.573)	(6.706)	(127.136)
Σύνολο κυκλοφορούντων	**20.006**	**(815)**	**4.436**	**8.027**	**7.729**	**8**	**32.171**	**(52)**	**10.374**	**240**	**(2.049)**	**(109.398)**
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	806	0	8.733	0	0	0	585	3	39	0	0	141
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	(13.779)	0	(3.571)	0	0	0	(10)	0	0	0	(2.279)	(22.538)
Σύνολο μη κυκλοφορούντων	**(12.973)**	**0**	**5.162**	**0**	**0**	**0**	**575**	**3**	**39**	**0**	**(2.279)**	**(22.397)**

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την ευαισθησία των Καθαρών κερδών καθώς και των Λοιπών συνολικών αποτελεσμάτων της χρήσης στις διακυμάνσεις των συναλλαγματικών ισοτιμιών μέσα από την επίδρασής τους στα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις. Για το νόμισμα BGN δεν εξετάσαμε την μεταβολή καθώς το νόμισμα έχει σταθερή ισοτιμία έναντι του ευρώ. Για τα υπόλοιπα νομίσματα εξετάσαμε την ευαισθησία σε μια μεταβολή +/- 10%. των συναλλαγματικών ισοτιμιών ευρώ / άλλο νόμισμα.

Ο πίνακας παρουσιάζει την κατά +10% μεταβολή.

	2017											
(Ποσά σε ευρώ)	**AED**	**MKD**	**AED**	**QAR**	**BHD**	**USD**	**LYD**	**ALL**	**RSD**	**IQD**	**SAR**	**EUR**
Επίδραση στα Καθαρά κέρδη μετά φόρων	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	89	9.688
Επίδραση στα Λοιπά συνολικά έσοδα μετά φόρων	(1.803)	416	1.998	(113)	(181)	238	(1.830)	(1.571)	(5.645)	79	0	0

	2016											
(Ποσά σε ευρώ)	**AED**	**MKD**	**AED**	**QAR**	**BHD**	**USD**	**LYD**	**ALL**	**RSD**	**IQD**	**SAR**	**EUR**
Επίδραση στα Καθαρά κέρδη μετά φόρων	0	0	0	0	0	0	37	0	0	0	132	11.230
Επίδραση στα Λοιπά συνολικά έσοδα μετά φόρων	(1.127)	396	1.612	(689)	506	245	(901)	(1.576)	(4.914)	(36)	0	(3.062)

Ο πίνακας παρουσιάζει την κατά -10% μεταβολή.

	2017											
(Ποσά σε ευρώ)	**AED**	**MKD**	**AED**	**QAR**	**BHD**	**USD**	**LYD**	**ALL**	**RSD**	**IQD**	**SAR**	**EUR**
Επίδραση στα Καθαρά κέρδη μετά φόρων	0	0	(0)	0	0	0	(0)	0	0	(3)	(115)	(11.901)
Επίδραση στα Λοιπά συνολικά έσοδα μετά φόρων	1.803	(416)	(1.998)	103	181	(238)	1.830	1.572	5.713	(79)	0	0

	2016											
(Ποσά σε ευρώ)	**AED**	**MKD**	**AED**	**QAR**	**BHD**	**USD**	**LYD**	**ALL**	**RSD**	**IQD**	**SAR**	**EUR**
Επίδραση στα Καθαρά κέρδη μετά φόρων	0	0	0	0	0	0	(37)	0	0	(0)	(132)	(13.727)
Επίδραση στα Λοιπά συνολικά έσοδα μετά φόρων	1.127	(396)	(1.612)	689	(506)	(246)	901	1.577	4.914	36	0	3.789

Για την διαχείριση αυτής της κατηγορίας κινδύνου, η Διοίκηση και το τμήμα χρηματοοικονομικής διαχείρισης του ομίλου φροντίζει ώστε η διαχείριση των διαθεσίμων του ομίλου να είναι καλυμμένη από κινδύνους μεταβολών στις ισοτιμίες. Επιπρόσθετα, φροντίζει ώστε, κατά το μέγιστο δυνατόν οι απαιτήσεις (έσοδα) και οι υποχρεώσεις (δαπάνες), να συνομολογούνται σε ευρώ ή σε νομίσματα που έχουν σταθερή ισοτιμία με το ευρώ (π.χ. το βουλγαρικό λέβα BGN).

Σε ότι αφορά τις συναλλαγές της εταιρείας με οίκους του εξωτερικού, αυτές γίνονται κατά κανόνα με ευρωπαϊκούς ομίλους όπου το νόμισμα διακανονισμού είναι το ευρώ.

ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΥΑΙΣΘΗΣΙΑΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΕΠΙΤΟΚΙΟΥ

Το σύνολο σχεδόν του μακροπρόθεσμου δανεισμού και των χρηματοδοτικών μισθώσεων, που είχε ο Όμιλος κατά το τέλος της παρουσιαζόμενης χρήσης από τράπεζες, ήταν κυμαινόμενου επιτοκίου 99,5% (99,3% κατά το τέλος της προηγούμενης χρήσης). Το υπόλοιπο ήταν σταθερού επιτοκίου.
Ο βραχυπρόθεσμος δανεισμός του Ομίλου είναι κυμαινόμενου επιτοκίου κατά 99,95% (94% κατά την προηγούμενη χρήση) ενώ το υπόλοιπο είναι σταθερού επιτοκίου.
Λόγω της σύντομης διάρκειας των τοποθετήσεων των χρηματικών διαθεσίμων, αυτές είναι επί της ουσίας κυμαινόμενου επιτοκίου, ενώ το σύνολο των απαιτήσεων από δάνεια προς συνδεμένες επιχειρήσεις είναι σταθερού επιτοκίου.
Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την ευαισθησία των καθαρών κερδών της χρήσης σε μια λογική μεταβολή του επιτοκίου των έντοκων απαιτήσεων και υποχρεώσεων της τάξεως του +/-20% (2016: +/-20%). Οι αλλαγές στα επιτόκια εκτιμάται ότι κινούνται σε μία λογική βάση σε σχέση με τις πρόσφατες συνθήκες της αγοράς.

	2017		**2016**	
	+20%	-20%	+20%	-20%
Καθαρά κέρδη μετά από φόρο (από έντοκες υποχρεώσεις)	(3,8%)	3,8%	(7)	7
Καθαρά κέρδη μετά από φόρο (από έντοκα περιουσιακά στοιχεία)	(6,4%)	6,4%	14	(14)

Ο Όμιλος δεν εκτίθεται σε άλλους κινδύνους τιμών επιτοκίων, ή μεταβολών τιμών χρεογράφων των οποίων η τιμή διαπραγματεύεται σε χρηματοοικονομική αγορά.

ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

Πιστωτικός είναι ο κίνδυνος το αντισυμβαλλόμενο μέρος σε ένα χρηματοοικονομικό μέσο να προκαλέσει ζημία στο άλλο μέρος αποτυγχάνοντας να εξοφλήσει την σχετική υποχρέωση.
Η έκθεση του Ομίλου όσον αφορά τον πιστωτικό κίνδυνο περιορίζεται στα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία την ημερομηνία του Ισολογισμού αναλύονται ως εξής:

	31.12.2017	31.12.2016
Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση - Μετοχές και λοιποί τίτλοι	3.064	1.345
Επενδύσεις κατεχόμενες για εμπορικούς σκοπούς - Μετοχές	0	0
Δάνεια και απαιτήσεις - Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	139.031	96.540
Δάνεια και απαιτήσεις - Προκαταβολές και λοιπές απαιτήσεις	12.133	37.958
Δάνεια και απαιτήσεις - Εμπορικές απαιτήσεις	197.434	222.011
Δάνεια και απαιτήσεις - Απαιτήσεις από κατασκευαστικές συμβάσεις	149.213	114.234
Διαθέσιμα και ταμιακά ισοδύναμα - Καταθέσεις όψεως και προθεσμίας	295.404	441.587
	796.279	**913.675**

Ο Όμιλος ελέγχει διαρκώς τις απαιτήσεις του, είτε χωριστά είτε κατά ομάδα και ενσωματώνει τις προκύπτουσες πληροφορίες στον πιστωτικό του έλεγχο. Στις περιπτώσεις όπου είναι σκόπιμο, χρησιμοποιούνται εξωτερικές εκθέσεις ή αναλύσεις σχετικά με τους υφιστάμενους ή ενδεχόμενους πελάτες.
Η διοίκηση του Ομίλου θεωρεί ότι όλα τα ανωτέρω χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία για τα οποία έχουν σχηματισθεί οι απαραίτητες απομειώσεις είναι υψηλής πιστωτικής ποιότητας.

Ο Όμιλος δεν εκτίθεται σε σημαντικό πιστωτικό κίνδυνο από εμπορικές απαιτήσεις. Αυτό οφείλεται αφενός στην πολιτική του Ομίλου, η οποία εστιάζεται στη συνεργασία με αξιόπιστους πελάτες και αφετέρου στη φύση των δραστηριοτήτων του Ομίλου.

Ειδικότερα, το σύνολο των απαιτήσεων αφορά είτε τον ευρύτερο δημόσιο τομέα στο εσωτερικό και το εξωτερικό, είτε πελάτες με ιδιαίτερα μεγάλες οικονομικές δυνατότητες. Παρά το γεγονός αυτό και οι απαιτήσεις αυτές, βρίσκονται κάτω από ειδική παρατήρηση και εφόσον απαιτηθούν θα γίνουν οι απαραίτητες προσαρμογές.

Η επιβράδυνση της Ελληνικής οικονομίας κατά το 2017 και οι λοιπές δυσμενείς εξελίξεις παρά το γεγονός ότι δεν μπορούν να εκτιμηθούν επακριβώς, δεν αναμένεται ότι τελικά θα επηρεάσουν αρνητικά την ποιότητα του χαρτοφυλακίου των απαιτήσεων του Ομίλου.

Ο πιστωτικός κίνδυνος για τα χρηματικά διαθέσιμα, καθώς και για τις λοιπές απαιτήσεις είναι περιορισμένος, δεδομένου ότι οι συναλλασσόμενοι είναι αξιόπιστες τράπεζες με υψηλής ποιότητας κεφαλαιακή διάρθρωση, το δημόσιο ή εταιρείες του ευρύτερου δημόσιου τομέα ή ισχυροί επιχειρηματικοί όμιλοι.

ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ

Ο Όμιλος διαχειρίζεται τις ανάγκες ρευστότητάς της με προσεκτική παρακολούθηση των χρεών των μακροπρόθεσμων χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων καθώς επίσης και των πληρωμών που πραγματοποιούνται καθημερινά. Οι ανάγκες ρευστότητας παρακολουθούνται σε διάφορες χρονικές ζώνες, σε καθημερινή και εβδομαδιαία βάση καθώς και σε μια κυλιόμενη περίοδο 30 ημερών. Οι ανάγκες ρευστότητας για τους επόμενους 6 μήνες και το επόμενο έτος προσδιορίζονται μηνιαία.

Ο Όμιλος διατηρεί μετρητά και διαθέσιμα σε τράπεζες για να καλύψει ανάγκες ρευστότητας για περιόδους έως 30 ημερών. Τα κεφάλαια για τις μεσοπρόθεσμες ανάγκες ρευστότητας αποδεσμεύονται από προθεσμιακές καταθέσεις της εταιρείας. Η ληκτότητα των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων για τον Όμιλο αναλύεται ως εξής:

	Βραχυπρόθεσμες	**Μακροπρόθεσμες**	
31.12.2017	**0 έως 12 μήνες**	**2ο έως 5ο έτος**	**Πέραν του 5ου έτους**
Μακροπρόθεσμος δανεισμός	107.896	13.190	8.000
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	5.851	11.952	0
Βραχυπρόθεσμος δανεισμός	93.182	0	0
Προμηθευτές	200.622	0	0
Λοιπές υποχρεώσεις	21.186	27.639	0
Σύνολο	**428.737**	**52.781**	**8.000**

Η αντίστοιχη ληκτότητα των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων για την 31η Δεκεμβρίου 2016 είχε ως εξής:

	Βραχυπρόθεσμες	**Μακροπρόθεσμες**	
31.12.2016	**0 έως 12 μήνες**	**2ο έως 5ο έτος**	**Πέραν του 5ου έτους**
Μακροπρόθεσμος δανεισμός	8.189	114.792	13.534
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	5.679	17.708	205
Βραχυπρόθεσμος δανεισμός	49.301	0	0
Προμηθευτές	191.146	0	0
Λοιπές υποχρεώσεις	32.014	19.019	0
Σύνολο	**286.329**	**151.519**	**13.739**

Οι ανωτέρω συμβατικές ημερομηνίες λήξης αντικατοπτρίζουν τις μικτές ταμειακές ροές, οι οποίες ενδέχεται να διαφέρουν από τις λογιστικές αξίες των υποχρεώσεων κατά την ημερομηνία του ισολογισμού.

36. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία καθώς και οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις των συνημμένων οικονομικών καταστάσεων του Ομίλου κατηγοριοποιούνται ως εξής:

	31.12.2017	31.12.2016
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό		
Δάνεια και απαιτήσεις-Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	139.031	96.540
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία - Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση	14.925	13.506
Σύνολο	**153.956**	**110.046**
Κυκλοφορούν ενεργητικό		
Δάνεια και απαιτήσεις -Εμπορικές απαιτήσεις	197.434	222.011
Δάνεια και απαιτήσεις -Απαιτήσεις από κατασκευαστικές συμβάσεις	149.213	114.234
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία - Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση	0	0
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία - Επενδύσεις κατεχόμενες για εμπορικούς σκοπούς	0	0
Δάνεια και απαιτήσεις - Προκαταβολές και λοιπές απαιτήσεις	12.133	37.958
Ταμιακά διαθέσιμα και ταμιακά ισοδύναμα	295.404	441.587
Σύνολο	**654.184**	**815.790**

	31.12.2017	31.12.2016
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις		
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στο αποσβενόμενο κόστος – Μακροπρόθεσμα δάνεια	21.189	122.740
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στο αποσβενόμενο κόστος - Υποχρεώσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις	11.674	16.470
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στο αποσβενόμενο κόστος – Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	27.639	19.019
Σύνολο	**60.502**	**158.229**
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις		
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στο αποσβενόμενο κόστος – Βραχυπρόθεσμα δάνεια	87.808	46.698
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στο αποσβενόμενο κόστος – Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις πληρωτέες την επόμενη χρήση	112.948	5.421
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στο αποσβενόμενο κόστος – Προμηθευτές	200.622	191.146
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στο αποσβενόμενο κόστος – Δεδουλευμένες και λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	21.186	32.014
Σύνολο	**422.563**	**275.279**

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΣΕ ΕΥΛΟΓΗ ΑΞΙΑ

Η ιεράρχηση των χρηματοοικονομικών στοιχείων που επιμετρούνται σε εύλογη αξία έχει ως εξής:

- Επίπεδο 1: Τιμές διαπραγμάτευσης σε μια ενεργό αγορά
- Επίπεδο 2: Τιμές από μοντέλα αποτίμησης που βασίζονται σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς
- Επίπεδο 3: Τιμές από μοντέλα αποτίμησης που δεν βασίζονται σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς.

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του Ομίλου που αποτιμώνται σε εύλογη αξία αναλύονται την 31.12.2017 στα ως άνω επίπεδα ιεράρχησης ως εξής:

Χρηματοοικονομικό στοιχείο	Επίπεδο ιεράρχησης	Εύλογη αξία περιουσιακού στοιχείου/(υποχρέωσης)	Μεταβολή στα Καθαρά κέρδη/(ζημίες)	Μεταβολή στα Λοιπά συνολικά έσοδα/(έξοδα)
Μη εισηγμένες μετοχές (επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση)	3	11.861	0	0
Εισηγμένες μετοχές (επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση)	1	3.049	0	1.288
Εισηγμένες μετοχές (Επενδύσεις κατεχόμενες για εμπορικούς σκοπούς)	1	0	0	0
Λοιπά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία (επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση)	2	15	0	0

Τα αντίστοιχα ποσά την 31.12.2016 είχαν ως εξής:

Χρηματοοικονομικό στοιχείο	Επίπεδο ιεράρχησης	Εύλογη αξία περιουσιακού στοιχείου/(υποχρέωσης)	Μεταβολή στα Καθαρά κέρδη/(ζημίες)	Μεταβολή στα Λοιπά συνολικά έσοδα/(έξοδα)
Μη εισηγμένες μετοχές (επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση)	3	12.161	(9.938)	8.100
Εισηγμένες μετοχές (επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση)	1	1.330	(16.844)	864
Εισηγμένες μετοχές (Επενδύσεις κατεχόμενες για εμπορικούς σκοπούς)	1	0	(2.887)	0
Λοιπά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία (επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση)	2	15	0	0

37. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

Οι στόχοι του Ομίλου ΤΕΡΝΑ όσον αφορά τη διαχείριση του κεφαλαίου είναι οι εξής:

- να εξασφαλίσει την ικανότητα του Ομίλου να συνεχίσει τη δραστηριότητα του (going-concern) και
- να εξασφαλίσει μια ικανοποιητική απόδοση στους μετόχους τιμολογώντας προϊόντα και υπηρεσίες ανάλογα με το επίπεδο κινδύνου.

Ο Όμιλος καθορίζει το ύψος του κεφαλαίου αναλογικά με τον κίνδυνο των δραστηριοτήτων, παρακολουθεί τις εξελίξεις στο οικονομικό περιβάλλον και την επίδρασή τους στα χαρακτηριστικά κινδύνου, και διαχειρίζεται την κεφαλαιακή δομή (σχέση δανεισμού προς ίδια κεφάλαια) με την προσαρμογή του ύψους και της διάρκειας του δανεισμού, την έκδοση νέων μετοχών ή την επιστροφή κεφαλαίου στους μετόχους, την προσαρμογή του ύψους του μερίσματος ή και την πώληση μεμονωμένων ή ομάδων περιουσιακών στοιχείων.
Για το σκοπό αυτό ο Όμιλος παρακολουθεί το κεφάλαιο στη βάση του δείκτη χρηματοδοτικής μόχλευσης τον οποίο ορίζει ως: Προσαρμοσμένο Καθαρό χρέος / Προσαρμοσμένα Ίδια κεφάλαια, όπου ως Προσαρμοσμένο Καθαρό χρέος ορίζει το σύνολο των Υποχρεώσεων από δάνεια και χρηματοδοτικές μισθώσεις μείον τα χρηματικά διαθέσιμα και ως Προσαρμοσμένα Ίδια κεφάλαια τα Ίδια κεφάλαια εξαιρουμένου του οφειλόμενου κεφαλαίου πλέον τις Επιχορηγήσεις, όπως απεικονίζονται στην Κατάσταση οικονομικής θέσης.

Ο εν λόγω δείκτης κατά το τέλος των χρήσεων 2017 και 2016 έχει ως εξής:

	31.12.2017	**31.12.2016**
Έντοκος δανεισμός	233.619	191.329
Μείον :		
Χρηματικά διαθέσιμα	(295.404)	(441.587)
Προσαρμοσμένο Καθαρό χρέος	**(61.785)**	**(250.258)**
'Ιδια κεφάλαια	151.776	138.761
Επιχορηγήσεις	14.451	14.584
Προσαρμοσμένα Ίδια κεφάλαια	**166.227**	**153.345**
Δείκτης χρηματοδοτικής μόχλευσης	**(37%)**	**(163%)**

38. ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

1. Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης

Για τις χρήσεις 2011,2012 και 2013 η μητρική εταιρεία και οι ελληνικές θυγατρικές της (εκτός των φορολογικών κοινοπραξιών) έχουν υπαχθεί στο φορολογικό έλεγχο των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών που προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 82 παραγ. 5 του Ν. 2238/1994 (ΠΟΛ 1159/26/7/2011) ενώ για τις χρήσεις 2014 και 2015 έχουν υπαχθεί στο φορολογικό έλεγχο των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών που προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 65Α παραγρ. 1 Ν.4174/2016 (ΠΟΛ 1124/22/6/2017). Για τις παραπάνω χρήσεις εκκρεμεί η οριστικοποίηση του ελέγχου από το Υπουργείο Οικονομικών, ενώ για τη χρήση του 2016 εκκρεμεί ο φορολογικός έλεγχος.

Οι φορολογικές υποχρεώσεις του Ομίλου για τις χρήσεις αυτές δεν έχουν καταστεί οριστικές και κατά συνέπεια υπάρχει ενδεχόμενο να προκύψουν πρόσθετες επιβαρύνσεις, όταν διενεργηθούν οι σχετικοί έλεγχοι από τις Φορολογικές αρχές.

Η πρόβλεψη που έχει σχηματίσει ο Όμιλος για τις φορολογικά ανέλεγκτες χρήσεις, εκτιμώντας τα πραγματικά γεγονότα του κινδύνου των φορολογικών παραβάσεων ανέρχεται στο ποσό των 2.250 (1.635 κατά το τέλος της προηγούμενης χρήσης) και στην Εταιρεία ανέρχεται σε 2.050 (1.435 κατά το τέλος της προηγούμενης χρήσης) . Οι προβλέψεις αυτές περιλαμβάνονται στο λογαριασμό «Λοιπές προβλέψεις».

Η Διοίκηση του Ομίλου εκτιμά ότι κατά την ολοκλήρωση του φορολογικού ελέγχου δεν θα προκύψουν πρόσθετες φορολογικές υποχρεώσεις που θα έχουν ουσιώδη επίδραση πέραν αυτών που καταχωρήθηκαν και που απεικονίζονται στις οικονομικές καταστάσεις.

Οι εταιρείες που είναι, για συνεχή έτη, ζημιογόνες δεν ενέχουν κίνδυνο φορολογικής επιβάρυνσης.
Οι φορολογικές ζημίες, στο βαθμό που γίνονται αποδεκτές από τις φορολογικές αρχές, μπορούν να συμψηφίσουν μελλοντικά φορολογητέα κέρδη για διάστημα πέντε ετών από το έτος που προέκυψαν.

Σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στην υπ΄ αριθμ. ΠΟΛ. 1192/2017, το δικαίωμα του Δημοσίου για καταλογισμό φόρου μέχρι και τη χρήση 2011 έχει παραγραφεί εκτός αν συντρέχει περίπτωση εφαρμογής των ειδικών διατάξεων περί 10ετούς, 15ετούς και 20ετούς παραγραφής.

2. Δεσμεύσεις από κατασκευαστικές συμβάσεις

Το ανεκτέλεστο υπόλοιπο των έργων από κατασκευαστικές συμβάσεις του Ομίλου ανέρχεται κατά την 31.12.2017 σε ποσό 1.583 εκατ. ευρώ. Ο Όμιλος για την εκπλήρωση του σκοπού της εκτέλεσης κατασκευαστικών έργων έχει εκδώσει εγγυητικές επιστολές καλής εκτέλεσης, ανάληψης δεκάτων κλπ., συνολικού ποσού 1.165εκ. (1.196εκ. κατά το τέλος της προηγούμενης χρήσεως).

3. Δικαστικές υποθέσεις

Η Εταιρεία και οι ενοποιούμενες εταιρείες αυτής εμπλέκονται (υπό την ιδιότητα του εναγόμενου και του ενάγοντος) σε διάφορες δικαστικές υποθέσεις στα πλαίσια της κανονικής λειτουργίας τους. Ειδικότερα σε ότι αφορά σε δικαστικές υποθέσεις εναντίον του Ομίλου για εργατικά ατυχήματα που συνέβησαν κατά την εκτέλεση κατασκευαστικών έργων, σημειώνεται ότι ο Όμιλος είναι ασφαλισμένος έναντι εργατικών ατυχημάτων, και ως εκ τούτου δεν αναμένεται να προκύψει σημαντική επιβάρυνση από ενδεχόμενη αρνητική έκβαση τέτοιας φύσης δικαστικών υποθέσεων.
Ο Όμιλος σχηματίζει προβλέψεις στις οικονομικές καταστάσεις σχετικά με τις εκκρεμείς νομικές υποθέσεις, όταν είναι πιθανό ότι θα απαιτηθεί εκροή πόρων για τον διακανονισμό της υποχρέωσης και το ποσό αυτό μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα. Στα πλαίσια αυτά, ο Όμιλος έχει αναγνωρίσει κατά την 31.12.2017 προβλέψεις ύψους 3.154 και η Εταιρεία 2.154 για επίδικες υποθέσεις

Η Διοίκηση καθώς και οι νομικοί σύμβουλοι εκτιμούν ότι, πέρα των ως άνω σχηματισθέντων προβλέψεων, οι εκκρεμείς υποθέσεις αναμένεται να διευθετηθούν χωρίς σημαντικές αρνητικές επιδράσεις στην ενοποιημένη χρηματοοικονομική θέση του Ομίλου ή της Εταιρείας, ή στα αποτελέσματα της λειτουργίας τους πέρα της ήδη σχηματισθείσας πρόβλεψης επίδικων υποθέσεων.

Αξιώσεις πελάτη κατά Κοινοπραξίας στην οποία συμμετέχει η Εταιρεία και αντίθετη αξίωση της Κοινοπραξίας

Εκκρεμούν, δικαστικές διαφορές της Κοινοπραξίας SIEMENS A.G. – ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε. – ΤΕΡΝΑ Α.Ε. (εφεξής «Κοινοπραξία») αναδόχου του έργου «Ανακαίνιση σιδηροδρομικής γραμμής και κατασκευή ηλεκτροκίνησης σηματοδότησης, - τηλεδιοίκησης στο τμήμα Πειραιά – Αθήνα – Τρεις Γέφυρες – ΣΚΑ – Αχαρνές/Τρεις Γέφυρες – Άνω Λιόσια (σύνδεση με Σ.Γ.Υ.Τ. ΣΚΑ - Κορίνθου» (Α.Σ. 994), με τον ΟΣΕ Α.Ε., στην οποία ο Όμιλος συμμετέχει με 37,5%.

Ειδικότερα, υφίσταται σχετική αγωγή της ΟΣΕ ΑΕ κατά της Κοινοπραξίας με την οποία αξιώνει και την καταβολή ποσού 18,5 εκατ. ευρώ (άνευ ΦΠΑ) που αφορά στον επίδικο 66ο (αρνητικό) τελικό λογαριασμό του ως άνω έργου, ο οποίος κατά τους ισχυρισμούς της ΟΣΕ ΑΕ δεν ανταποκρίνεται και δεν αντιστοιχεί σε συγκεκριμένη συμβατική παροχή. Η δικάσιμος της ως άνω αγωγής ορίσθηκε, για την 6η/12/2018.

Κατά του ανωτέρω 66ου αρνητικού τελικού λογαριασμού, εκκρεμεί προσφυγή /αγωγή της αναδόχου κοινοπραξίας κατά της ΟΣΕ ΑΕ αναφορικά με την αναγνώριση της μη νομιμότητας του εν λόγω 66ου αρνητικού τελικού λογαριασμού (για τους λόγους που αναφέρονται σε αυτήν) καθώς και της καταβολής του ποσού για δαπάνη αμοιβών πρόσθετων εκπονηθεισών μελετών, η οποία προέκυψε μετά την αλλαγή της 1ης περιβαλλοντικής μελέτης. Ως ημερομηνία δικασίμου της εν λόγω προσφυγής/αγωγής, ορίσθηκε ομοίως η 6η/12/2018. Η εκτίμηση των Νομικών Συμβούλων αναφορικά με την έκβαση των εν λόγω δικαστικών διενέξεων, είναι θετική για την Κοινοπραξία, δοθέντος ότι εξεδόθη η υπ' αρ. 1038/2017 απόφαση του Αρείου Πάγου στην αίτηση αναίρεσης της αναδόχου κοινοπραξίας κατά της ΟΣΕ ΑΕ για την αναίρεση της υπ' αρ. 1137/2013 απορριπτικής απόφασης του Εφετείου Πειραιά (που αφορά στην Τελική Επιμέτρηση του εν λόγω έργου), η οποία έκανε δεκτή την αίτηση αναίρεσης και παραπέμπει για εκ νέου εκδίκαση στο Πενταμελές Εφετείο Πειραιώς. Κατόπιν κατάθεσης σχετικής κλήσης επαναφοράς της συζήτησης, δικάσιμος της ως άνω υπόθεσης ορίσθηκε η 17/5/2018. Λόγω της παραπομπής για νέα εκδίκαση η προσφυγή της αναδόχου κοινοπραξίας θα εκδικαστεί το πρώτον στην ουσία της δοθέντος ότι η υπ' αρ. 1137/2013 απόφαση, η οποία αναιρέθηκε, την είχε απορρίψει ως απαράδεκτη.

Υπάρχουν δικαστικές υποθέσεις εναντίον του Ομίλου για εργατικά ατυχήματα που συνέβηκαν κατά την εκτέλεση κατασκευαστικών έργων από εταιρείες ή κοινοπραξίες που συμμετέχει ο Όμιλος. Λόγω του ότι ο Όμιλος είναι ασφαλισμένος έναντι εργατικών ατυχημάτων, δεν αναμένεται να προκύψει σημαντική επιβάρυνση από ενδεχόμενη αρνητική έκβαση των δικαστικών αποφάσεων. Οι λοιπές επίδικες ή υπό διαιτησία διαφορές, καθώς και οι εκκρεμείς αποφάσεις των δικαστικών ή διαιτητικών οργάνων δεν αναμένεται να έχουν σημαντική επίπτωση στην οικονομική κατάσταση ή λειτουργία του Ομίλου ή της Εταιρείας, ενώ, όπου κρίθηκε αναγκαίο, έχουν διενεργηθεί σχετικές προβλέψεις.

39. ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Στις 30.01.2018 πραγματοποιήθηκε η κάλυψη στο σύνολο, του από 1.12.2017 υπογεγραμμένου Κοινού εμπραγμάτως εξασφαλισμένου Ομολογιακού Δανείου της μητρικής ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ, ύψους 193,95 εκατ. Ευρώ, από Ελληνικά Πιστωτικά Ιδρύματα και υλοποιήθηκε ο σκοπός για τον οποίο έγινε η αναχρηματοδότηση του υφισταμένου δανεισμού της μητρικής. Εν συνεχεία, η Εταιρεία αποπλήρωσε δάνεια ποσού 81,74εκ.

Ο Όμιλος υπέγραψε στις 2.2.2018 σύμβαση με την M.M. Makronisos Marina Ltd για την εκτέλεση των ακόλουθων έργων σε σχέση με την ανάπτυξη της Μαρίνας της Αγίας Νάπας: επαύλεις, πύργους και εμπορικά κτίρια, συμβατικού αντικειμένου 163,4 εκατ. ευρώ.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.	Ο ΕΝΤΕΤΑΛΜΕΝΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΕΡΙΣΤΕΡΗΣ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΕΡΔΙΚΑΡΗΣ
Ο ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ	Η ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΑΖΑΝΤΖΗΣ	ΠΑΡΘΕΝΑ ΚΟΥΒΑΚΑ